

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Studijní program : N6208 Ekonomika a management

Studijní obor : Účetnictví a finanční řízení podniku –
specializace pro české firmy

**Pohledávky podnikatelských subjektů z pohledu
právního a účetního**

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. PaedDr. Věra Švejdová

Vypracovala:

Bc. Michaela Štěpánková

2008

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUĎEJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra práva
Akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Michaela ŠTĚPÁNKOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Pohledávky podnikatelských subjektů z pohledu právního a účetního**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Vymezit pojem pohledávka, zajištění, zánik, následné vymáhání. Protože celá problematika pohledávek se týká nejen hlediska právního, je podmínkou, aby diplomantka měla konzultanta - ekonoma na stať, která se týká oceňování, účtování a odpisů. Vše pak vyústí na aplikaci u vybraného či vybraných podnikatelských subjektů a na zhodnocení celého problému.

Osnova:

1. Základní vymezení pohledávek.
2. Řízení pohledávek (zajištění, zánik).
3. Vymáhání pohledávek.
4. Pohledávky v konkurzním a vyrovnávacím řízení.
5. Oceňování pohledávek.
6. Účtování o pohledávkách.
7. Odpis pohledávek a tvorba opravných položek.
8. Aplikace uvedených teoretických východisek u vybraných podnikatelských subjektů.
9. Závěr.
10. Přehled literatury, přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Drbohlav, J., Pohl, T.: Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. ASPI Publishing Praha, 2004.
Vaigert, D., Philippi, T., Riško, Navrátilová, H.: Pohledávky - Právní příručka věřitele. Computer Press, a.s., Brno, 2006.
Macková, H.: DÚPP - daňový a účetní poradce podnikatele. Praha, 2004.
Homolková, J. a kol.: Daně - Účetnictví. Poradce s.r.o., Český Těšín, 2002.
Kunešová - Skálová: Pohledávky. Sagit, Ostrava, 2002.
Zákon č. 563/91 Sb. o účetnictví, ve znění novel.
Vyhláška č. 500/2002 Sb. ve znění novel.
České účetní standardy pro podnikatele.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Věra Švejdová
Katedra práva

Datum zadání diplomové práce: 9. února 2007
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2008

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSČ.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13 (1)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 13. března 2007

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Pohledávky podnikatelských subjektů z pohledu právního a účetního vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích dne 14.4.2008

.....
Štěpánková Michaela

Poděkování:

Děkuji vedoucí práce paní JUDr. PaedDr. Věře Švejdové a panu Ing. Jaroslavu Svobodovi, Ph.D. za konzultace, cenné rady, podnětné připomínky a odbornou pomoc, která mi pomohla ke zvládnutí diplomové práce. Děkuji také ekonomickým ředitelům jednotlivých podniků za poskytnutá data.

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1. Základní vymezení pohledávek.....	10
1.1. Charakteristika pohledávek.....	10
1.2. Vznik pohledávek.....	10
1.3. Dělení pohledávek.....	11
2. Řízení pohledávek.....	13
2.1. Využívání podmínek prodeje pro řízení pohledávek.....	13
2.2. Stanovení výše pohledávek.....	13
2.3. Řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika.....	13
2.4. Zajištění pohledávek.....	13
2.4.1. Zástavní právo.....	13
2.4.2. Podzástavní právo.....	14
2.4.3. Zadržovací právo.....	14
2.4.4. Smluvní pokuta (penále).....	14
2.4.5. Ručení.....	14
2.5. Využívání informací o odběratelích.....	16
2.6. Inkasní politika.....	16
2.7. Zánik pohledávek.....	16
2.7.1. Splnění dluhu.....	16
2.7.2. Dohoda.....	16
2.7.3. Započtení.....	16
2.7.4. Narovnání.....	17
2.7.5. Odstoupení od smlouvy.....	18
2.7.6. Uplynutí doby.....	19
2.7.7. Smrt věřitele nebo dlužníka.....	19
3. Vykonatelnost a vymáhání pohledávek.....	20
3.1. Vykonatelnost pohledávek.....	20
3.1.1. Vykonatelnost pohledávky prostřednictvím pravomocného rozhodnutí.....	20
3.1.2. Vykonatelnost pohledávky prostřednictvím notářského či exekutorského zápisu.....	21
3.2. Vymáhání pohledávek.....	21
3.2.1. Výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy.....	22
3.2.2. Příkázání pohledávky z účtu peněžního ústavu.....	22
3.2.3. Výkon rozhodnutí prodejem podniku.....	23
3.2.4. Zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech.....	23
4. Pohledávky v konkurzním a vyrovnávacím řízení.....	24
4.1. Konkurz a pohledávky za subjektem v konkurzu.....	24
4.2. Vyrovnací řízení.....	27
5. Oceňování pohledávek.....	29
5.1. Oceňování souboru pohledávek.....	29
5.2. Oceňování nabytých pohledávek reálnou hodnotou k rozvahovému dni.....	29
6. Účtování o pohledávkách.....	30
6.1. Účtová skupina 31.....	30
6.2. Účtová skupina 33.....	31
6.3. Účtová skupina 34.....	32

6.4. Účtová skupina 35.....	32
6.5. Účtová skupina 37.....	33
6.6. Účet 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka.....	33
6.7. Účtování pohledávek a opravných položek.....	33
6.8. Analytické účty a podrozvahová evidence.....	33
7. Opravné položky, odpis pohledávek.....	34
7.1. Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994.....	34
7.2. Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení.....	37
7.3. Účetní opravné položky.....	37
7.4. Odpis.....	38
7.4.1. Jednorázový odpis.....	38
7.4.2. Postupný odpis.....	39
METODIKA PRÁCE.....	40
PRAKTICKÁ ČÁST.....	41
1. Popis společností.....	41
2. Oceňování pohledávek u vybraných společností.....	41
3. Účtování o pohledávkách.....	41
4. Porovnání určitých položek z rozvahy a výkazu zisků a ztrát, které souvisejí s pohledávkami, u čtyř výše popsaných podnikatelských subjektů.....	42
4.1. Porovnání výše krátkodobých pohledávek s výší nesplacených pohledávek v jednotlivých podnicích k 31.12. 2006.....	42
4.2. Porovnání výše nesplacených pohledávek, krátkodobých pohledávek a celkového obratu v roce 2006 u jednotlivých společností.....	43
4.3. Poměr krátkodobých a dlouhodobých pohledávek k oběžnému majetku nebo celkovým aktivům v jednotlivých podnicích v letech 2004 – 2006.....	44
4.3.1. Společnost A, s.r.o.....	44
4.3.2. Společnost Jihočeský chovatel, a.s.....	45
4.3.3. Společnost B, a.s.....	45
4.3.4. Společnost C, a.s.....	45
5. Společnost A, s.r.o.....	47
5.1. Pohledávky podle max. daňových opravných položek.....	47
5.2. Velikost pohledávek společnosti A. s.r.o. v jednotlivých letech.....	48
5.3. Vztah pohledávek, přidané hodnoty a provozního výsledku hospodaření.....	48
6. Porovnání některých ukazatelů z rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti B, a.s. a Jihočeského chovatele, a.s. v roce 2006.....	49
7. Jihočeský chovatel, a.s.....	50
7.1. Účetní opravné položky.....	50
7.2. Velikost pohledávek podle doby po lhůtě splatnosti.....	50
7.3. Velikost pohledávek společnosti Jihočeský chovatel, a.s. v jednotlivých letech.....	51
7.4. Vztah pohledávek, přidané hodnoty a provozního výsledku hospodaření.....	52
7.5. Příklad vzájemného vyrovnání pohledávek.....	53
7.6. Vzor přihlášky pohledávek do konkurzu.....	54
8. Společnost B, a.s.....	57
8.1. Účetní opravné položky.....	57

8.2. Daňové opravné položky.....	57
8.3. Pohledávky společnosti B, a.s. v letech 2004 až 2006.....	58
8.4. Opravné položky v roce 2006 k pohledávkám v konkurzu a k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách.....	59
8.4.1. <i>Opravné položky k pohledávkám v konkurzu.....</i>	59
8.4.2. <i>Opravné položky k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách.....</i>	60
9. Společnost C, a.s.....	61
9.1. Účetní opravné položky.....	61
9.2. Daňové opravné položky.....	61
9.3. Velikost daňových opravných položek společnosti C, a.s. v jednotlivých letech.....	62
9.4. Opravné položky v roce 2006 k pohledávkám v konkurzu a k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách.....	64
9.4.1. <i>Opravné položky k pohledávkám v konkurzu.....</i>	64
9.4.2. <i>Opravné položky k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách.....</i>	65
ZÁVĚR.....	66
SUMMARY.....	69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
PŘÍLOHY	

ÚVOD

Pro každý podnikatelský subjekt je důležité, aby se jeho výrobky, zboží a služby dobře prodávaly na trhu. Stejně tak je ale důležité, aby za to, co poskytnul, dostal i zaplacen.

Počátkem 90. let se firmy soustředily na zejména na to, aby prodaly co nejvíce svých výkonů a nesoustředily se tolik na to, jestli jejich zákazník bude schopen včas za výkon zaplatit. To se odrazilo v problémech získávání úhrad od dlužníků, ať už z důvodu jejich platební neschopnosti nebo neochoty vůbec zaplatit. Zejména u menších společností, které nebyly schopny získat finanční prostředky z jiných zdrojů, tato situace vedla k řetězovitému neplnění jejich závazků a případně i k jejich úpadku.

Můžeme konstatovat, že ekonomika ČR se v současnosti obecně vyznačuje velkou platební neschopností podnikatelských subjektů. Není neobvyklé, že dlužníci zaplatí třeba jen část dluhu nebo nezaplatí vůbec, a to přináší dodavatelskému podniku značnou finanční újmu.

Platební neschopnost má však u věřitelů dopad na daně, jak na daň z příjmů, tak i na daň z přidané hodnoty. Daň musí podnik, který se řídí režimem zákona o účetnictví, zaplatit, i když mu pohledávka nebyla zaplacená, neboť daň se platí již z vyúčtovaných výnosů. Když potom má podnik několik neplatících zákazníků, může se dostat do platebních potíží, které mohou vést k vážným hospodářským problémům a často i k ohrožení samotné existence firmy.

Má diplomová práce by měla ukázat na příkladu čtyř podniků, jaký měly stav pohledávek ve třech po sobě jdoucích letech (v rozmezí let 2004 až 2006) a dále prokázat, zda existuje nějaká vazba mezi výší pohledávek a jinými ukazateli.

1. Základní vymezení pohledávek

1.1. Charakteristika pohledávek

Pohledávka je právo vznikající jednomu účastníku (věřiteli) požadovat určité plnění na druhém účastníku (dlužníkovi) z určitého závazkového vztahu. Nejčastějším důvodem vzniku pohledávky je uzavření smluvního vztahu. Na základě smlouvy, která není jednostrannou záležitostí věřitele nebo dlužníka, vzniká jedné straně právo něco od druhé strany obdržet a té straně, která je povinna na základě smluvního závazku něco plnit, vzniká právo dostat za toto plnění úplatu v peněžní podobě. Obě strany jsou proto svým způsobem zároveň věřitelem a zároveň dlužníkem.

Pohledávka věřitele je zároveň závazkem určitého dlužníka. Jestliže se stane pohledávka splatná, dostala se do stadia dospělosti, stejně jako závazek. Není-li pohledávka dobrovolně uspokojena, vzniká věřiteli vůči dlužníkovi nárok vymáhat plnění u soudu nebo rozhodčího soudu.

Právní vymezení pohledávek a závazků nalezneme v Občanském i v Obchodním zákoníku.

Pro podnikatelské vztahy je rozhodující úprava v ObchZ^{X)}. Platí proto, že vztahy mezi podnikateli nebo nepodnikateli a podnikateli jsou přednostně posuzovány podle ObchZ. Toto pravidlo však neplatí jednoznačně, neboť ObchZ neupravuje všechny vztahy mezi podnikateli, nebo veškeré stránky vztahů mezi podnikateli. V některých případech se proto i vztahy mezi podnikateli řídí úpravou ObčZ^{X)}. Dle ObčZ se posuzují majetkové vztahy fyzických a právnických osob, majetkové vztahy mezi těmito osobami a státem, ale i vztahy vyplývající z práva na ochranu osobnosti, pokud tyto občanskoprávní vztahy neupravují jiné zákony. ObčZ zároveň obsahuje obecnou právní úpravu k ostatním soukromoprávním předpisům. Pokud tedy konkrétní soukromoprávní předpis (např. zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, v platném znění, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, atd.) nestanoví speciální právní úpravu, použije se, pro pohledávky vzniklé ze vztahů realizovaných na základě takového soukromoprávního předpisu, ObčZ.

Z ekonomického hlediska představují pohledávky majetkovou složku společnosti, která vznikla z uskutečněných účetních případů v minulosti a peníze z nich připlynou v budoucnosti. Majetek rozdělíme na hmotný a nehmotný, pohledávky jsou zvláštní součástí nehmotného majetku, účtováno o nich však není v okruhu nehmotného majetku, ale majetku oběžného, a to bez ohledu na to, zda jde o pohledávky krátkodobé nebo dlouhodobé (syntetická evidence není z časového hlediska takto strukturována, dělit pohledávky na krátkodobé a dlouhodobé lze pouze v rámci analytické evidence k syntetickým účtům – rozvaha však časové hledisko zahrnuje). [4]

1.2. Vznik pohledávek

Vznik pohledávek je nejobecněji upraven v § 491 ObčZ. Právní pohledávky vznikají podle § 489 ObčZ zejména z právních úkonů, především smluv (mohou vznikat i z jiných právních úkonů, než jsou smlouvy, dále z bezdůvodného obohacení, ze způsobené škody a z jiných skutečností uvedených v zákoně. Zákon připouští i vznik jiných smluv než

^{X)} ObčZ – Občanský zákoník, Zákon č. 40/1964 Sb.

ObchZ – Obchodní zákoník, Zákon č. 513/1991 Sb.

výslovně upravených v ObčZ (v něm se jedná jen o základní typy smluv). Pohledávky mohou vznikat i ze smluv nepojmenovaných, i ze smluv smíšených vzniklých kombinací různých typů smluv.

Vznikat mohou též společné pohledávky a závazky, kdy na straně věřitele nebo dlužníka vystupuje více subjektů, jejichž plnění mohou být buď společné a nerozdílné (tj. solidární), nebo dílčí. Solidární plnění přichází v úvahu, jestliže tak stanovil právní předpis, rozhodl soud, dohodli se na něm účastníci, nebo to vyplývá z povahy plnění. Nastane-li některý z uvedených případů, je věřitel oprávněn požadovat celé plnění od každého ze solidárních dlužníků odděleně, přičemž má právo zvolit si toho, na kterého se s nárokem obrátí. Plněním jednoho z dlužníků za ostatní závazek zaniká. U dílčích plnění může dojít k obdobnému plnění jako u solidárního plnění, pokud to není znemožněno povahou plnění. Věřitel nemůže na dílčích dlužnících požadovat vyšší plnění, než vyplývá ze smlouvy. Jestliže dlužník splatil celý dluh, je oprávněn požadovat od ostatních náhradu podle výše jejich podílů. Nemůže-li některý dlužník plnit svůj díl, rozvrhne se tento podíl na ostatní. Okamžik uskutečnění účetního případu vzniku pohledávky by měla mít každá účetní jednotka vymezena ve svých směrnících s ohledem na svá specifika. [1, 2]

Vznik pohledávky může být zejména ovlivněn následujícími okolnostmi:

- den účinnosti smlouvy (zejména má-li smlouva náležitosti účetního či daňového dokladu)
- den, ve kterém dojde k postoupení pohledávky (vzniká nová pohledávka namísto pohledávky původní)
- den, ve kterém dojde ke splnění dodávky (den skutečného dodání, převzetí, vystavení faktury,...)
- den, ve kterém došlo k převzetí dluhu (dle charakteru převzetí může vzniknout pohledávka vůči dlužníkovi)
- den, ve kterém dojde k předpisu náhrady za vzniklé manko či škodu (pohledávky za zaměstnanci)
- den úhrady zálohové faktury, resp. proformafaktury (v praxi se někdy účtuje již o došlé nebo vydané zálohové faktuře, účetně však pohledávka vzniká až úhradou zálohy)
- den vkladu do katastru nemovitostí při převodu vlastnictví k nemovitosti (vklad a pohledávka za úhradu vkladu je podmíněna do okamžiku povolení vkladu). [4]

1.3. Dělení pohledávek:

a/ z hlediska doby splatnosti:

- 1/ krátkodobé (s dobou splatnosti kratší než jeden rok)
- 2/ dlouhodobé (s dobou splatnosti delší než jeden rok)

b/ podle plnění:

- 1/ s finančním plněním
- 2/ s naturálním plněním
- 3/ s plněním službami
- 4/ s plněním činností nebo zdržením se činnosti

c/ v konkurzu:

- 1/ přednostní - jsou takové pohledávky, které mohou být uspokojeny kdykoli v průběhu konkurzu
- 2/ ostatní – jsou ty, které se uspokojují až po pravomocném usnesení o rozvrhu uspokojení pohledávek

d/ další členění:

- 1/ pohledávky z běžných obchodních vztahů (pohledávky k odběratelům a dodavatelům a přijaté a poskytnuté zálohy)
- 2/ pohledávky v ovládaných a řízených společnostech a ve společnostech, ve kterých se uplatňuje podstatný vliv (půjčky a úvěry)
- 3/ pohledávky k akcionářům, společníkům a členům družstva a ke sdružení bez právní subjektivity (pohledávky za upsaný a nesplacený vlastní kapitál)
- 4/ pohledávky k zaměstnancům z titulu mezd, pohledávky ze sociálního a zdravotního zabezpečení
- 5/ pohledávky ke státu, zejména z důvodu daní a poplatků
- 6/ dohadné účty aktivní
- 7/ jiné pohledávky - z prodeje nebo nájmu podniku či jeho části, z náhrad mank a škod, z emitovaných dluhopisů, z nakoupených opcí, odložená daňová pohledávka

Odložená daňová pohledávka

Odčitatelné přechodné rozdíly jsou rozdíly mezi účetní hodnotou aktiv nebo pasiv a jejich daňovou základnou, což povede v budoucnu ke snížení základu daně z příjmů a ke vzniku ekonomického prospěchu, který je vázán formou odložené daňové pohledávky. Odloženými daňovými pohledávkami jsou částky daně z příjmů nárokové v příštích obdobích z titulu odčitatelných přechodných rozdílů.

Tyto pohledávky mohou vznikat z titulu:

- a/ odčitatelných přechodných rozdílů
- b/ převedených nevyužitých daňových ztrát
- c/ převedených nevyužitých daňových odpočtů a jiných časově převoditelných daňových nároků

O odložené daňové pohledávce se účtuje pouze tehdy, je-li pravděpodobné, že základ daně, proti kterému bude možné využít rozdíly, je dosažitelný. Pohledávka je zaúčtována v období, ve kterém odčitatelné přechodné rozdíly vznikají. Účtuje se na straně má dáti na účet 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka a na straně dal na účet 592 – Daň z příjmů z běžné činnosti nebo 594 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti. [5] a přednášky

2. Řízení pohledávek

Řízení pohledávek můžeme chápat jako činnost podniku směřující k optimálnímu usměrňování jeho pohledávek. Předmětem řízení je objem pohledávek a jejich vývoj, struktura pohledávek, rentabilita, likvidnost, rizika spojená s pohledávkami. Pohledávky z obchodního styku lze řídit následujícími způsoby:

2.1. Využívání podmínek prodeje pro řízení pohledávek

Pohledávky vznikají jen při prodeji s odkladem placení, tj. na úvěr. Mezi podmínky prodeje tudíž může patřit poskytování slev, skont nebo jiných forem zvýhodněného prodeje, vážení rizika prodeje na úvěr, aj.

2.2. Stanovení výše pohledávek

Výši pohledávek lze chápat jako jejich průměrný stav ve zvoleném období nebo jako jejich stav k určitému datu. Slouží pro účely určování zdrojů, analýzy a hodnocení úvěrové a inkasní politiky podniků a jejich řízení. Faktory, které ovlivňují výši pohledávek jsou:

- a/ všechny faktory ovlivňující přímo či zprostředkovaně výši obratu, tj. objem dodávek, ceny, ekonomické podmínky, aj.
- b/ všechny faktory ovlivňující míru využívání pohledávek, tj. zvyšování počtu obrátek, zkracování doby obratu pohledávek, aj.

2.3. Řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika

Pohledávky vznikají při prodeji na úvěr, proto je jejich řízení řízením poskytování obchodního úvěru. Řeší otázku, zda a komu úvěr poskytnout. [6]

2.4. Zajištění pohledávek

Zajištění pohledávek je výrazem respektování rizika pohledávek ze strany dodavatele. Obchodní úvěry se mohou poskytovat jako nezajištěné (při trvalých, pozitivně ověřených stycích a placení odběratelem) nebo dodavatel požaduje speciální jištění pohledávky (dodává-li novým, dosud neznámým odběratelům, méně spolehlivým, při velkých a jednorázových dodávkách). Obecnými formami zajišťování pohledávek jsou právní instituty jako je zástavní právo, podzástavní právo, zadržovací právo, postoupení pohledávky, smluvní pokuta, různé formy ručení, aj.

2.4.1. Zástavní právo

Základní úprava zástavního práva je obsažena v § 152 až 174 ObčZ. Jeho podstatou je zajištění pohledávky věřitele zpeněžením konkrétní zástavy. Zástavou může být movitá i nemovitá věc, podnik, soubor věcí, pohledávka nebo jiné majetkové právo, byt nebo nebytový prostor, obchodní podíl, cenný papír nebo předmět průmyslového vlastnictví. Zástavní právo vzniká na základě písemné smlouvy, rozhodnutím soudu nebo správního

úřadu. Zástavní smlouva musí obsahovat označení zástavy a pohledávky, kterou zástava zajišťuje. Ten, vůči němuž působí zástavní právo, má ze zákona postavení zástavního dlužníka. Zástavní věřitel může užívat zástavu a přisvojovat si její přírůstky, plody a užitky jen se souhlasem zástavce. Podle § 155 ObčZ může být zástavním právem zajištěna pohledávka peněžitá i nepeněžitá. Uspokojení věřitele ze zástavy podle § 165 odst. 1 ObčZ se děje tehdy, když pohledávka zajištěná zástavním právem není splněna včas nebo byla splacena jen částečně. [1]

Příklad účtování zástavního práva z pohledu zástavního dlužníka

Společnost Z, s.r.o. měla za panem X pohledávku ve výši 7 000 Kč. Protože se jednalo o nesolventního zákazníka, společnost od něj požadovala zástavu ve formě hmotného majetku. Pan X předal do zástavy počítač ve výši 10 000 Kč. Díky včasné úhradě závazku mu byla zástava vrácena.

Účtování z pohledu zástavního dlužníka:

1. předání počítače do zástavy ve výši 10 000 Kč	022/02 / 022/01
2. splacení závazku z běžného účtu ve výši 7 000 Kč	231 / 221
3. převod investičního majetku ve výši 10 000 Kč	022/01 / 022/02

Analytické účty, které zde byly použity:

022/01.....samostatné movité věci

022/02.....samostatné movité věci předané do zástavy

2.4.2. Podzástavní právo

Podle § 173 ObčZ vznikne podzástavní právo zastavením pohledávky zajištěné zástavním právem, jestliže zástavou je věc. Ke vzniku tohoto práva není třeba souhlasu vlastníka zastavené věci. [2]

2.4.3. Zadržovací právo

Podle § 175 až 180 ObčZ může ten, kdo je povinen vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, ji zadržet k zajištění své splatné pohledávky, kterou má proti sobě. Zadržovací právo vznikne jednostranným úkonem oprávněné osoby, kterým vyjadřuje svou vůli věc zadržet. Oprávněná osoba je povinna vyrozumět dlužníka o zadržení věci a jeho důvodech. [2]

2.4.4. Smluvní pokuta (penále)

Právní úprava smluvní pokuty je obsažena v § 544 a 545 ObčZ a v § 300 až 302 ObchZ. Podle § 544 ObčZ platí, že sjednají-li si strany pro případ porušení smluvní povinnosti smluvní pokutu, je účastník, který tuto povinnost poruší, zavázán zaplatit pokutu, i když oprávněnému účastníku porušením povinnosti nevznikne škoda. Dohoda musí být písemná a smluvní pokuta musí být stanovená jako určitá částka nebo musí být stanoven způsob jejího určení. Dlužník je zavázán plnit povinnost i po zaplacení pokuty. [2]

2.4.5. Ručení

Ručení znamená, že vedle věřitele a dlužníka existuje ještě třetí osoba, ručitel. Ručení je upraveno v ObčZ v § 546 až 550 a v ObchZ v § 303 až 312.

Podle ObčZ (§ 546) vzniká ručení na prvním místě smlouvou, ale častěji jde o jednostranné prohlášení ručitele, kterým bere na sebe vůči věřiteli povinnost, že pohledávku uspokojí, jestliže ji neuhradí dlužník. Věřitel je povinen kdykoli a bez zbytečného odkladu sdělit ručiteli na požádání výši své pohledávky. Lze takto zajistit každou pohledávku, jejímž obsahem je peněžité plnění, ale nesmí se ručit za promlčenou nebo soudně nevynutitelnou pohledávku. Ručitelství závazek není vázán k osobě dlužníka, ale ke konkrétní pohledávce konkrétního dlužníka. Ručitel, který dluh splnil, je oprávněn požadovat na dlužníkovi náhradu za plnění poskytnuté věřiteli, jde o tzv. regresní právo.

Podle ObchZ se ručitelem stává ten, kdo věřiteli písemně prohlásí, že ho uspokojí, jestliže dlužník vůči němu nesplní určitý závazek. Zde se tedy jedná o jednostranný právní úkon.

V příloze č.2 je uveden vzor ručitelstvího prohlášení.

Příklad účtování v případě ručení

Věřitel A poskytl dlužníkovi B půjčku ve výši 100 000 Kč. Subjekt C se věřiteli A zavázal, že ho uspokojí, pokud dlužník B svému závazku ze smlouvy nedostojí.

Účtování u věřitele:

1. počáteční zůstatek půjčky	378 / 221	100 000,-
2. úrok z půjčky	378 / 662	10 000,-
3. úhrada půjčky i úroku ručitelem	221 / 378	110 000,-

Účtování u dlužníka:

1. počáteční zůstatek půjčky	221 / 379/01	100 000,-
2. úrok z půjčky	562 / 379/01	10 000,-
3. úhrada půjčky i úroku ručitelem	379/01 / 379/02	110 000,-

Analytická evidence, která zde byla použita:

379/01.....jiné závazky – půjčka od věřitele

379/02.....jiné závazky – závazek vůči ručiteli

Pokud ručitel zaplatil za dlužníka půjčku věřiteli, u dlužníka zaniká závazek vůči věřiteli, ale vzniká závazek vůči ručiteli.

Účtování u ručitele:

1. vznik pohledávky za dlužníkem	378 / 221	110 000,-
----------------------------------	-----------	-----------

Ručiteli vzniká pohledávka za dlužníkem z titulu realizovaného ručení za závazek. Ručitel nemůže k této pohledávce z titulu ručení vytvářet zákonnou opravnou položku (§ 2 odst. 2 Zákona o rezervách)

Mezi další zajišťovací instrumenty patří bankovní záruka, dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů, zajištění závazků převodem práva, zajištění postoupením pohledávky, uznání dluhu, aj. Pohledávky se jistí i opatřeními v platebním styku (placení akreditivem, dokumentárními platbami, směnkami, šeky, aj.).

2.5. Využívání informací o odběratelích

Informace o odběratelích mají zajistit kvalitu odběratele, jeho schopnost úvěru, a tím přispívat k jistotě pohledávek dodavatele. Je to důležité zejména u nově vznikajících, neznámých nebo zahraničních odběratelů.

2.6. Inkasní politika

Do inkasní politiky patří evidence pohledávek, upomínání, vymáhání pohledávek, aj. Tyto činnosti lze přenést na faktoringové organizace, popř. na organizace zabývající se speciálně správou a vymáháním pohledávek. [6]

2.7. Zánik pohledávek

Zánik pohledávek znamená pro dlužníka i věřitele povinnost vyřadit z účetnictví příslušnou pohledávku. Nejčastějšími způsoby zániku pohledávek jsou: splnění dluhu, dohoda, započtení, narovnání, odstoupení od smlouvy, odstupné, uplynutí doby, smrt věřitele nebo dlužníka, aj.

2.7.1. Splnění dluhu

K splnění dochází tím, že dlužník poskytne věřiteli sjednané plnění a věřitel ho přijme. Dluh musí být splněn řádně (plnění musí odpovídat tomu, co bylo mezi stranami sjednáno) a včas (pokud doba plnění odpovídá dohodnuté době plnění).

2.7.2. Dohoda

Dohoda je dalším z nekonfliktních způsobů zániku závazku dlužníka. Dohoda může být uzavřena ve 3 formách:

- a) dohoda o zániku dosavadního závazku nahrazením jiným závazkem
- b) dohoda o zániku dosavadního závazku bez dalšího
- c) dohoda o prominutí dluhu – tímto způsobem nezanikají vzájemné povinnosti smluvních stran, ale jen povinnost dlužníka plnit věřiteli bez navazující povinnosti vrátit věřiteli plnění, které z předmětného vztahu získal.

2.7.3. Započtení

Při započtení sice nedochází k fyzické úhradě pohledávky, ale dochází k uspokojení věřitele. § 580 ObčZ říká, že pokud věřitel a dlužník mají vzájemné pohledávky, jejichž plnění je stejného druhu, zaniknou započtením, pokud se vzájemně kryjí a jestliže věřitel nebo dlužník učiní vůči druhému tzv. kompenzační projev. Kompenzační projev může být jednostranný (tzn. oznámení o započtení pohledávek určené druhé straně) nebo dvoustranný (tj. dohoda o započtení vzájemně odsouhlasených pohledávek).

Předpoklady započtení jsou následující:

- 1) vzájemnost pohledávek – dlužník je vzájemně věřitelem svého věřitele z jiného vzájemného vztahu
- 2) plnění pohledávek je stejného druhu
- 3) pohledávky musejí být splatné
- 4) pohledávky musejí být způsobilé k započtení, tj. vymahatelné u soudu

Započtení není přípustné proti pohledávce na náhradu škody způsobené na zdraví, proti pohledávkám, které nelze postihnout výkonem rozhodnutí a po prohlášení konkurzu proti konkurzní podstatě. Započíst nelze pohledávky promlčené, pohledávky, kterých se nelze domáhat u soudu a pohledávky z vkladů. Proti splatné pohledávce nelze započíst pohledávku, která ještě není splatná.

Vzor dohody o započtení je uveden v příloze č. 4.

Příklad účtování vzájemného zápočtu pohledávek

Pan X má pohledávku vůči panu Y ve výši 100 000 Kč. Pan Y má pohledávku vůči panu X ve výši 120 000 Kč. Dohodli se na vzájemném zápočtu pohledávek a na peněžité úhradě rozdílu.

Účtování u pana X:

1. Počáteční stav pohledávky	311 / -	100 000,-
2. Počáteční stav závazku	- / 321	120 000,-
3. Zápočet	321 / 311	100 000,-
4. Doplatek závazku	321 / 221	20 000,-

Účtování u pana Y:

1. Počáteční stav pohledávky	311 / -	120 000,-
2. Počáteční stav závazku	- / 321	100 000,-
3. Zápočet	321 / 311	100 000,-
4. Doplatek závazku	221 / 311	20 000,-

2.7.4. *Narovnání - §585-587ObčZ*

Dohodu o narovnání mohou účastníci upravit práva mezi nimi sporná nebo pochybná. Dohoda musí být uzavřena písemně, byl-li dosavadní závazek zřízen písemnou formou nebo se dohoda týká promlčeného závazku. Dosavadní závazek je pak nahrazen závazkem, který vyplývá z narovnání. Takovým závazkem zpravidla bývá povinnost dlužníka uhradit alespoň část dluhu a současně závazek věřitele nic víc v budoucnu nepožadovat. Dohoda, kterou mají být mezi účastníky upravena veškerá práva, se netýká práv, na něž účastník v čase uzavření dohody o narovnání nemohl pomýšlet.

Možný vzor dohody o narovnání je uveden v příloze č. 3.

Příklad účtování při dohodě o narovnání

Mezi věřitelem panem V a dlužníkem panem N došlo na základě dohody o narovnání k uzavření smlouvy, která nahradila původní výši plnění 50 000 Kč novým plněním ve výši 30 000 Kč.

Účtování u věřitele:

1. počáteční zůstatek pohledávky	311 / -	50 000,-
2. vyřazení původní pohledávky	546 / 311	50 000,-
3. vznik nové pohledávky	311 / 60x	30 000,-

Účtování u dlužníka:

1. počáteční zůstatek závazku	- / 321	50 000,-
2. vyřazení původního závazku	321 / 68x	50 000,-
3. vznik nového závazku	518 / 321	30 000,-

2.7.5. Odstoupení od smlouvy

Od smlouvy lze zásadně odstoupit jen v případech stanovených zákonem nebo sjednaných v smlouvě. Obecným důvodem k odstoupení od smlouvy je, že se dlužník dostal do prodlení s plněním svého závazku a závazek nesplní ani v dodatečně přiměřené lhůtě, kterou mu poskytl věřitel. Speciálním důvodem pro odstoupení je situace, kdy účastník uzavřel smlouvu v tísní za nápadně nevýhodných podmínek. Řadu důvodů k odstoupení stanoví ObčZ pro tzv. spotřebitelské smlouvy (kdy je právo odstoupit i časově limitováno) a také pro jednotlivé smluvní typy. Účastníci si však mohou sjednat i další důvody pro odstoupení nad rámec zákona. Nemusí přitom jít jen o prodlení druhé strany, ale i to, že nenastala určitá skutečnost. Také pro smluvní důvody k odstoupení je možné dojednat, že smluvní strana, jíž vznikl smluvní důvod pro odstoupení, je povinna učinit úkon odstoupení v určité lhůtě (např. třiceti dnů), jinak se má za to, že důvod pro odstoupení nevznikl.

K odstoupení není nutný souhlas druhé strany ani rozhodnutí soudu či jiného orgánu. Zásadní podmínkou však je, aby se odstoupení dostalo do tzv. dispoziční sféry druhé strany, tj., aby mu bylo doručeno.

Následky odstoupení od smlouvy jsou následující:

- smlouva se od počátku ruší, není-li právním předpisem stanoveno, nebo účastníky dohodnuto jinak,
- pokud doposud nebylo ze smlouvy plněno, závazek odstoupením zaniká,
- jestliže již ze smlouvy plněno bylo, je nutné vzájemné nároky vypořádat jako bezdůvodné obohacení,
- nárok na náhradu škody není odstoupením od smlouvy dotčen.

Obchodní zákoník rozlišuje, zda prodlení dlužníka nebo věřitele (jakožto důvod pro odstoupení) znamená, že smlouva byla porušena podstatným nebo nepodstatným způsobem. Za podstatné porušení smlouvy se považuje to, jestliže strana porušující smlouvu věděla v době uzavření smlouvy, nebo v této době bylo rozumné předvídat, (s přihlédnutím k účelu smlouvy, který vyplynul z jejího obsahu nebo z okolností, za nichž byla smlouva uzavřena), že druhá strana nebude mít zájem na plnění povinností při takovém porušení smlouvy. Jestliže tedy prodlení dlužníka nebo věřitele znamená podstatné porušení jeho smluvní povinnosti, je druhá strana oprávněna od smlouvy odstoupit, jestliže to oznámí straně v prodlení bez zbytečného odkladu poté, kdy se o tomto porušení dověděla. Pokud oprávněná strana právo odstoupit od smlouvy nevyužije, nebo navíc straně povinně oznámí, že na splnění její povinnosti trvá, může oprávněná strana odstoupit od smlouvy už jen způsobem stanoveným pro nepodstatné porušení smluvní povinnosti.

Pokud prodlení dlužníka nebo věřitele znamená nepodstatné porušení smluvní povinnosti, může druhá strana odstoupit od smlouvy v případě, že strana, která je v prodlení, nesplní svou povinnost ani v dostatečně přiměřené lhůtě, která jí k tomu byla poskytnuta. Je-li dodatečná lhůta poskytnutá k plnění nepřiměřená a oprávněná strana odstoupí od smlouvy po jejím uplynutí, nebo oprávněná strana odstoupí od smlouvy

bez poskytnutí dodatečné lhůty pro plnění, nastávají účinky odstoupení teprve po marném uplynutí přiměřené dodatečné lhůty, jež měla být poskytnuta k plnění povinností. Oprávněná strana může při poskytnutí dodatečné lhůty prohlásit, že odstupuje od smlouvy, jestliže druhá strana nesplní svou povinnost v této lhůtě. V tomto případě nastávají účinky odstoupením marným uplynutím této lhůty, je-li přiměřená nebo uplynutím přiměřené lhůty jestliže stanovená lhůta nebyla přiměřená. I bez poskytnutí dodatečné přiměřené lhůty k plnění nebo před jejím uplynutím může oprávněná strana odstoupit od smlouvy tehdy, jestliže strana, která je v prodlení, prohlásí, že svůj závazek nesplní.

2.7.6. Uplynutí doby

Trvání určitého závazkového vztahu může být předem omezeno na přesně stanovenou dobu. Omezení zpravidla vyplývá z dohody smluvních stran, ale výjimkou není ani stanovení omezení soudním rozhodnutím nebo vyplývající ze zákona. Uplynutím stanovené doby pak závazek zaniká bez toho, aby bylo nutné provést nějaký další úkon nebo by musela nastat nějaká právní skutečnost.

2.7.7. Smrt věřitele nebo dlužníka

Práva a povinnosti ze závazkových právních vztahů smrtí dlužníka nebo věřitele nezanikají, ale přecházejí na právního nástupce. Pokud se však právo nebo povinnost váže na osobu konkrétního věřitele, resp. osobní výkon dlužníka, jejich smrtí právo, resp. povinnost zanikne. Smrtí věřitele zanikne i právo na bolestné a na náhradu za ztížení společenského uplatnění. [2]

3. Vykonatelnost a vymáhání pohledávek

3.1. Vykonatelnost pohledávek

Vykonatelnost pohledávky je stav, kdy je tuto pohledávku možno zákonnou cestou vymáhat, tedy je zde možnost se domoci jejího uspokojení na dlužníkovi, a to i bez jeho vůle či přímé součinnosti.

Vykonatelnosti pohledávky lze dosáhnout těmito způsoby:

- 1) získáním pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu zavazujícího dlužníka k plnění
- 2) sepsáním notářského či exekučního zápisu s dlužníkem o dlužné pohledávce se svolením dlužníka k přímé vykonatelnosti této pohledávky

3.1.1. Vykonatelnost pohledávky prostřednictvím pravomocného rozhodnutí

Řízení u příslušného orgánu se zahajuje na návrh (žalobu). Návrh musí obsahovat osobní údaje o účastnících, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává a vylíčení, čeho se navrhovatel domáhá. Žalobce (navrhovatel) je povinen k návrhu připojit listinné důkazy, jichž se dovolává. Jako důkaz mohou sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, je to zejména výslech svědků a účastníků, znalecký posudek, notářské nebo exekutorské zápisy, zprávy a vyjádření fyzických nebo právnických osob a orgánů.

Zákon umožňuje v některých případech dosáhnout vykonatelného rozhodnutí i v tzv. zkráceném řízení. Jedná se o pravomocný platební rozkaz nebo o směnečný (šekový) platební rozkaz.

1. Platební rozkaz

Platební rozkaz může soud vydat tehdy, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. Pokud soud uzná, že jsou splněny podmínky pro vydání platebního rozkazu, může i bez žádosti žalobce vydat platební rozkaz, v němž žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil uplatněnou pohledávku a náklady řízení, nebo aby v téže lhůtě podal odpor.

2. Směnečný (šekový) platební rozkaz

Směnečný (šekový) platební rozkaz vydá soud na návrh žalobce, jestliže předložil v prvopisu směnku nebo šek, o jejich pravosti není důvod pochybovat a další listiny nutné k uplatnění práva. Ve směnečném (šekovém) platebním rozkazu soud žalovanému uloží, aby do 3 dnů zaplatil požadovanou částku a náklady řízení, nebo aby v téže lhůtě podal námítky.

Pohledávku je také možno místo u soudu uplatnit u zvoleného rozhodce nebo rozhodčího soudu, a to v případech, kdy se na tom strany mezi sebou dohodly. Avšak nelze toto uplatnit u sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí a sporů vyvolaných prováděním konkurzu nebo vyrovnání, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu.

3.1.2. *Vykonatelnost pohledávky prostřednictvím notářského či exekutorského zápisu*

Dle § 71a zákona 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, v platném znění, nebo dle § 78 zákona 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), v platném znění, můžeme s dlužníkem uzavřít dohodu formou notářského zápisu (a to i předem, ještě před vznikem konkrétního sporu).

V takto uzavřené dohodě se dlužník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, kdy zároveň svolí, aby podle tohoto zápisu byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí (exekuce), jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.

Notářský řád taxativně stanovuje náležitosti tohoto notářského zápisu. Jsou jimi:

- a) označení osoby, která se zavázala ke splnění pohledávky (osoba povinná)
- b) označení osoby, jejíž pohledávka má být splněna (osoba oprávněná),
- c) skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá,
- d) předmět plnění,
- e) doba plnění,
- t) prohlášení povinné osoby o svolení k vykonatelnosti zápisu.

Zajištění možnosti budoucího výkonu pohledávky formou notářského (exekutorského) zápisu se svolením k jeho přímé vykonatelnosti nám umožňuje vyhnout se soudnímu či rozhodčímu řízení.

3.2. **Vymáhání pohledávek**

Jestliže dlužník dobrovolně nesplní, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí nebo notářský či exekuční zápis se svolením dlužníka k vykonatelnosti, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí dle § 261 Občanského soudního řádu.

Výkon rozhodnutí, které ukládá zaplacení peněžité částky, lze provést podle § 258 Občanského soudního řádu těmito způsoby:

- 1) srážkami ze mzdy
- 2) příkázáním pohledávky
- 3) prodejem podniku
- 4) zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem.

Vedle obecných náležitostí podání je potřeba v návrhu na výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky zejména uvést, jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden. Je-li navrhován výkon rozhodnutí:

- 1) srážkami ze mzdy, je třeba označit v návrhu toho, vůči komu má povinný nárok na mzdu (plátce mzdy),
- 2) příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, je třeba označit v návrhu peněžní ústav a číslo účtu, z něhož má být pohledávka odepsána
- 3) příkázáním jiné peněžité pohledávky, je třeba označit v návrhu osobu, vůči které má dlužník pohledávku, a uvést důvod pohledávky.

K návrhu na výkon rozhodnutí je třeba připojit stejnopis rozhodnutí, který je opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti (o nabytí právní moci).

Potvrzení o vykonatelnosti je možno získat u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně. Stejnopis rozhodnutí s vyznačenou vykonatelností však není třeba připojit, jestliže se návrh na výkon rozhodnutí podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

Výkon rozhodnutí lze vždy nařídit jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení.

3.2.1. Výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy

Navrhne-li věřitel exekuci své pohledávky srážkou ze mzdy, může být její uspokojení oslabeno zákonnými omezeními výše jednotlivých srážek a dále pořadím pohledávky.

Srážky se provádějí z čisté mzdy dlužníka, která se vypočte tak, že se od jeho hrubé mzdy odečte:

- záloha na daň z příjmů fyzických osob srážena z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- pojistné na sociální zabezpečení,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

Takto vypočtená čistá mzda se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách. Z takto upravené čisté mzdy lze učinit srážku jen do výše jedné třetiny této čisté mzdy. Pouze u přednostní pohledávky se srážejí dvě třetiny.

Přednostními pohledávkami se rozumí:

- a) pohledávky výživného,
- b) pohledávky náhrady škody způsobené poškozenému ublížením na zdraví,
- c) pohledávky náhrady škody způsobené úmyslnými trestnými činy,
- d) pohledávky daní a poplatků,
- e) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a zabezpečení,
- f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
- g) pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.

Je-li možno z čisté mzdy provést srážky k výkonu rozhodnutí, vyplatí plátce mzdy sraženou částku přímo oprávněnému. Má-li však být z provedených srážek uspokojeno několik pohledávek, může plátce mzdy zaslat sraženou částku soudu, který ji rozvrhne mezi oprávněné a sám provede výplatu.

Výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy není možno realizovat například z odměn za provedení práce (dle 236 zák. č. 65/1965 Sb., zákoník práce), nebo peněžitých dávek sociální péče a státní sociální podpory vyplácené jednorázově (§ 317 odst. 2 Občanského soudního řádu).

3.2.2. Přikázání pohledávky z účtu peněžního ústavu

Výkon rozhodnutí prostřednictvím prikázání pohledávky z účtu peněžního ústavu může být realizován jejím prikázáním z vkladového nebo jiného účtu dlužníka, vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak. Tento způsob výkonu rozhodnutí nelze použít pro prikázání pohledávky z vkladů na vkladních knížkách a vkladních listech nebo u jiné formy vkladů.

Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud věřiteli, dlužníkovi a peněžnímu ústavu. Dlužníkovi však nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu. Peněžní ústav nesmí od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu dlužníka až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství vyplácet peněžní prostředky, provádět na ně započtení a ani jinak s nimi nakládat.

3.2.3. Výkon rozhodnutí prodejem podniku

Výkon rozhodnutí prodejem podniku může být nařízen, jen když věřitel, kterému svědčí vykonatelné rozhodnutí o zaplacení peněžité pohledávky, označí podnik, jehož prodej navrhuje, a jestliže doloží, že podnik je majetkem dlužníka.

Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, a to podle stavu, jaký je v době příklepu. Výkonem rozhodnutí nemůže být postižena banka.

V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví správce podniku a dlužníkovi mimo jiné zakáže, aby:

- a) po doručení usnesení podnik nebo část podniku převedl na někoho jiného,
- b) po doručení usnesení věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku, nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, převedl na jiného, zatížil je, nebo s nimi jinak nakládal bez souhlasu správce.

K řádnému zajištění majetku podniku činí správce vhodná opatření, zejména vyrozumí peněžní ústav, že s prostředky na účtu dlužníka, které slouží k provozování podniku, může dlužník nakládat jen s jeho souhlasem. Zjistí-li správce, že součástí podniku je nemovitost, vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušný katastrální úřad, že byl nařízen výkon rozhodnutí prodejem podniku, a že povinný nesmí bez jeho souhlasu nemovitost převést na jiného, zatížit nebo s ní jinak nakládat.

3.2.4. Zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech

Podle § 338b Občanského soudního řádu výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný přesně označí nemovitost, k níž má být zástavní právo zřízeno, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo notářem doloží, že nemovitost je ve vlastnictví dlužníka. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

Výhodou zřízení soudcovského zástavního práva je, že tímto způsobem věřitel nabývá jedno z přednostních práv při rozvrhu výtěžku následného výkonu rozhodnutí tak, jako by šlo o smluvní zástavní právo zřízené samotným dlužníkem. Věřitelova pohledávka tak nebude uspokojena až mezi ostatními pohledávkami, ale stane se pohledávkou přednostní.

[2]

4. Pohledávky v konkurzním a vyrovnávacím řízení

Věřitel, který má vůči dlužníkovi splatnou peněžitou nebo nepeněžitou pohledávku, ji může kromě běžného soudního řízení vymáhat i v řízení konkurzním či vyrovnávacím. Jde o zvláštní druh soudního řízení, který se řídí zákonem č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (dále jen ZKV).

4.1. Konkurz a pohledávky za subjektem v konkurzu

Konkurz se týká subjektů, které se nacházejí ve stavu tzv. „úpadku“. Úpadkem se nazývá:

a) předlužení, a to v případě mnohosti věřitelů (alespoň dvou) a takového stavu, kdy splatné závazky dlužníka jsou vyšší než jeho majetek. Předlužení se může týkat jen podnikatelského subjektu.

b) insolvence (platební neschopnost), a to v případě, když věřitel má vedle sebe ještě minimálně jednoho věřitele se splatnou pohledávkou vůči stejnému dlužníkovi a tento dlužník není po delší dobu schopen uhradit obě pohledávky.

V případě, kdy dlužník zastavil platby, se má za to, že není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky a je tedy v úpadku. Konkurz je možné prohlásit na každou právnickou nebo fyzickou osobu, pokud je dána existence úpadku a dále je nutné, aby dlužník měl takový majetek, který postačuje alespoň k úhradě nákladů konkurzu. Zákon ukládá, aby v případě existence úpadku dlužník sám na sebe podal návrh na prohlášení konkurzu.

Prohlášením konkurzu, které je usnesením soudu, přechází oprávnění nakládat s majetkem konkurzní podstaty na soudem ustanoveného správce konkurzní podstaty. Usnesení soudu je vyvěšeno na úřední desce konkurzního soudu. Účelem konkurzního řízení je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku, přičemž ve většině případů tak bývá činěno prodejem konkurzní podstaty a poměrným uspokojením věřitelů. Konkurzní věřitelé musí přihlásit své pohledávky ve lhůtě stanovené v usnesení o prohlášení konkurzu u konkurzního soudu. Obsahem přihlášky je vylíčení důvodů a vyjádření výše přihlášené pohledávky. Poté správce sestaví seznam přihlášených pohledávek.

Další fází konkurzního řízení je přezkumné jednání, kterého se účastní správce podstaty, úpadce a věřitelé, kteří byli pozváni. Pohledávka se pokládá za zjištěnou, byla-li uznána správcem a nebyla-li popřena žádným z konkurzních věřitelů.

Konkurzní podstatou se rozumí majetek, který podléhá konkurzu. Tento majetek může být prodán třetím osobám pouze správcem a za podmínek upravených v zákoně. Majetek zařazený do soupisu konkurzní podstaty může správce zpeněžit veřejnou dražbou, přímým prodejem nebo výkonem rozhodnutí (exekucí). Konkurz se týká jednak majetku patřícího dlužníkovi v den prohlášení konkurzu a dále i majetku, který nabyl po dobu trvání konkurzu. Dále do soupisu majetku konkurzní podstaty patří majetek i takových osob, které jej nabyly na základě neúčinných právních úkonů dlužníka.

Mezi pohledávky, které mohou být uspokojeny kdykoli před rozvrhovým usnesením, patří pohledávky z titulu vyloučení majetku z konkurzní podstaty a pohledávky oddělených věřitelů, kterými jsou věřitelé pohledávek zajištěných zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, převodem práva nebo postoupením pohledávky podle § 553 a 554 ObčZ. Tito věřitelé mají právo, aby jejich pohledávka byla uspokojena ze zpeněžení věci, práva nebo pohledávky, jimiž byla zajištěna kdykoli během konkurzu.

Není-li taková pohledávka uspokojena plně, posuzuje se neuspokojený zbytek, jako kdyby se jednalo o ostatního věřitele. Oddělení věřitelé se z výtěžku prodeje majetku uspokojují podle pořadí, v jakém vznikl právní důvod jejich nároku a uspokojují se do výše 70% výtěžku zpeněžení na ně připadajícího. Další skupinu přednostních věřitelů tvoří věřitelé za podstatou a věřitelé z titulu pracovních nároků, jejichž pohledávky vznikly až po přihlášení konkurzu. Mezi hlavní pohledávky za podstatou patří hotové výdaje, odměna správci podstaty a náklady spojené s udržováním a správou podstaty. Mezi nejdůležitější pracovní nároky patří mzdové (platové) nároky úpadcových zaměstnanců a jejich odměna za pracovní pohotovost a odměny z dohod konaných mimo pracovní poměr.

Ostatní pohledávky se pak zpeněžením konkurzní podstaty uspokojují z rozvrhu, který vydává soud formou usnesení a který musí nabýt právní moci, protože se do něj lze odvolat. V rozvrhu se uspokojují nejdříve dosud nezaplacené pohledávky za podstatou (pohledávky, na které se dosud v průběhu konkurzu nedostalo nebo které nebyly ještě vymáhány). Tyto pohledávky musejí být uhrazeny zcela. Nepostačuje-li výtěžek zpeněžení podstaty k úhradě všech těchto uvedených pohledávek, uspokojí se nejdříve hotové výdaje a odměna správce, potom náklady spojené s udržováním a správou podstaty, potom pohledávky výživného ze zákona. Ostatní pohledávky se uspokojí poměrně. Teprve po úplném uspokojení přednostních pohledávek, se pohledávky uspokojují podle svého zařazení do tříd.

Zákon konstruuje uspokojování těchto pohledávek tak, že zbylý výtěžek z prodeje konkurzní podstaty se rozdělí na dvě skupiny, 30% připadá na první třídu a 70% připadá na druhou třídu. Mezi pohledávky první třídy patří nároky úpadcových zaměstnanců z pracovněprávních vztahů, které vznikly poslední 3 roky před prohlášením konkurzu, nároky účastníků z penzijního připojištění se státním příspěvkem a pohledávky výživného ze zákona. Všechny ostatní pohledávky jsou pohledávkami druhé třídy. Při uspokojování z titulu třídy se pohledávky uspokojují tak, že v případě, kdy nelze plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže třídy, uspokojí se tyto pohledávky poměrně. Neuspokojené pohledávky či jejich části z první třídy se pak uspokojí ve třídě druhé.

ZKV některé pohledávky z uspokojení v konkurzu přímo vylučuje a zakazuje uplatnit jako pohledávky konkurzu náklady účastníků řízení vzniklé jejich účastí na konkurzním řízení a nároky věřitelů z darovacích smluv a mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce.

Konkurzní řízení je skončeno vydáním usnesení o zrušení konkurzu. Hlavním důvodem ukončení konkurzu je úplné uspokojení rozvrhového usnesení. Může také skončit kvůli tomu, že soud zjistí v průběhu řízení, že nejsou dány podmínky pro prohlášení konkurzu (když dojde k dobrovolnému uspokojení věřitelů a počet věřitelů klesne pod dva). Dalšími možnostmi ukončení může být to, že se všichni věřitelé, se souhlasem správce, dohodnou, že nechtějí v konkurzu dále pokračovat nebo když je konkurz zamítnut pro nedostatek majetku, když dojde k fúzi nebo převodu jmění úpadce na jednoho společníka (tedy ke změně společnosti). Pokud po zrušení konkurzu není věřitelova pohledávka zcela uspokojena a je uznána, má výpis ze seznamu pohledávek v části týkající se tohoto věřitele kvalitu exekučního titulu.

Pro právnické osoby je konkurz prvkem likvidačním, protože obchodní společnost musí po skončení konkurzu svoji činnost ukončit výmazem z obchodního rejstříku, a to s likvidací nebo bez likvidace, pokud nemá žádný majetek. Fyzická osoba po prohlášení konkurzu sice dále existuje, ale její podnikatelské možnosti jsou omezeny.

Podle § 14a odst. 2 ZKV je správce povinen předložit soudu konečnou zprávu do 18 měsíců od prohlášení konkurzu, pokud soud v rozhodnutí o prohlášení konkurzu nestanovil jinou přiměřenou lhůtu. Lhůtu 18 měsíců i lhůtu stanovenou soudem může soud prodloužit, odůvodňují-li to okolnosti případu.

V příloze č. 1 je uveden vzor přihlášky do konkurzu.

Příklady na tvorbu opravné položky k pohledávce za dlužníkem v konkurzním řízení

Př. 1

Věřitel má neuhrazenou pohledávku vůči dlužníkovi ve výši 200 000 Kč, která byla splatná 1.11.2007. K 2.2.2008 byl na majetek dlužníka vyhlášen konkurs. Věřitel v soudem určené přihlašovací lhůtě přihlásil pohledávku vůči úpadci a vytvořil konkursní opravnou položku ve výši 100 % neuhrazené hodnoty. Konkursní řízení bylo skončeno v březnu roku 2009, přičemž podle rozvrhového usnesení soudu vyplatil správce konkursu věřiteli jen 25 % hodnoty přihlášené pohledávky (50 000 Kč).

Účtování u věřitele:

Rok 2007

- vznik pohledávky	311/ 604	200 000,-
--------------------	----------	-----------

Rok 2008

- tvorba zákonné opravné položky	558 / 391	200 000,-
----------------------------------	-----------	-----------

Rok 2009

- zrušení zákonné konkurzní opravné položky	391 / 558	200 000,-
- úhrada části pohledávky konkurzním správcem	221 / 311	50 000,-
- odpis pohledávky	546 / 311	150 000,-

Př. 2

Pan K odeslal 15.7.2006 fakturu za zboží v částce 78 000Kč společnosti H, s. r o. Společnost však fakturu nezaplatila. Na majetek dlužníka byl v prosinci 2006 vyhlášen konkurs, proto pan K přihlásil svou pohledávku a vytvořil opravnou položku ve výši přihlášené pohledávky. Z usnesení soudu v roce 2007 vyplynulo, že panu K bude uhrazena pohledávka ve výši 15 000 Kč.

Účtování v roce 2006:

1. Faktura vydaná za zboží	311 / 604	78 000,-
2. Tvorba zákonné opravné položky	558 / 391	78 000,-

Částka 78 000Kč snižuje náklady, tj. zvyšuje základ daně, odpis ve výši 63 000 Kč je daňově uznatelným nákladem.

Účtování v roce 2007:

1. Rozpuštění zákonné opravné položky podle výsledku konkurzního řízení	391 / 558	78 000,-
2. Úhrada části pohledávky	221 / 311	15 000,-
3. Odpis zbylé části pohledávky	546 / 311	63 000,-

Př. 3

Společnost A má vůči dlužníkovi Tichému 3 pohledávky. Na pana Tichého byl vyhlášen v roce 2007 konkurz. Společnost A přihlásila všechny pohledávky ve lhůtě stanovené usnesením konkurzního soudu.

První pohledávka byla za poskytnuté služby v roce 2007, kde jmenovitá hodnota pohledávky činila 45 000 Kč. Druhá se týkala pohledávky za dodané zboží v hodnotě 65 000 Kč a poslední pohledávka byla cizí, kterou firma v roce 2007 odkoupila od jiného věřitele dlužníka Tichého za 58 000 Kč. Její nominální hodnota činila 72 000 Kč.

Řešení:

První pohledávku zapomněla společnost A zaúčtovat do účetního období kalendářního roku 2007, a tak byla pohledávka dodatečně zaúčtována až do účetního období roku 2008. K této pohledávce nelze vytvořit konkursní opravnou položku ani v roce 2007, protože pohledávka nebyla zaúčtována na rozvahových účtech, ani v roce 2008 proto, že nejde o zdaňovací období, ve kterém byla přihlášena do konkursu.

Druhá pohledávka byla společností A řádně zaúčtována do účetního období kalendářního roku 2007, avšak nebyla zaúčtována konkursní opravná položka k pohledávce. Tudíž si společnost A nemůže uznat konkursní opravnou položku jako daňový náklad ani v roce 2007, protože zákonná opravná položka nebyla u poplatníka zaúčtována, ani v roce 2008, protože nejde o období, v němž byla pohledávka přihlášena do konkursu.

U poslední pohledávky bylo při postoupení dohodnuto, že pořizovací cenu společnost A uhradí až v roce 2008. Z toho důvodu nelze ani k této pohledávce vytvořit konkursní opravnou položku. V roce 2007 proto, že společnost A neuhradila v tomto roce pořizovací cenu pohledávky (§ 2 odst. 3 Zákona o rezervách). V roce 2008 kvůli tomu, že se nejedná o zdaňovací období, ve kterém byla pohledávka přihlášena do konkursu.

4.2 Vyrovnací řízení

Vyrovnání je určitým aktem dlužníka, který si je vědom své nepříznivé situace a tak nabízí svým věřitelům alespoň nějaké vyrovnání svých závazků. Dlužník, u kterého jsou dány podmínky pro prohlášení konkursu, může podat u soudu návrh na vyrovnání, ale pouze tehdy, jestliže nebyl už prohlášen konkurz. Návrh na vyrovnání může podat pouze dlužník a základní podmínkou pro vyrovnání je existence úpadku. Na rozdíl od konkurzního řízení zde nemají věřitelé právo žádat po dlužníkovi uspokojení zbytku pohledávek, neboť jejich pohledávky v tomto rozsahu zanikají. Dlužník může v návrhu nabídnout věřitelům buď peněžitě nebo nepeněžitě vyrovnání. K návrhu dlužník povinně připojuje úplný seznam svého majetku s přehledem majetkového stavu v době podání návrhu. Jestliže dlužník podá návrh na vyrovnání, nesmí od tohoto okamžiku zcizovat nebo

zatěžovat nemovitosti, zřizovat práva na oddělené uspokojení ze svého majetku, zavazovat se jako ručitel či spoludlužník, ani poskytovat nepřiměřené dary ze svého majetku a provádět jakékoli úkony, které by mohly poškodit věřitele.

Návrh dlužníka posuzuje vyrovnací soud. Soud usnesením buď návrh na vyrovnání zamítne nebo povolí a současně zkoumá ze zákona podmínky, které musí dlužník splnit. Jestliže soud vyrovnání povolí, ustaví vyrovnacího správce a nařídí vyrovnací jednání nejpozději na dobu 6 týdnů ode dne vyvěšení povolení vyrovnání. Soud vyzve věřitele, aby své nároky přihlásili písemně nebo ústně do protokolu do 4 týdnů ode dne vyvěšení usnesení. Způsob, pořadí a míra uspokojení nároku se určí až v usnesení soudu o potvrzeném vyrovnání. Mezi přednostní pohledávky patří hotové výdaje a odměna vyrovnacího správce, daně, poplatky, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pohledávky výživného, pracovní nároky, odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ,...

Poté soud nařídí vyrovnací jednání za účasti věřitelů, kteří přihlásili své pohledávky. Při jednání soud zjišťuje, kteří věřitelé jsou ochotni přijmout návrh dlužníka na vyrovnání. Při tomto jednání je možné popřít pohledávky, a to dlužníkem, správcem nebo některým z věřitelů. Především nároky osob oprávněných požadovat vyloučení věci, nároky oddělených věřitelů a nároky na poskytnutí výživy nesmějí být vyrovnáním dotčeny, musejí být zcela uspokojeny. Také přednostní pohledávky musejí být zaplacený nebo jejich zaplacení musí být řádně zajištěno. Věřitelé ostatních pohledávek jsou uspokojeni stejnou měrou, pokud nesouhlasí s tím, aby některý z nich byl uspokojen výhodněji.

Nabylo-li usnesení o potvrzení vyrovnání právní moci a dlužník plně a včas splnil své povinnosti, zaniká jeho povinnost splnit věřitelům část závazku, k jejímuž plnění nebyl povinen podle obsahu vyrovnání. Je-li na dlužníkovu majetek prohlášen konkurz dříve, než byly úplně splněny povinnosti dlužníka vyplývající z vyrovnání, pokládají se pohledávky věřitelů z konkurzu za uspokojené částkou, která jim byla podle vyrovnání skutečně zaplacená. Jestliže nebylo soudem potvrzené vyrovnání splněno, pozbývají účinnosti veškeré slevy a jiné výhody poskytnuté ve vyrovnání dlužníkovi, a to u všech věřitelů. Ve lhůtě 3 let od právní moci usnesení o potvrzení vyrovnání může věřitel uplatnit u soudu nárok na úplné uspokojení svých pohledávek nebo na prohlášení zvláštní výhody za neúčinnou. [1]

5. Oceňování pohledávek

Podle § 25 odst. 1 písm. g) zákona o účetnictví se oceňují pohledávky při vzniku jmenovitou hodnotou, při nabytí za úplatu nebo vkladem pořizovací cenou. Pro účely tohoto zákona se rozumí pořizovací cenou cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. Prováděcí vyhláška 500/2002 Sb. v tomto směru v § 50 upřesňuje, že součástí pořizovací ceny pohledávek jsou přímé náklady související s pořízením, např. náklady na znalecké ocenění nakupovaných pohledávek, odměny právníkům a provize. [1]

5.1. Oceňování souboru pohledávek

Za soubor majetku, který je možno ocenit jednou cenou podle § 24 odst. 5 zákona o účetnictví a ve smyslu § 61 odst. 1 prováděcí vyhlášky, se považuje:

- a) soubor pohledávek s termínem splatnosti pohledávek do konce roku 1994 odpisovaný podle zákona o daních z příjmů
- b) soubor pohledávek vytvářený podle § 24 odst. 14 zákona o daních z příjmů. (Souborem pohledávek se zde rozumí soubor pohledávek nakoupený poplatníkem od jedné osoby v jednom zdaňovacím období).

V ostatních případech musí účetní jednotka rozpočítat pevnou cenu na jednotlivé pohledávky.

Podle zákona 261/2007 Sb. Zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů může poplatník, který vede účetnictví, počínaje zdaňovacím obdobím roku 1995 uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů ročně nejvýše 10 % a počínaje rokem 1998 a nejpozději do konce roku 2007 za zdaňovací období nejvýše 20 % z neuhrazené části hodnoty pohledávky nebo ceny pořízení u pohledávky nabyté postoupením, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, (s výjimkou pohledávek uvedených v § 24 odst. 2 písm. y) bodech 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném pro zdaňovací období 1994, a počínaje zdaňovacím obdobím roku 1998 též s výjimkou pohledávek uvedených v předposlední větě § 24 odst. 2 písm. y) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném pro zdaňovací období 1998). Celkově lze uplatnit jako výdaj (náklad) nejvýše neuhrazenou část hodnoty pohledávky nebo cenu pořízení pohledávky nabyté postoupením.

Toto ustanovení nelze uplatnit u pohledávek

- a) za společníky, akcionáři, členy družstev za upsaný vlastní kapitál,
- b) mezi ekonomicky nebo personálně spojenými osobami,
- c) mezi osobami blízkými,
- d) z titulu úvěrů a půjček nebo ručení za ně a z titulu záloh,
- e) podle zvláštního právního předpisu.

5.2. Oceňování nabytých pohledávek reálnou hodnotou k rozvahovému dni

Pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k dalšímu prodeji se oceňují reálnou hodnotou. Je velmi obtížné stanovit výši reálné hodnoty z důvodu existující burzy pohledávek. Jedna z možností, jak ocenit pohledávky reálnou hodnotou, je využití znaleckého posudku. Oceňovací rozdíly vzniklé při změně reálné hodnoty pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k rozhodování, se účtují jako finanční náklad nebo výnos. [1]

6. Účtování o pohledávkách

Účetní zachycení vzniku pohledávek z obchodních vztahů je ve Směrné účtové osnově a Českých účetních standardech realizováno v rámci účtové třídy 3 – Zúčtovací vztahy a účtové třídy 4 na účtu 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka.

Pro okamžik zaúčtování účetního případu je důležitý okamžik splnění dodávky tak, jak je definován v obecně platných právních předpisech (ObčZ, ObchZ). Pro potřeby účetnictví se dnem uskutečnění účetního případu rozumí den, ve kterém dojde ke splnění dodávky, platbě závazku, inkasu pohledávky, postoupení pohledávky, převzetí dluhu, zjištění manka, schodku, přebytku či škody, pohybu majetku uvnitř účetní jednotky a k dalším skutečnostem vyplývajícím ze zvláštních předpisů nebo z vnitřních poměrů účetní jednotky, které jsou předmětem účetnictví. [7]

6.1. Účtová skupina 31

Každá účetní jednotka si stanovuje vlastní účtový rozvrh a většinou je v rámci 3. účtové třídy věnována obchodním pohledávkám skupina 31 – Pohledávky s těmito syntetickými účty:

311- Odběratelé

Pohledávka za odběratelem se vyúčtuje při splnění dodávky vůči odběrateli ve smyslu příslušných ustanovení smlouvy v oblasti obchodních závazkových vztahů. Neúčtují se sem pohledávky směnečné.

Pohledávky za odběrateli účtujeme na účet 311 – Odběratelé a ve prospěch účtu 60 – Tržby.

312 – Směnky k inkasu (rimesy)

Rimesa je cenný papír zajišťující naši pohledávku u zákazníka. O směnkách lze účtovat podle toho, za jakým účelem a v jaké souvislosti je účetní jednotka nabyta. Účtujeme o nich jako o:

- platebních prostředcích, na účtu 312 – Směnky k inkasu nebo 322 – Směnky k úhradě
- cenných papírech v účtových skupinách 06 – Dlouhodobý finanční majetek a 25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly
- zajišťovacích prostředcích

Rozdíl mezi nominální hodnotou pohledávky a směnečnou částkou účtujeme ve prospěch účtu 662 – Úroky.

313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry

Zde se účtují pohledávky za směnky předané bance k proplacení do doby splatnosti směnky, stejně tak i jiné cenné papíry předané k eskontu bance. Směnečná pohledávka se přemění na pohledávku za eskontovanou směnkou zaúčtovanou na účtě 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry. Banka poskytne eskontní úvěr, který zaznamenáme na účet 232 – Eskontní úvěry. Peněžní prostředky snížené o úrok – diskont, banka poukáže na bankovní účet. Rozdíl mezi výší směnečné pohledávky předané bance a výší poskytnutého eskontního úvěru se účtuje na vrub účtu 568- Ostatní finanční náklady. Ve prospěch účtu se účtují směnky a jiné cenné papíry bankou zinkasované, ale i směnky a jiné cenné papíry neproplacené, bankou vrácené.

Účetní operace:

1. faktura za prodané zboží	311 / 601
DPH	/ 343
2. úhrada pohledávky směnkou	312-1 / 311
úrok	312-2 / 662
3. společnost předložila směnky k inkasu bance	313 / 312
4. banka poskytla eskontní úvěr	
diskont	562 / 232
na běžný účet připsáno	221 / 232
5. banka oznámila, že odběratel	232 / 313
uhradil směnky ve lhůtě	

314 – Poskytnuté provozní zálohy

Zde se účtují poskytnuté zálohy dodavatelům před splněním smlouvy ze strany dodavatele. Na účet 314 - Poskytnuté provozní zálohy zúčtováváme částky zaplacené dodavateli před splněním smluv z jeho strany, se souvztažným zápisem na straně dal účtu 221 – Bankovní účty. Po uskutečnění dodávky zálohu přeúčtujeme na závazkový účet, kde celý závazek vyrovnáme.

315 – Ostatní pohledávky

Účtují se zde ostatní pohledávky z obchodních vztahů, např. reklamace vůči dodavatelům, nárok na záruční paušál při převzetí závazků za záruční opravy.

Účetní operace:

1. přijatá faktura za materiál	1000,-	111 / 321
DPH 9%	90,-	343 / 321
2. reklamace po zjištění závad	1000,-	315 / 111
3. reklamace uznaná v plné výši	1090,-	321 / 315
		/ 343

6.2. Účtová skupina 33

331 - Zaměstnanci

Na stranu MD účtu 331- Zaměstnanci účtujeme všechny položky, které snižují závazek vůči zaměstnancům:

- Srážka zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti
- Srážka na sociální a zdravotní pojištění
- Srážky ve prospěch zaměstnavatele (např. úhrady škod)
- Ostatní srážky ve prospěch právnických a fyzických osob (např. výživné, spoření,...)

Účetní jednotka může, kromě sociálního pojištění placeného zaměstnavatelem za zaměstnance v zákonné výši zaúčtovaného na účet 524 – Zákonné sociální pojištění, platit ještě pojištění nad rámec zákona, tzv. připojištění. Tento náklad je zaúčtovaný na 525 – Ostatní sociální pojištění, ve prospěch účtu 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům

Účet 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům slouží k zaúčtování nároků na zaměstnance kromě mzdových nároků. Jde např. o náhradu škod, zúčtování záloh na služební cestu, ...

Účetní operace:

1. vyplacena záloha zaměstnanci na pracovní cestu, výdajový pokladní doklad	1 000,-	335 / 211
2. skutečné cestovní náklady činily 1 250,-		
a) zrušení zálohy – cestovné	1 000,-	512 / 335
b) závazek k zaměstnanci	250,-	512 / 333
3. úhrada závazku, doplatek	250,-	333 / 211

335 – Pohledávky za zaměstnanci

Účet se používá k vyúčtování různých záloh vyplacených zaměstnancům, např. na pracovní cestu nebo nákup za hotové.

Účetní operace:

1. zaměstnanci vyplacena záloha na nákup kancelářských potřeb	500,-	335 / 211
2. předložen paragon o zaplacení	470,-	501 / 335
3. vrácení zbytku zálohy do pokladny	30,-	211 / 335

6.3. Účtová skupina 34

Pro účtování daní a dotací slouží účtová skupina 34.

6.4. Účtová skupina 35

V účtové skupině 35 účtujeme:

- Pohledávky k podnikům ve skupině
- Pohledávky ke společníkům - pohledávky za upsaný základní kapitál
 - pohledávky za společníky při úhradě ztráty
 - ostatní pohledávky
- Pohledávky k účastníkům sdružení

Účetní operace:

1. Valná hromada s.r.o. rozhodla o přijetí dalšího společníka, který vloží do společnosti peněžitý vklad, vklad dosud nebyl splacen	30 000,-	353 / 419
2. Valná hromada schválila půjčku jednomu ze společníků	50 000,-	355 / 221
3. Nový společník uhradil peněžitý vklad do společnosti v hotovosti	30 000,-	211 / 353

6.5. Účtová skupina 37

Obsahuje účty 371 – Pohledávky z prodeje podniku a 378 – Jiné pohledávky, na který se účtují pohledávky, pro které není vymezen jiný samostatný účet. Patří sem například pohledávky z emitovaných dluhopisů, pohledávky za manka a škody vůči fyzickým osobám a právnickým osobám,...

6.6. Účet 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

Odložená daňová pohledávka představuje úsporu daní z příjmů v budoucích obdobích. Účtuje se o ní pouze tehdy, je-li pravděpodobné, že základ daně, proti kterému bude možné využít rozdíly, je dosažitelný. Pohledávka je zaúčtována v období, ve kterém odčitatelné přechodné rozdíly vznikají.

Odloženou daňovou pohledávku zaúčtujeme: 481 / 592, 594 – Daň z příjmů odložená.

6.7. Účtování odpisu pohledávek a opravných položek

Odpis pohledávek	546 / 311
Tvorba daňových opravných položek	558 / 391
Tvorba účetních opravných položek	559 / 391
Snížení opravných položek	391 / 558, 559

Nestačí-li účetní jednotka do účetní závěrky vyfakturovat provedenou dodávku, neúčtuje o pohledávce, ale na dohadném účtu pasivním (účet 388) a teprve v následujícím období, po vystavení faktury, přeúčtuje fakturovanou hodnotu z účtu 388 na příslušný účet pohledávek.

6.8. Analytické účty a podrozvahová evidence

Mimo používání syntetických účtů pohledávek je potřebné používat i analytické účty, zejména:

- v členění pohledávek podle dlužníků
- v členění dle časového hlediska (krátkodobé, dlouhodobé)
- v členění na českou a zahraniční měnu
- v členění dle daňových režimů

Některé pohledávky se vedou jen v podrozvahové evidenci, např.

- zachycení nominální hodnoty postoupených pohledávek
- zachycení odepsaných pohledávek
- zachycení vydaných penalizačních faktur (smluvní pokuty, úroky z prodlení), avšak jen vzniklých do 31.12.2000.

7. Opravné položky, odpis pohledávek

Podle § 55 vyhlášky č. 500/2002 Sb., se opravné položky vytvářejí tehdy, když je k rozvahovému dni zjištěno dočasné snížení hodnoty majetku, tedy i pohledávek. Opravné položky tak slouží k zajištění věrného a poctivého obrazu účetnictví a k naplnění zásady opatrnosti. Pojem opravná položka představuje nepřímé snížení hodnoty pohledávky účtováním do nákladů. Opravné položky nesmí mít aktivní zůstatek, nelze tvořit opravné položky na zvýšení hodnoty majetku. [3]

V případě, kdy účetní jednotka při inventarizaci pohledávek zjistí, že jejich hodnota v účetnictví je vyšší než hodnota reálná, má dvě možnosti. Buď pohledávku odepíše, když je trvalého charakteru nebo vytvoří opravnou položku, když snížení hodnoty pohledávky je dočasné.

V účtové třídě 3 se vytváří opravné položky k pohledávkám, jestliže existuje riziko, že tyto pohledávky nebudou zaplacený nebo nebudou zaplacený v plné výši. Podle stupně rizikovitosti rozeznáváme pohledávky:

- pochybné – je zde riziko, že nebudou zaplacený,
- sporné – je veden soudní spor o jejich zaplacení,
- nedobytné – u takových pohledávek se upustilo od vymáhání pro jejich trvalou nedobytnost

Na pochybné a sporné pohledávky vytváří účetní jednotka opravné položky, a tím nepřímo vyjadřuje snížení pohledávky. Pro tvorbu zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994, které jsou podle zákona o rezervách a zákona o daních z příjmů daňovým výdajem (nákladem), vymezila Směrná účtová osnova účtovou skupinu 55. Opravné položky se vytváří do nákladů na účet 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek, popř. 559 – Tvorba opravných položek (pokud je opravná položka tvořena nad rámec zákonné výše) a ve prospěch účtu 391 – Opravné položky k pohledávkám.

7.1. Zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994

Opravné položky jsou podle § 24 odst. 2 písm.i) Zákona o dani z příjmu výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, pokud pohledávky nevznikly:

- za společníky, akcionáři, členy družstva za upsaný vlastní kapitál,
- mezi ekonomicky nebo personálně nebo jinak spojenými osobami vymezenými v zákoně o daních z příjmů
- mezi osobami blízkými v souladu s § 116 ObčZ [1]

Podle § 2 odst. 2 Zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů se opravnými položkami rozumí opravné položky vymezené v tomto zákoně, vytvořené k rozvahové hodnotě nepromlčených pohledávek splatných po 31. prosinci 1994 a zaúčtované podle zvláštního právního předpisu nebo pohledávek vedených v prokazatelné evidenci podle § 3 odst. 3. Pro účely tohoto zákona se rozvahovou hodnotou pohledávky rozumí jmenovitá hodnota nebo pořizovací cena pohledávky zaúčtovaná na rozvahových účtech poplatníka bez vlivu změny reálné hodnoty (oceňovacího rozdílu) nebo vedená v prokazatelné evidenci podle § 3 odst. 3. Není-li tímto zákonem výslovně stanoveno jinak, opravné položky lze tvořit pouze k pohledávkám, o kterých bylo při jejich vzniku účtováno ve výnosech a takto vzniklý příjem nebyl podle zvláštního právního předpisu příjmem osvobozeným od daně z příjmů nebo nezahrnovaným do základu daně z příjmů nebo

nezahrnovaným do samostatného základu daně z příjmů anebo základu daně pro zvláštní sazbu daně. Není-li tímto zákonem výslovně stanoveno jinak, opravné položky se netvoří k pohledávkám vzniklým z titulu cenných papírů a ostatních investičních nástrojů, úvěrů, půjček, ručení, záloh, plnění ve prospěch vlastního kapitálu, úhrady ztráty společnosti, smluvních pokut a úroků z prodlení, poplatků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů, k pohledávkám nabytým bezúplatně a k souboru pohledávek. [1]

Výše tvorby opravných položek závisí, podle zákona o rezervách, na dvou okolnostech:

- na době, která uplynula od konce sjednané lhůty splatnosti,
- na podání návrhu na zahájení řízení proti dlužníkovi ve smyslu příslušných ustanovení zákona č.216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, nebo na zahájení soudního řízení či správního řízení podle zvláštního předpisu.

Řízení se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení a bydliště účastníků, popř. též jejich zástupců, vyličení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Tento návrh, týká-li se dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným, se nazývá žalobou. Řízení je zahájeno dnem, kdy došel soudu návrh na jeho zahájení nebo kdy bylo vydáno usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu.

Podle § 8a Zákona o rezervách se opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994, jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku nepřesáhne částku 200 000 Kč a jejichž tvorba je výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, pokud k těmto pohledávkám nevytvářejí opravné položky a rezervy podle § 5 a 5a, a od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než 6 měsíců, až do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Vyšší opravné položky lze vytvářet jen v případě, bylo-li ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí řízení podle zvláštního právního předpisu nebo soudní řízení a nebo správní řízení podle zvláštního právního předpisu, jehož se poplatník daně z příjmů řádně účastní a řádně a včas činí úkony potřebné k uplatnění jeho práva za podmínky, že od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než

- a) 12 měsíců, až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- b) 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- c) 24 měsíců, až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- d) 30 měsíců, až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- e) 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994, jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku je vyšší než 200 000 Kč a nejsou k nim vytvářeny opravné položky podle § 5 a 5a, mohou v období, za které se podává daňové přiznání, vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří vedou účetnictví, jen v případě, bylo-li ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí řízení podle zvláštního právního předpisu nebo soudní řízení a nebo správní řízení podle zvláštního právního předpisu, jehož se poplatník daně z příjmů řádně účastní a řádně a včas činí úkony potřebné k uplatnění svého práva za podmínky, že od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- a) 6 měsíců, až do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- b) 12 měsíců, až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- c) 18 měsíců, až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- d) 24 měsíců, až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- e) 30 měsíců, až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,

f) 36 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky.

Opravné položky se zruší, pokud pominou důvody pro jejich existenci nebo pokud pohledávka, k níž byla opravná položka vytvořena, se promlčela, popřípadě nastaly důvody, za nichž se odpis pohledávky považuje za výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů podle ustanovení zákona o daních z příjmů. V účetnictví toto zaúčtujeme: 391 – Opravná položka k pohledávkám / 558 – Tvorba a zaúčtování zákonných opravných položek.

§ 8c Zákona o rezervách nám říká, že pokud poplatník nepostupuje u nepromlčené pohledávky podle § 5, 5a, 6, 8, 8a a 8b, může ve zdaňovacím období vytvořit opravnou položku až do výše 100 % její neuhrazené rozvahové hodnoty bez příslušenství v případě, že:

- a) se nejedná o pohledávku vymezenou v § 8a odst. 3 Zákona o rezervách (rozvahová hodnota pohledávky v okamžiku vzniku není vyšší než 200 000 Kč),
- b) rozvahová hodnota pohledávky bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku nepřesáhne částku 30 000 Kč,
- c) od konce sjednané lhůty splatnosti pohledávky uplynulo nejméně 12 měsíců,
- d) celková hodnota pohledávek bez příslušenství vzniklých vůči témuž dlužníkovi nepřesáhne za zdaňovací období částku 30 000 Kč.

O takto vytvořené opravné položce musí poplatník vést samostatnou evidenci.

Příklady na tvorbu zákonných opravných položek k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994

Př.1

Pan Novák vede podvojně účetnictví a má vůči podnikateli Suchému pohledávku 67 000 Kč, která byla splatná dne 23.7.2007. Pan Suchý do konce roku platbu neuhradil, a tak se pan Novák rozhodl, že vytvoří k 31.12.2007 opravnou položku.

Řešení:

Poplatník pan Novák k 31.12.2007 zákonnou opravnou položku vytvořit nemůže, protože od doby splatnosti pohledávky neuplynulo více než 6 měsíců.

Př. 2

Podnikatel Veselý má vůči podnikateli Vomáčkovi pohledávku 160 000 Kč, která byla splatná dne 11.5.2007. Vzhledem k tomu, že pan Vomáčka do konce roku platbu neuhradil, rozhodl se pan Veselý vytvořit k 31.12.2007 opravnou položku.

Řešení:

Poplatník může k 31.12.2007 vytvořit opravnou položku, ale pouze do výše 20%, tj. do výše 32 000 Kč.

Účtování k 31.12.2007:

Tvorba zákonné opravné položky	558 / 391	32 000,-
--------------------------------	-----------	----------

Př. 3

Akciová společnost A, a.s. má vůči firmě M, s.r.o. pohledávku ve výši 130 000 Kč, která byla splatná dne 14.1.2006. Do konce roku 2006 nebyla pohledávka uhrazena, a proto společnost A, a.s. vytvořila opravnou položku ve výši 20% hodnoty pohledávky. Dne

23.1.2007 uhradila firma M s.r.o. z celkové hodnoty pohledávky částku 50 000 Kč. Dne 13.6.2007 podala A, a.s. návrh na zahájení soudního řízení. Do konce roku 2007 žádnou další platbu nepoukázala.

Řešení:

Vzhledem k tomu, že společnost A, a.s. podala návrh na zahájení soudního řízení a od lhůty splatnosti uplynulo více než 18 měsíců, může společnost A, a.s. vytvořit k 31.12.2007 zákonnou opravnou položku do výše 50 % z neuhrazené hodnoty pohledávky, tj. 50% z 80 000 Kč, tzn. 40 000 Kč. Protože však v roce 2006 byla vytvořena opravná položka ve výši 26 000 Kč, v roce 2007 může opravnou položku vytvořit pouze ve výši 14 000 Kč.

Účtování v roce 2006:

Tvorba zákonné OP ve výši 20%	558 / 391	26 000,-
-------------------------------	-----------	----------

Účtování v roce 2007:

Tvorba zákonné OP do výše 50%	558 / 391	14 000,-
-------------------------------	-----------	----------

7.2. Opravná položka k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení

Tuto opravnou položku mohou vytvářet poplatníci účtující v soustavě podvojného účetnictví podle § 8 odst. 1 Zákona o rezervách až do výše jmenovité hodnoty pohledávek nebo pořizovací ceny pohledávek nabytých postoupením přihlášených u soudů ve lhůtě stanovené usnesením soudu o prohlášení konkurzu nebo povolení vyrovnání, a to v období, za které se podává daňové přiznání a v němž byly pohledávky přihlášeny. Konkurzní opravné položky lze tvořit i k takovým pohledávkám, které vznikly mezi ekonomicky, personálně či jinak spojenými osobami. U pohledávky přihlášené po uplynutí lhůty stanovené soudem lze vytvořit opravnou položku nebo pokračovat v jejím vytváření, jestliže se konkurzní věřitel řádně účastní konkurzního řízení a včas činí úkony k uplatnění svého práva.

Opravné položky se zruší v návaznosti na výsledky konkursního a vyrovnacího řízení nebo v případě, kdy pohledávka byla účinně popřena správcem konkursní podstaty, konkursním věřitelem, rozhodnutím soudu nebo příslušného správního orgánu.

V případě, že pominou důvody pro existenci opravné položky vytvořené podle tohoto ustanovení nebo na základě rozhodnutí poplatníka, je možné snížit vytvořenou opravnou položku na úroveň, která by mohla být vytvořena podle ustanovení § 8a Zákona o rezervách. Poplatník pak pokračuje v tvorbě opravné položky podle § 8a. [1]

7.3. Účetní opravné položky

Tvorbu účetních opravných položek upraví účetní jednotka vnitropodnikovou směrnicí. Z důvodu dodržení zásady opatrnosti je vhodné vytvářet k pohledávkám účetní opravné položky nad rámec zákonných opravných položek. Účetní opravné položky jsou daňově neuznatelné výdaje (náklady). [2]

7.4. Odpis

Odepisování pohledávek se provádí jednorázově, jejich vyřazením. Do roku 2007 se mohlo u pohledávek vzniklých do 31.12.1994 odepisovat i postupně. Pro přímý odpis pohledávky do nákladů je v účtové osnově určen účet 546 – Odpis pohledávky. Na tento účet zachycujeme tyto účetní případy:

- jednorázový daňový odpis do nákladů v souladu s § 24 odst. 2 y) Zákona o daních z příjmů
- postoupení pohledávky
- účetní odpis

Účet 546 – Odpis pohledávek slouží také k zachycení odpisu pohledávky dle rozhodnutí účetní jednotky. Tento odpis nemá daňovou účinnost a provádí se podle vnitropodnikové směrnice. Účetní odpis pohledávky, který není považován za výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů, nastane zejména v případech, kdy účetní jednotka upustí od vymáhání pohledávek, u níž:

- a) je zřejmé, že by náklady na vymáhání přesáhly výtěžek,
- b) podle sdělení příslušného orgánu je dlužník neznámého pobytu.

Tento odpis je nutno sledovat v oddělené analytické evidenci. Odepsané pohledávky se ponechají v podrozvaze. [2]

7.4.1. Jednorázový odpis

Při uplatňování jednorázového odpisu je nutno prověřovat, zda k pohledávce není vytvořena zákonná opravná položka. Pokud by tomu tak bylo, je třeba ji zrušit. Možnost jednorázového odpisu pohledávek do daňově uznatelných nákladů upravuje § 24 odst. 2 písm. y) Zákona o daních z příjmů. Podle tohoto ustanovení může poplatník účtující v soustavě podvojného účetnictví odepsat jednorázově do nákladů jmenovitou hodnotu pohledávky nebo pořizovací cenu pohledávky nabyté postoupením, a to u pohledávky za dlužníkem:

- a) u něhož soud zrušil konkurs proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, a pohledávka byla poplatníkem přihlášena u insolvenčního soudu a měla být vypořádána z majetkové podstaty,
- b) který je v úpadku nebo jemuž úpadek hrozí na základě výsledků insolvenčního řízení,
- c) který zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na dědicích dlužníka
- d) který byl právnickou osobou a zanikl bez právního nástupce a věřitel nebyl s původním dlužníkem ekonomicky nebo personálně spojenou osobou anebo fyzickou osobou blízkou ve smyslu § 23 odst. 7 Zákona o daních z příjmů
- e) na jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je uplatňována veřejná dražba, a to na základě výsledků této dražby
- f) jehož majetek, ke kterému se daná pohledávka váže, je postižen exekucí, a to na základě výsledků provedení této exekuce

Příklad na jednorázový odpis pohledávek

Společnost A, s.r.o. vydala panu Novákovi fakturu na 35 000 Kč. Odběratel ji však neuhradil, protože zemřel a pohledávku nebylo možno vymáhat ani na dědicích v rámci dědického řízení.

Řešení:

1. Vystavená faktura	311 / 604	35 000,-
2. Odpis pohledávky	546 / 311	35 000,-

7.4.2. *Postupný odpis*

Postupný odpis pohledávek se vztahoval výhradně k starému bloku pohledávek, tj. k pohledávkám splatným do konce roku 1994.

Vzhledem k tomu, že naprostá většina poplatníků využila možnosti maximálního odpisu do daňových nákladů, tak rok 2001 byl pro ně posledním rokem tohoto odpisu. Přesto ale některé účetní jednotky nevyužily tohoto práva a odepisovaly pohledávky starého bloku ještě v roce 2007. Od roku 2008 už však účetní jednotky nebudou moci pohledávky splatné do konce roku 1994 odepisovat. (Dlužníci budou muset navýšit základ daně o hodnotu neuhrazeného závazku odpovídajícího pohledávce od jejíž splatnosti uplynulo 36 měsíců nebo se promlčela). [2, 5]

METODIKA PRÁCE

Před zpracováním praktické části diplomové práce jsem si stanovila metody práce a postupy zkoumání analyzovaných subjektů. Metody, které ve své práci použiji budou následující – srovnání, analogie, analýza, dedukce, a další související matematické a statistické metody.

Budu zkoumat čtyři podniky, tři akciové společnosti a jednu společnost s ručením omezeným. Podniky jsem nazvala Společnost A, s.r.o., Společnost B, a.s. a Společnost C, a.s., protože majitelé podniků a management si nepřáli, abych zveřejnila jejich skutečné názvy, neboť informace, které mi poskytnou, jsou ve svých detailech zneužitelné jejich konkurencí. Poslední podnik se nazývá Jihočeský chovatel, a.s.

Na začátku praktické části mé práce uvedu příklady účtování některých zajištění pohledávek, tvorbu opravných položek k pohledávce za dlužníkem v konkurzním řízení. Dále popíši oceňování a účtování pohledávek, tvorbu opravných položek a odpisy pohledávek u výše zmíněných podniků a tím navážu na teoretickou část, kde všechny vyjmenované skutečnosti jsou podrobně popsány. Následně budu pokračovat analýzou jednotlivých podniků.

Nejprve použiji metodu srovnání mezi jednotlivými podniky, kde budu zkoumat vztah mezi výší krátkodobých pohledávek, výší nesplacených pohledávek v roce 2006. Poté budu porovnávat výši nesplacených pohledávek, krátkodobých pohledávek a celkového obratu u jednotlivých společností. U první společnosti A, s.r.o. použiji u pohledávek metodu srovnání podle maximálních daňových opravných položek mezi lety 2004-2006 a porovnání výše pohledávek v jednotlivých letech. Metodu analogie, která se opírá o metodu srovnání, použiji pro zjištění, zda velikost krátkodobých pohledávek je ovlivňována přidanou hodnotou a provozním výsledkem hospodaření a jestli jejich vzájemný vztah je v ostatních letech stejný.

Metoda syntézy mi bude nápomocná při srovnání Společnosti B, a.s. s Jihočeským chovatelem, a.s., kde budu zjišťovat, zda existuje zákonitost mezi vývojem krátkodobých pohledávek, provozním výsledkem hospodaření, když je přidaná hodnota v roce 2006 u obou podniků téměř shodná. Statistickou metodu využiji pro zobrazení velikosti pohledávek po lhůtě splatnosti a daňových opravných položek u jednotlivých podniků v letech 2004 až 2006.

Analýzu využiji u podniků B, a.s. a C, a.s., kde budu zkoumat, jakým způsobem podniky tvoří účetní opravné položky a opravné položky k pohledávkám, které jsou v konkurzu.

1. Popis společností

Pro mou diplomovou práci jsem si vybrala 1 společnost s ručením omezeným (A, s.r.o.) a 3 společnosti akciové (B, a.s., C, a.s. a Jihočeský chovatel, a.s.). Společnost A, s.r.o. se zabývá dodávkou a montáží vybavení staveb, společnost B, a.s. obchodní činností a společnost C, a.s. službami prvovýroby. Společnost Jihočeský chovatel, a.s. se zabývá zemědělskou výrobou. Zajišťuje zejména šlechtění a plemenitbu hospodářských zvířat a pronájem bytových a nebytových prostor.

2. Oceňování pohledávek u vybraných společností

Podniky oceňují pohledávky při vzniku jmenovitou hodnotou. V případě, že odkupují pohledávky od jiných společností, oceňují je pořizovací cenou.

3. Účtování o pohledávkách

Pohledávky za odběrateli podniky účtují na účet 311 – Odběratelé a ve prospěch účtů 60 – Tržby (např. 311 / 601, 602, 604 / 343).

Úhradu pohledávek zobrazují na účtech 211- Pokladna nebo 221- Bankovní účty a 311- Odběratelé (např. 211, 221 / 311).

Všechny podniky účtují pohledávky stejně, avšak někdy se liší použitými analytickými účty.

Například Společnost A, s.r.o. používá následující účtování. Analytické účty si zvolilo ekonomické středisko pro lepší orientaci v účetnictví následovně:

Odpis pohledávek	546100 / 311100
Tvorba účetních opravných položek	559001 / 391111
Snížení opravných položek	391111 / 559001
Tvorba daňových opravných položek	558001 / 391112
Zúčtování daňových opravných položek	391112 / 558001

Oproti tomu, Společnost B, a.s. má rozdělené pohledávky na analytických účtech následovně:

- Analytiku 001 používá pro pohledávky tuzemská
- 002 používá pro pohledávky v konkurzu
- 003 používá pro pohledávky ze zahraničí
- 004 používá pro pohledávky podle § 8c Zákona o rezervách

4. Porovnání určitých položek z rozvahy a výkazu zisků a ztrát, které souvisejí s pohledávkami, u čtyř výše popsanych podnikatelských subjektů

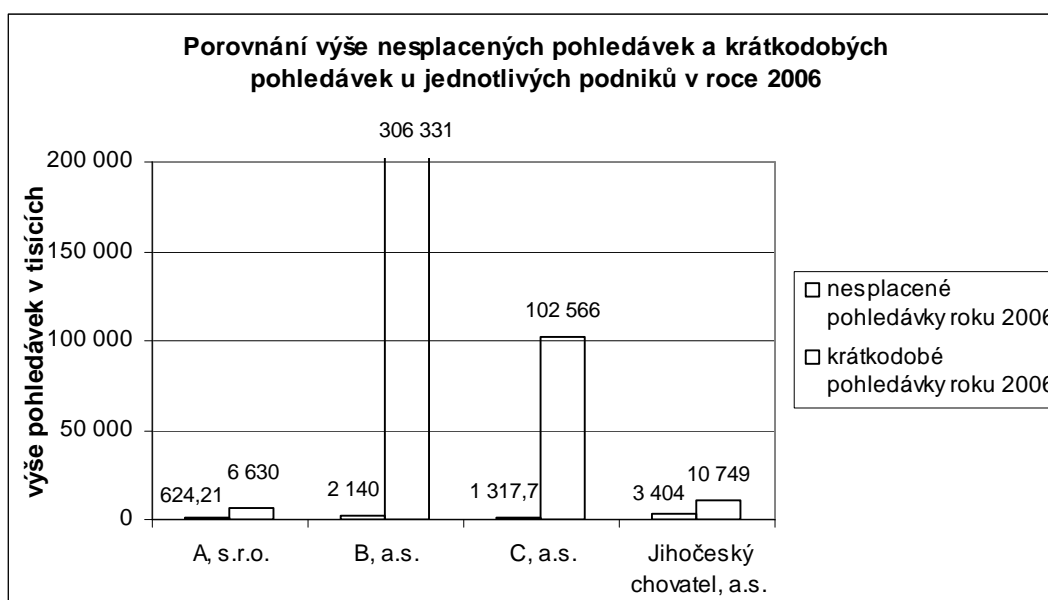
4.1. Porovnání výše krátkodobých pohledávek s výší nesplacených pohledávek v jednotlivých podnicích k 31.12. 2006

Tab.1

	A, s.r.o.	B, a.s.	C, a.s.	Jihočeský chovatel, a.s.
nesplacené pohledávky roku 2006	624,21	2 140	1 317	3 404
krátkodobé pohledávky roku 2006	6 630,00	306 331	102 566	10 749
nesplacené / krátkodobé pohledávky	0,0941493	0,00698591	0,01284734	0,316680621

Údaje v tisících Kč

Graf 1

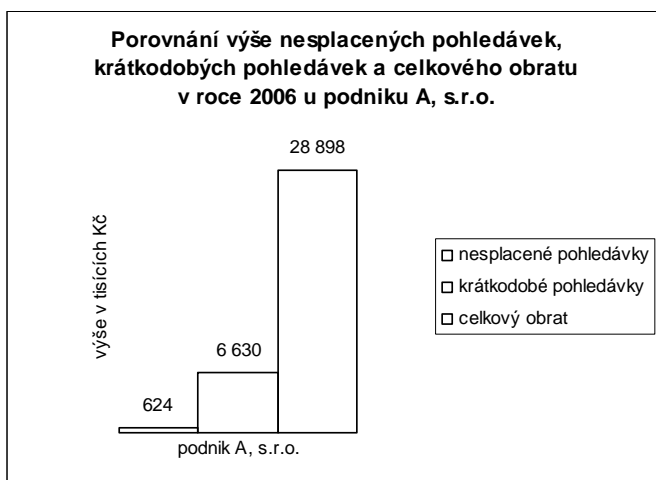

Zdroj: autorka

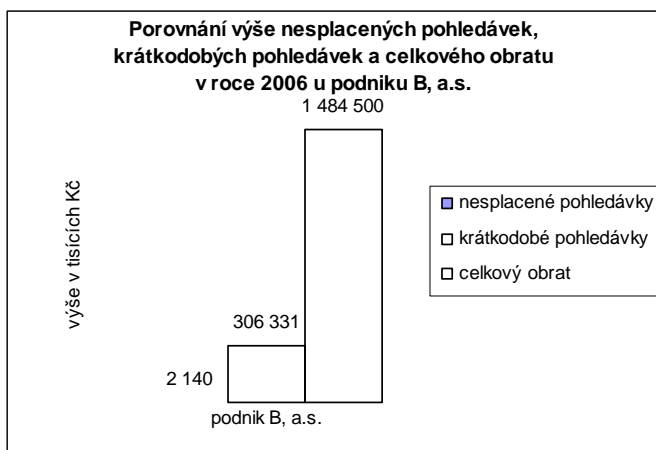
Z grafu č.1 je patrné, že nejvíce krátkodobých pohledávek v roce 2006 měla Společnost B, a.s., a to 306 331 tisíc Kč, což je 3 násobek pohledávek Společnosti C, a.s. a dokonce 46 násobek krátkodobých pohledávek společnosti A, s.r.o. Proto, abychom mohli porovnávat ukazatele mezi jednotlivými podniky, vytvoříme si poměr mezi výší nesplacených pohledávek a krátkodobými pohledávkami zjištěnými v rozvaze. Z hodnot uvedených v grafu zjistíme, že poměr ve Společnosti A, s.r.o. vychází 9,41 %, v Jihočeském chovateli, a.s. 31,67 %, ve Společnosti B, a.s. je 0,7 % a ve Společnosti C, a.s. je 1,28 %. Z těchto poměrů je viditelné, že největší poměr mezi nesplacenými pohledávkami a všemi krátkodobými pohledávkami je u společnosti Jihočeský chovatel, a.s., činí 31,67 %. Oproti tomu velmi nízký poměr, kolem 1%, je u společností B a C, a.s.

4.2. Porovnání výše nesplacených pohledávek, krátkodobých pohledávek a celkového obrátu v roce 2006 u jednotlivých společností

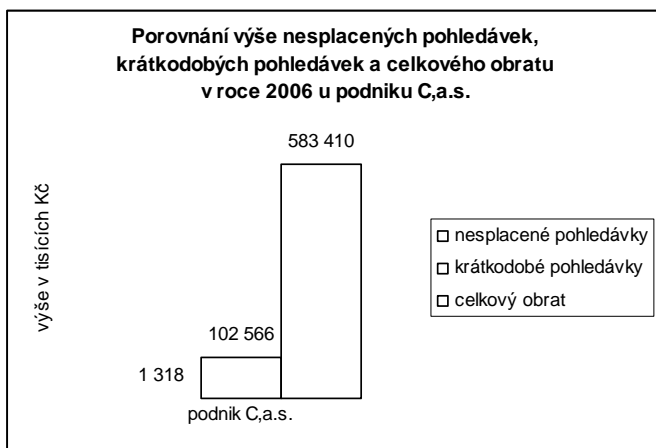
Graf 2

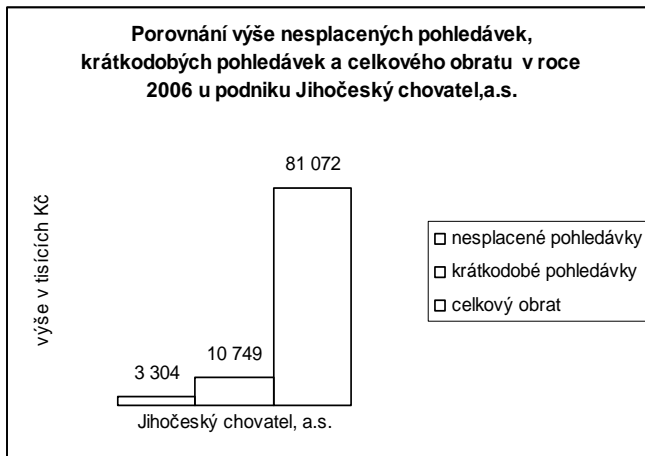
Graf 3

Graf 4

Graf 5

Zdroj: autorka

Z výše uvedených grafů (č.2-5) lze odvodit, že u podniků B, a.s. a C, a.s., které mají obrát 1 484 500 tis.Kč a 583 410 tis.Kč, je podíl nesplacených pohledávek na obrátu velice malý (kolem 0,2 %). U společnosti A, s.r.o. je podíl nesplacených pohledávek na obrátu také velice malý, činí 2,16 %. Je to však díky tomu, že si podnik velice hlídá pohledávky po lhůtě splatnosti. Když se taková pohledávka vyskytne, společnost ihned kontaktuje odběratele a požaduje po něm splacení pohledávky. Společnost Jihočeský chovatel, a.s. má tento podíl nejvyšší (ve výši 4,1 %), proto by podnik měl začít uvažovat o včasnejším upomínání dlužníků nebo přihlašování nesplacených pohledávek do konkurzu. V případě pohledávek z pronájmu, by podnik měl dříve vypovídat smlouvy o pronájmu s těmi dlužníky, kteří neplatí nájemné včas. Společnost by také mohla uvažovat o využívání některých zajišťovacích instrumentů, např. zástavního práva, smluvní pokuty nebo ručení.

4.3.Poměr krátkodobých a dlouhodobých pohledávek k oběžnému majetku nebo celkovým aktivům v jednotlivých podnicích v letech 2004 - 2006

4.3.1. Společnost A, s.r.o.

Tab. 2

	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky (krP)	4 082	5 351	6630
dlouhodobé pohledávky (dP)	-	-	-
oběžný majetek (OM)	13 945	14 043	14 751
celková aktiva (A)	17 464	17 154	17 682
krP / OM	29,27%	38,10%	44,95%
dP / OM	-	-	-
KrP / A	23,37%	31,19%	37,50%
dP / A	-	-	-

Společnosti A, s.r.o. nemá žádné dlouhodobé pohledávky. Poměr krátkodobých pohledávek a oběžného majetku společnosti, v průběhu let 2004 až 2006, roste. V roce 2004 tvořily krátkodobé pohledávky třetinu oběžného majetku a v roce 2006 už tvořily téměř polovinu oběžného majetku. Celková aktiva jsou v průměru tvořena z 30% krátkodobými pohledávkami.

4.3.2. Společnost Jihočeský chovatel, a.s.

Tab. 3

Jihočeský chovatel, a.s.	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky (krP)	13 180	11 911	10 749
dlouhodobé pohledávky (dP)	2 068	1 775	2 801
oběžný majetek (OM)	27 925	33 704	36 940
celková aktiva (A)	63 321	66 960	68 108
krP / OM	47,20%	35,34%	29,10%
dP / OM	7,41%	5,27%	7,58%
KrP / A	20,81%	17,79%	15,78%
dP / A	3,27%	2,65%	4,11%

U společnosti Jihočeský chovatel, a.s. tvořily krátkodobé pohledávky v roce 2004 téměř polovinu oběžného majetku a v dalších dvou letech jen třetinu. Dlouhodobé pohledávky se na oběžném majetku podílely 7%.

Celková aktiva jsou tvořena v průměru 18% krátkodobými pohledávkami a 3,3% dlouhodobými pohledávkami.

4.3.3. Společnost B, a.s.

Tab. 4

B, a.s.	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky (krP)	292 037	295 856	306 331
dlouhodobé pohledávky (dP)	1 362	1 058	490
oběžný majetek (OM)	325 437	310 309	314 940
celková aktiva (A)	364 889	346 355	339 515
krP / OM	89,74%	95,34%	97,27%
dP / OM	0,42%	0,34%	0,16%
KrP / A	80,03%	85,42%	90,23%
dP / A	0,37%	0,31%	0,14%

U společnosti B, a.s. tvoří oběžný majetek téměř jen krátkodobé pohledávky. Dlouhodobé pohledávky jsou zanedbatelnou položkou oběžného majetku.

Celková aktiva jsou tvořena v průměru 85% krátkodobými pohledávkami. Dlouhodobé pohledávky netvoří důležitou položku v celkových aktivech podniku.

4.3.4. Společnost C, a.s.

Tab. 5

C, a.s.	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky (krP)	160 051	147 233	102 566
dlouhodobé pohledávky (dP)	427 637	427 615	438
oběžný majetek (OM)	612 530	602 742	136 729
celková aktiva (A)	799 999	779 715	817 796
krP / OM	26,13%	24,43%	75,01%
dP / OM	69,81%	70,94%	0,32%
KrP / A	20,01%	18,88%	12,54%
dP / A	53,45%	54,84%	0,05%

Ve společnosti C, a.s. tvořily krátkodobé pohledávky v roce 2004 a 2005 jen čtvrtinu oběžného majetku a v roce 2006 tvořily tři čtvrtiny oběžného majetku. Dlouhodobé pohledávky se na oběžném majetku v letech 2004 a 2005 podílely 70%. V roce 2006 neměla společnost téměř žádné dlouhodobé pohledávky.

Podíl krátkodobých pohledávek na celkových aktivech se postupně během tří let snižoval z 20% na 12,5%. Dlouhodobé pohledávky tvořily v letech 2004 a 2005 polovinu celkových aktiv.

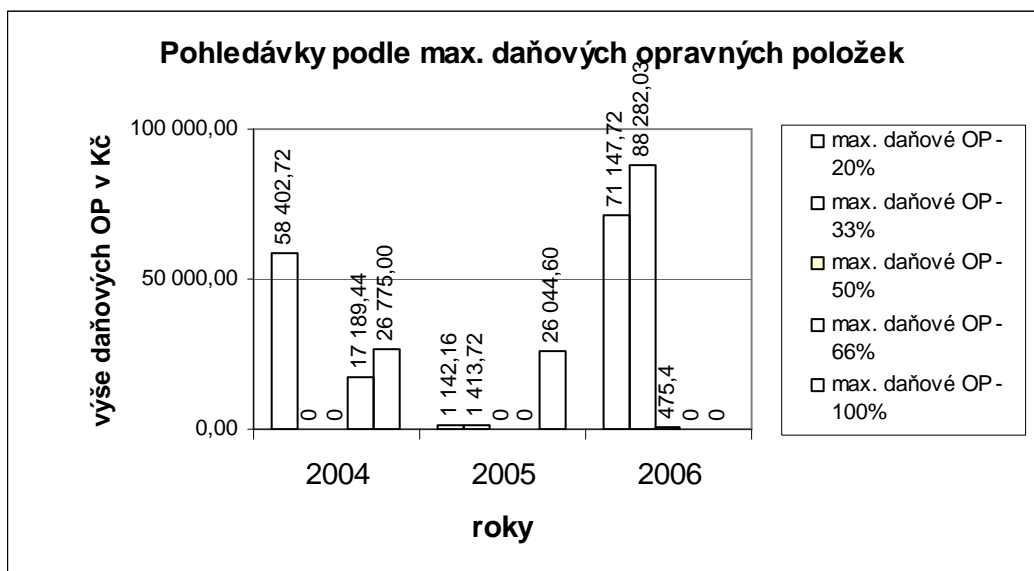
5. Společnost A, s.r.o.

5.1. Pohledávky podle max. daňových opravných položek

Tab. 6

roky	2004	2005	2006
max. daňové OP - 20%	58 402,72	1 142,16	71 147,72
max. daňové OP - 33%	0	1 413,72	88 282,03
max. daňové OP - 50%	0	0	475,40
max. daňové OP - 66%	17 189,44	0	0
max. daňové OP - 100%	26 775,00	26 044,60	0
Celkem za rok	102 367,16	28 600,48	159 905,15

Graf 6

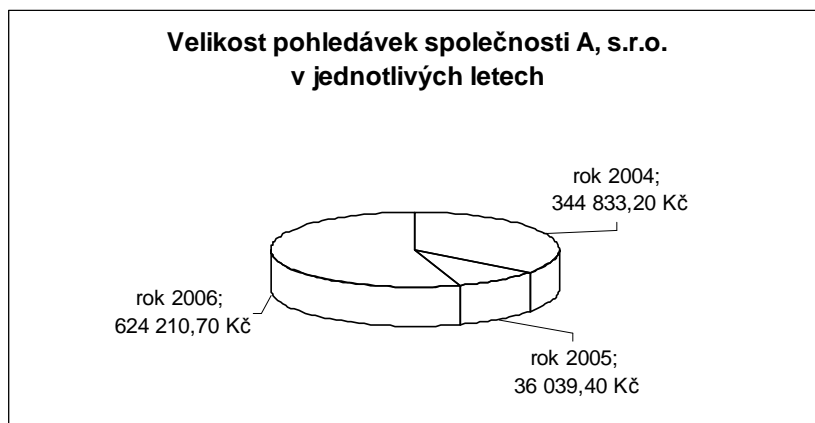

Zdroj: autorka

Z grafu č.6 je patrné, že největší podíl na nesplacených pohledávkách mají pohledávky, u nichž od konce sjednaného termínu splatnosti do posledního dne zdaňovacího období uplynulo více než 6 měsíců a v roce 2006 to byly také pohledávky, u nichž od konce sjednaného termínu splatnosti uplynulo více než 12 měsíců. Podnik zde mohl vytvořit maximální daňové opravné položky ve výši 20% a 33%. V roce 2004 měla společnost A, s.r.o. nejvíce pohledávek – 292 013,60 Kč po době splatnosti 6 až 12 měsíců. Tato nesplacená výše pohledávek tvořila 85% všech nesplacených pohledávek roku 2004. Následující rok měla společnost téměř zanedbatelné pohledávky po lhůtě splatnosti, jelikož činily jen 36 039,40 Kč. Oproti tomu v roce 2006 činily nesplacené pohledávky 624 210,70 Kč, což byl asi sedmnáctinásobek výše nesplacených pohledávek předešlého roku. Vedení podniku mi sdělilo, že tento nárůst byl způsoben pohledávkami, které sice vznikly v roce 2005, ale v tomto roce k nim nemohly být vytvořeny opravné položky, protože doba po splatnosti nebyla delší než 6 měsíců. To znamená, že se k těmto pohledávkám začaly tvořit daňové opravné položky až v následujícím roce. To tedy vysvětluje, proč byl najednou takový nárůst pohledávek v roce 2006.

5.2. Velikost pohledávek společnosti A, s.r.o. v jednotlivých letech

Graf 7

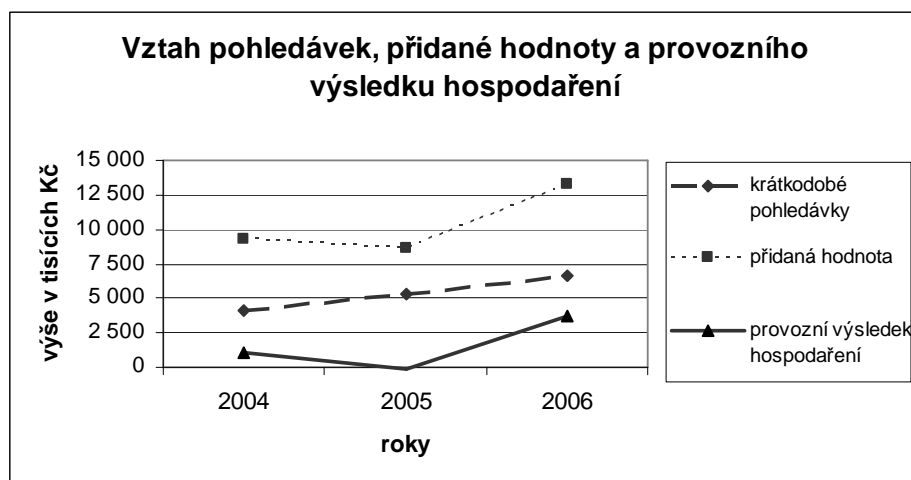

Zdroj: autorka

Z grafu č.7 můžeme vyčíst, že největší podíl nesplacených pohledávek mezi lety 2004 a 2006 byl v roce 2006, kde množství nesplacených pohledávek bylo 17x větší než v roce 2005 a 2x větší než v roce 2004.

5.3. Vztah pohledávek, přidané hodnoty a provozního výsledku hospodaření

Graf 8

Zdroj: autorka

Tab. 7

	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky	4 082	5 351	6 630
přidaná hodnota	9 325	8 601	13 226
provozní VH	1 073	-102	3 676

Tento graf ukazuje, že existuje stejný vývoj u přidané hodnoty a provozního výsledku hospodaření ve společnosti A, s.r.o. mezi roky 2004 – 2006, kdy ukazatele nejprve klesaly a v roce 2005 začaly růst. Krátkodobé pohledávky ve sledovaném období rostly proporcionálně.

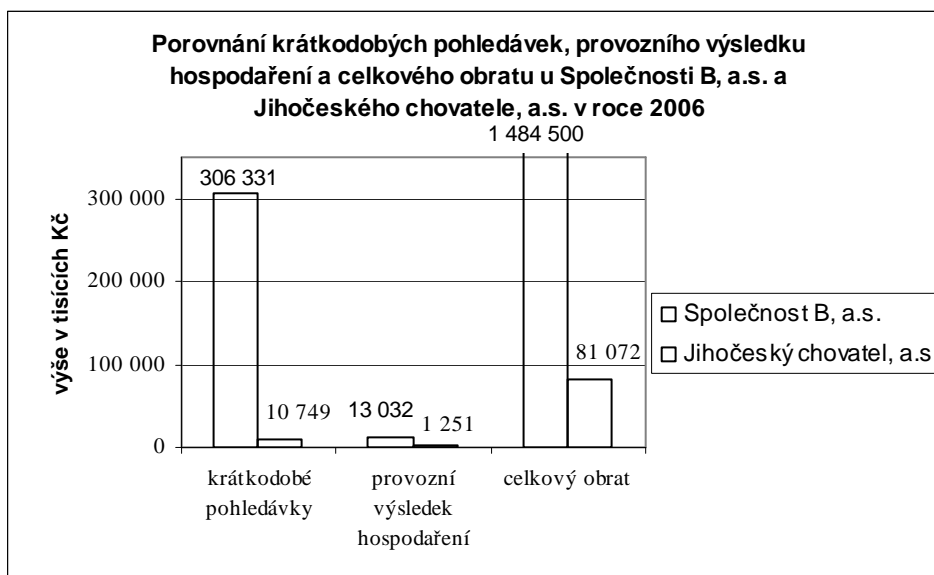
6. Porovnání některých ukazatelů z rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti B, a.s. a Jihočeského chovatele, a.s. v roce 2006

Oba podniky jsou akciové společnosti a vykazují přibližně stejnou přidanou hodnotu v roce 2006. Tudíž se budu snažit zjistit, zda se mnou vybrané ekonomické veličiny u obou podniků v roce 2006 shodovaly.

Tab. 8

	B, a.s.	Jihočeský chovatel, a.s.
Přidaná hodnota v roce 2006	22 417	27 356
Krátkodobé pohledávky	306 331	10 749
Provozní výsledek hospodaření	13 032	1 251
Celkový obrat	1 484 500	81 072

Graf 9

Při porovnání hodnot sledovaných ukazatelů roku 2006 společnosti Jihočeský chovatel, a.s. a společnosti B, a.s. lze vyvodit, že výše přidané hodnoty není odvislá od výše krátkodobých pohledávek, provozního výsledku hospodaření nebo celkového obratu. Z tabulky č.8 je sice patrné, že výše přidané hodnoty je přibližně stejná v obou sledovaných podnicích, avšak když se relativně porovná výše ostatních ukazatelů u obou analyzovaných společností, vede to k závěru, že jejich vzájemný poměr nemá vliv na celkový stav přidané hodnoty. Stejně tak lze tento závěr formulovat i obráceně, tedy nelze vyvozovat z výše přidané hodnoty jakoukoli vazbu na vyjmenované ekonomické veličiny.

Porovnání vybraných ukazatelů ve společnosti B, a.s. a Jihočeský chovatel, a.s.:

- Krátkodobé pohledávky společnosti Jihočeský chovatel, a.s. tvoří 3,5% krátkodobých pohledávek společnosti B, a.s.
- Provozní výsledek hospodaření společnosti Jihočeský chovatel, a.s. tvoří 9,6% provozního výsledku hospodaření společnosti B, a.s.
- Celkový obrat společnosti Jihočeský chovatel, a.s. tvoří 5,5% celkového obratu společnosti B, a.s.

7. Jihočeský chovatel, a.s.

7.1. Účetní opravné položky

Způsob a výše tvorby účetních opravných položek k pohledávkám není závazně upraven žádným účetním předpisem a postup se ponechává v kompetenci účetní jednotky a následně i na posouzení auditora. Výše opravných položek k pohledávkám po lhůtě splatnosti by však měla vždy odrážet stupeň rizika vymahatelnosti pohledávek. Společnost Jihočeský chovatel, a.s. se rozhodla tvořit účetní opravné položky tak, že u pohledávek, které jsou alespoň:

- 6 měsíců po splatnosti, tvoří účetní opravnou položku ve výši 50%,
- 9 měsíců po splatnosti, tvoří účetní opravnou položku ve výši 75%,
- 12 měsíců po splatnosti, tvoří účetní opravnou položku ve výši 100%.

7.2. Velikost pohledávek podle doby po lhůtě splatnosti

Společnost Jihočeský chovatel, a.s. si zvolila dělení pohledávek po lhůtě splatnosti na pohledávky po lhůtě splatnosti:

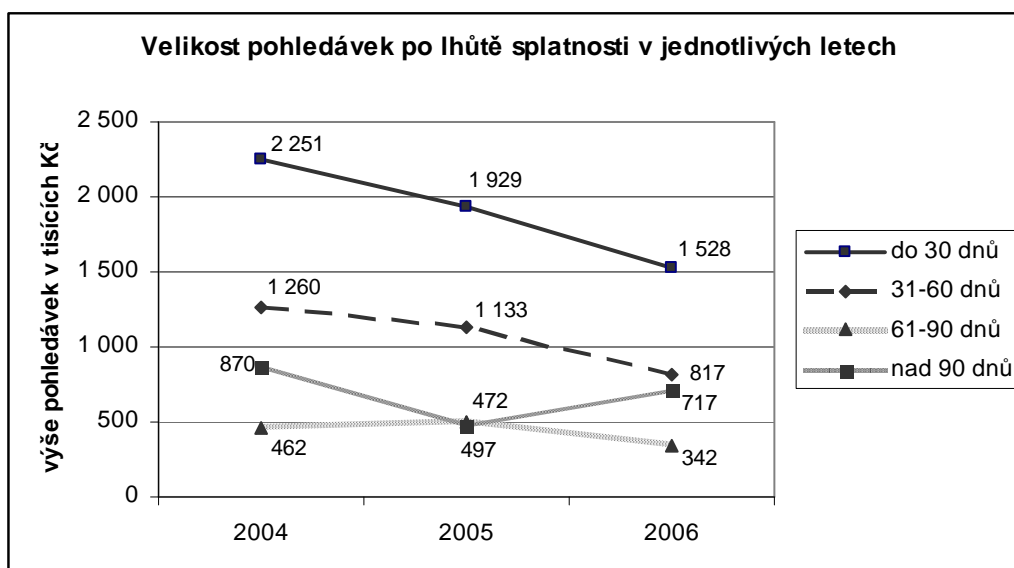
- do 30 dnů
- 31 – 60 dnů
- 61 – 90 dnů
- nad 90 dnů

Tab. 9

pohledávky po splatnosti	2004	2005	2006
do 30 dnů	2 251	1 929	1 528
31-60 dnů	1 260	1 133	817
61-90 dnů	462	497	342
nad 90 dnů	870	472	717

Údaje jsou v tisících Kč

Graf 10

Zdroj: autorka

Z grafu č.10 můžeme vyčíst, že výše pohledávek nesplacených do 1 měsíce po lhůtě splatnosti klesá (v roce 2006 je jejich výše o třetinu menší než v roce 2004). Tento trend je stejný i pohledávek nesplacených do 60 dnů. Oproti tomu, pohledávky po lhůtě splatnosti 61 – 90 dnů nejprve klesaly na poloviční hodnotu roku 2004 a v následujícím roce opět rostly. A velikost pohledávek nad 90 dnů se téměř v jednotlivých letech nemění.

Daňový poradce společnosti doporučil, aby pro lepší přehlednost pohledávek vytvořila tabulky, ve kterých by rozlišila pohledávky podle výše opravných položek.

Vytvořila jsem tedy šest tabulek opravných položek:

- 1) pro pohledávky v konkurzu
- 2) daňové opravné položky ve výši 20%
- 3) daňové opravné položky ve výši 33%
- 4) účetní opravné položky ve výši 100%
- 5) účetní opravné položky ve výši 75%
- 6) účetní opravné položky ve výši 50%

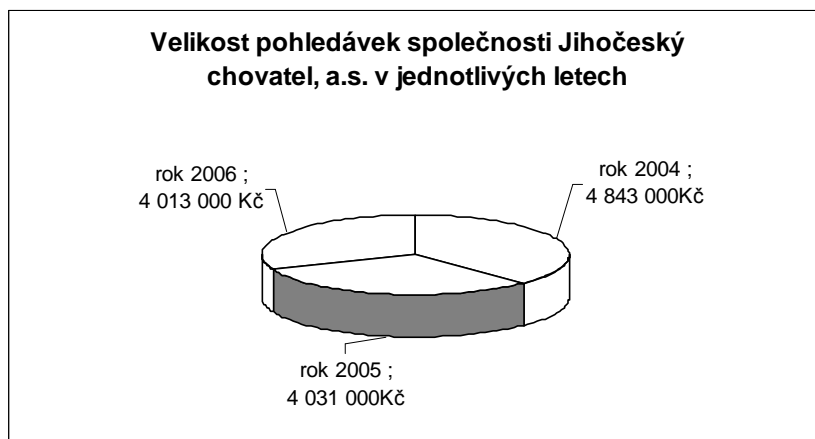
Společnost má daňové opravné položky v maximální výši 33%, protože vyšší procento ji neumožňuje Zákon o rezervách.

Jednotlivé tabulky obsahují údaje týkající se dlužníka, čísla faktury, nesplacené částky v korunách českých, data splatnosti, opravné položky v procentech, opravné položky v korunách, opravných položek minulého období v korunách a rozdílů mezi jednotlivými roky v korunách.

V příloze č. 8 jsou uvedeny jednotlivé tabulky opravných položek.

7.3. Velikost pohledávek společnosti Jihočeský chovatel, a.s. v jednotlivých letech

Graf 11

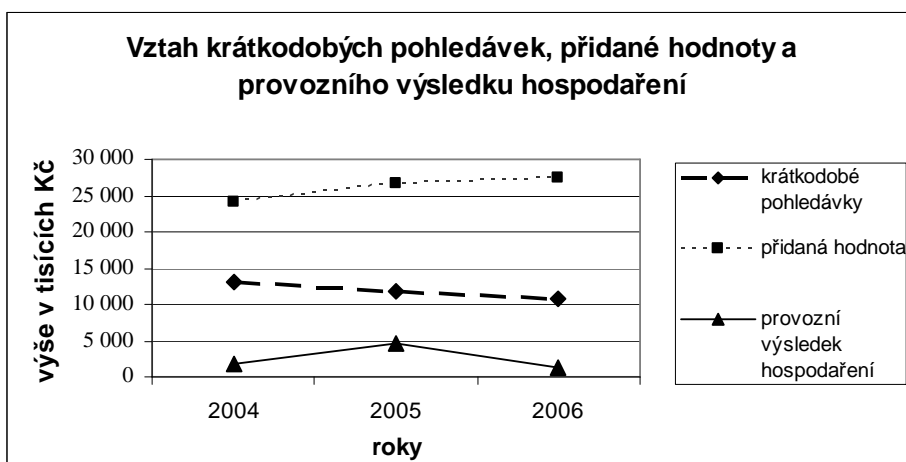

Zdroj: autorka

Z grafu č.11 můžeme vyčíst, že velikost nesplacených pohledávek v jednotlivých letech (2004 až 2006) byla téměř shodná a to kolem 4 mil. Kč.

7.4. Vztah pohledávek, přidané hodnoty a provozního výsledku hospodaření

Graf 12

Zdroj: autorka

Tab. 10

	2004	2005	2006
krátkodobé pohledávky	13 180	11 911	10 749
přidaná hodnota	24 151	26 723	27 356
provozní VH	1 919	4 743	1 251

Graf č.12 ukazuje, že ukazatele přidaná hodnota a provozní výsledek hospodaření nevykazují stejné tempo růstu v jednotlivých letech. Krátkodobé pohledávky vykazují každoročně pokles o 10%. Přidaná hodnota roste klesajícím tempem (v roce 2005 vzrostla o 10% a v roce 2006 už jen o 2% oproti předcházejícímu roku). Provozní výsledek hospodaření byl největší v roce 2005.

7.5. Příklad vzájemného vyrovnání pohledávek

Dopis dlužníkovi - vzájemný zápočet pohledávek:

Jihočeský chovatel, a.s.
Dobrovodská 2054/53a
370 06 České Budějovice

Jan Novák
Kanovnická 1
370 01 České Budějovice

Naše značka
Kad 1/2007

Vyřizuje:
M. Nováková

České Budějovice
dne 19.8.2007

Věc: Vzájemný zápočet

Vzhledem k výši pohledávek, které máme vůči Vaší organizaci, provádíme vzájemný zápočet faktur podle níže uvedeného rozpisu:

Faktura č.	Závazek (Kč)	Pohledávka (Kč)
FP 10000	5 000,-	
FV 20001		12 000,-
Rozdíl		7 000,-

Zbývající částku 7 000 Kč nám uhradte pod VS 123123 na náš účet 1234-123/0100. Žádáme Vás o potvrzení (razítko a podpis) výše uvedeného zápočtu a zaslání kopie zpět. Pokud nebude kopie vrácena do 10 dnů, považujeme vzájemný zápočet za odsouhlasený.

.....
ekonomický náměstek
Ing. Petr Nový

Myslím si, že tento vzor, který společnost Jihočeský chovatel, a.s. používá ke vzájemnému zápočtu pohledávek a závazků, by bylo účelné doplnit ještě údajem týkajícím se doby splatnosti pohledávky.

7.6. Vzor přihlášky pohledávek do konkurzu

Jihočeský chovatel a.s., České Budějovice

Dobrovodská 2054/53a, PSČ 370 06

KS Č.B., oddíl B, vložka 523

Tel: 387 413 413, 387 413 442, Fax: 387 413 756

E-mail: cirhanova@jchovatel.cz, http://www.jchovatel.cz

Č.j. 12K 42/2007

Krajský soud
Zátkovo nábř. 10/2
37084 České Budějovice

Naše značka

Vyřizuje / linka:

Cirhanová tel. 387413413

České Budějovice 1.11.2007

Věc: Přihlášení pohledávek ke konkurzu

Na základě usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1.10.2007 č.j. 12K 42/2007, přihlašujeme své pohledávky ke konkurzu na dlužníka Nováka Jana, Kanovnická 1, 370 01 České Budějovice, IČO 1234561234.

Přílohy:

- vzájemné vyrovnání pohledávek k faktuře 20001
- smlouva o dodávce spermatu kanců pro inseminaci prasat
- Faktura č. 20001 splatná 31.7.2007 7 000,- částečná úhrada
- Faktura č. 20005 splatná 11.9.2007 19 500,-

CELKEM 26 500,-

.....
Ing. Pavel Veselý
místopředseda představenstva

.....
Ing. Josef Malý, CSc.
předseda představenstva

U této přihlášky do konkurzu shledávám určité nedostatky. Zejména zde chybí důvod přihlášené pohledávky, údaj o vykonatelnosti, či nevykonatelnosti uplatněné pohledávky (pohledávek) a pořadí pohledávky.

Důvod přihlášené pohledávky by měl popisovat všechny důležité skutečnosti právního vztahu mezi věřitelem a úpadcem. Důvod musí být popsán tak, aby byl zcela nezaměnitelný, a aby z popisu bylo možné usuzovat na pravost uplatněného nároku.

Bylo by dobré, aby věřitel uplatňoval také příslušenství přihlášené pohledávky (úroky,

úroky z prodlení, poplatky z prodlení, apod.), protože tím dojde ke zvýšení částky uspokojení z konkurzní podstaty. Příslušenství musí být vyjádřeno konečnou částkou a musí být zřejmé, jakým způsobem ho věřitel vypočetl.

Dále by přihláška měla obsahovat tvrzení o vykonatelnosti uplatňované pohledávky, které musí být řádně doloženo meritorním rozhodnutím soudu a opatřené doložkou právní moci. Protože pokud nebude tvrzení o vykonatelnosti pohledávky řádně doloženo, bude se na přihlášenou pohledávku pohlížet jako na nevykonatelnou. To může nejen ovlivnit názor správce konkurzní podstaty na její uznání, ale také ovlivnit aktivní legitimaci v případě popření pohledávky ze strany správce konkurzní podstaty či některého z věřitelů.

A posledním bodem, který by měl být v přihlášce ještě uveden, je pořadí přihlášené pohledávky. Většinou se bude asi jednat o pohledávky druhé třídy, což jsou pohledávky, které nevznikly z titulu pracovních nároků.

Podle výše uvedených nedostatků bych společností Jihočeský chovatel, a.s. doporučila následující formu přihlášky do konkurzu:

Spisová značka: 12K 42/2007

Krajský soud
konkurzní oddělení
Zátkovo nábřeží 10/2
370 84 České Budějovice

Konkurzní věřitel: Jihočeský chovatel, a.s., České Budějovice
Dobrovodská 2054/53a
370 06 České Budějovice
IČO 46678531
zastoupený jednatelem

Úpadce: Novák Jan
Kanovnická 1
370 01 České Budějovice
IČO 1234561234

Věc: Přihláška pohledávky do konkursu

I.

Na základě usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1.10.2007 č.j. 12K 42/2007K přihlašuje konkurzní věřitel pohledávku do konkursu na úpadce Jana Nováka.

II.

Věřitel má za úpadcem pohledávku v celkové výši **26 500 Kč** na jistině. Tato pohledávka vznikla z titulu úpadcem nezaplacených faktur.

Tyto pohledávky jsou formou přílohy k této přihlášce řádně doloženy kopiemi listin, které dokládají vznik a existenci jednotlivých pohledávek.

Seznam příložených listin:

Faktura č. 20001	splatná 31.7.2007	7 000,-	částečná úhrada
Faktura č. 20005	splatná 11.9.2007	19 500,-	
CELKEM		26 500,-	

III.

Věřitel tímto přihlašuje i příslušenství ke své pohledávce – tj. úrok z prodlení ve výši 10,25% p.a., a to od data splatnosti jednotlivých faktur do data prohlášení konkurzu dne 1.10.2007, tj. částku ve výši 221,50 Kč. Úroky z prodlení byly mezi věřitelem a úpadcem sjednány ve smlouvě o dodávce zboží.

Pohledávky věřitele za dlužníkem včetně příslušenství tedy ke dni prohlášení konkurzu činí celkem 26 221,50 Kč.

IV.

Právní důvod vzniku pohledávky:

.....
(Věřitel musí jednotlivě uvést a specifikovat každou svou pohledávku za úpadcem).

V.

Pokud se o pohledávce vede soudní řízení nebo se provádí výkon rozhodnutí, měl by to podnik uvést. (Pokud je přihlašovaná pohledávka pohledávkou vykonatelnou, musí věřitel doložit její vykonatelnost listinou na niž je vykonatelnost vyznačena - doložkou vykonatelnosti. V případě platebního rozkazu je třeba doložit i žalobní návrh).

VI.

Veškeré přihlašované pohledávky představují **pohledávky II. Třídy**. Tudíž konkurzní věřitel neuplatňuje právo na oddělené uspokojení ani jiné právo pro přednostní pořadí při rozvrhu.

VII.

Na základě výše uvedených skutečností konkurzní věřitel společnost Jihočeský chovatel, a.s., IČO 46678531, přihlašuje do konkurzního řízení úpadce Jana Nováka svou pohledávku v celkové výši **26 221,50 Kč** bez nároku na oddělené uspokojení.

V Českých Budějovicích dne 1.11.2007

.....
Ing. Pavel Veselý
Místopředseda představenstva

.....
Ing. Josef Malý, CSc.
předseda představenstva

Od roku 2008 by se měly pohledávky přihlašovat do konkurzu na formuláři vydaném Ministerstvem spravedlnosti jako **Přihláška pohledávky**.

8. Společnost B, a.s.

8.1. Účetní opravné položky

Společnost B, a.s. se rozhodla vypočítat procento účetní opravné položky tak, že daňové opravné položky jsou vytvořeny v maximálně přípustné zákonné výši a účetní opravné položky u pohledávek po lhůtě splatnosti nad jeden rok jsou tvořeny do výše 100% pohledávky.

8.2. Daňové opravné položky

Opravné položky k pohledávkám společnost B, a.s. zrušila v těchto případech:

- Dlužník uhradil pohledávku nebo její část, ke které byla opravná položka tvořena
- Došlo k odpisu pohledávky, ke které byla daňová opravná položka vytvořena ve výši 100% nesplacené výše pohledávky – např. v roce 2006 pohledávka společnosti Trans, s.r.o. ve výši 202 824 Kč
- Ke dni, k němuž se pohledávka promlčela podle příslušných ustanovení OBCHZ v případě, že tato pohledávka nebyla soudně vymáhána – např. v roce 2006 byla zrušena opravná položka k pohledávce za subjektem X ve výši 44 325 Kč.
- V návaznosti na výsledky konkursního řízení – např. v roce 2006 společnost zrušila opravné položky k pohledávkám u nichž byl zrušen konkurz ve výši kolem 2 000 000 Kč.

Společnost B, a.s. mohla vytvořit opravnou položku k pohledávce bez ohledu na to, jestli bylo zahájeno rozhodčí nebo soudní řízení jen do výše 20% hodnoty pohledávky. V roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek kolem dvou milionů korun.

Pokud bylo zahájeno rozhodčí nebo soudní řízení, výše tvorby opravné položky se odvíjí od doby, která uplyne mezi termínem splatnosti pohledávky a datem, ke kterému se opravná položka vytváří. V případě, že od data splatnosti pohledávky do posledního dne zdaňovacího období uplynulo více než :

- a) 12 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 100 000 Kč, proto mohla společnost vytvořit daňové opravné položky ve výši 33 000 Kč.
- b) 18 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
– v roce 2006 nebyly v této kategorii žádné opravné položky.
- c) 24 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
– v roce 2006 nebyly v této kategorii žádné opravné položky.
- d) 30 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 261 250 Kč, proto mohla společnost vytvořit daňové opravné položky ve výši 209 000 Kč.
- e) 36 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 2 215 000 Kč.

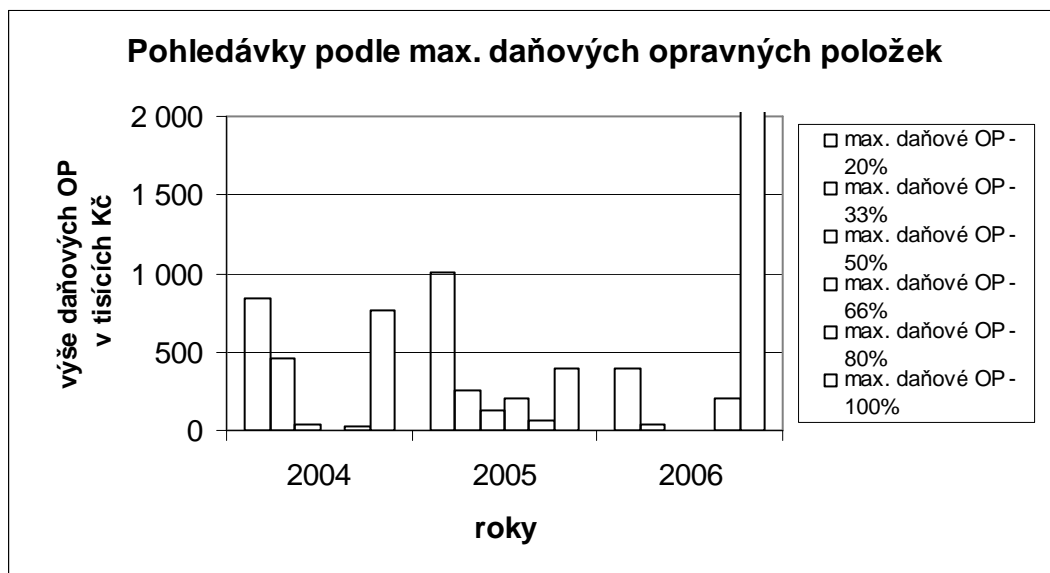
8.3. Pohledávky společnosti B, a.s. v letech 2004 až 2006

Tab. 11

Roky	2004	2005	2006
max. daňové OP - 20%	844	1 010	401
max. daňové OP - 33%	461	261	33
max. daňové OP - 50%	38	132	0
max. daňové OP - 66%	0	205	0
max. daňové OP - 80%	30	60	209
max. daňové OP - 100%	758	398	2 215
Celkem za rok	2 131	2 066	2 858

Údaje jsou v tisících Kč

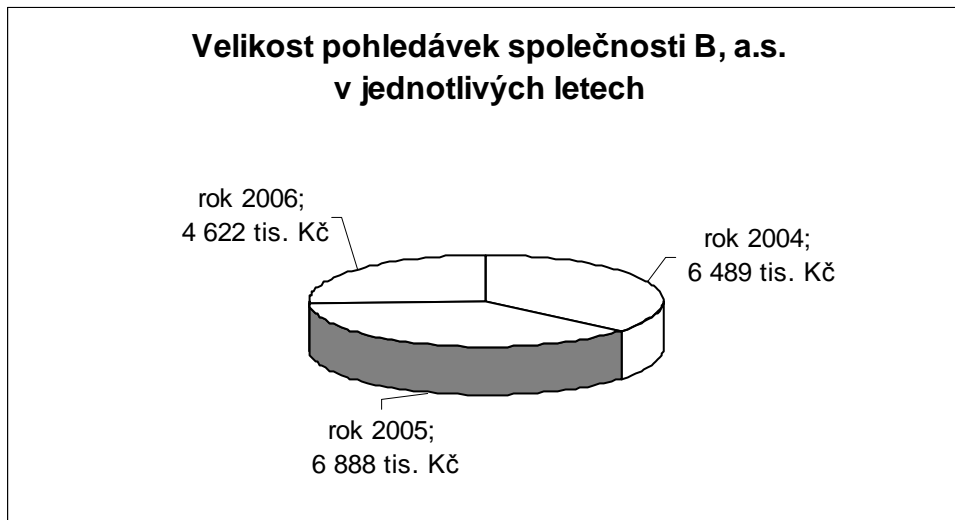
Graf 13

Zdroj: autorka

Z tabulky č.11 můžeme zjistit, že v roce 2006 došlo u společnosti B, a.s. k poměrně velkému poklesu maximálních daňových opravných položek tvořených do výše 20% neuhrazené rozvrhové hodnoty pohledávky a na druhou stranu k velkému nárůstu maximálních daňových opravných položek tvořených do výše 100% neuhrazené rozvrhové hodnoty pohledávky. To bylo způsobeno tím, že společnost pohledávky, po splatnosti více než 3 roky, žalovala před promlčením a tak mohla ihned vytvořit daňovou opravnou položku ve výši 100% k těmto pohledávkám.

Graf 14

Zdroj: autorka

Z grafu č. 14 je patrné, že pohledávky v roce 2004 a 2005 byly téměř ve shodné výši a pohledávky v roce 2006 byly ve výši dvou třetin pohledávek předchozích dvou let.

8.4. Opravné položky v roce 2006 k pohledávkám v konkurzu a k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách

8.4.1. Opravné položky k pohledávkám v konkurzu

Tab. 12

Stav OP k 31.12.2005	Tvorba OP v roce 2006	Rušení OP v roce 2006	Stav OP k 31.12.2006
26 468 885,43	15 185 720,40	2 311 330,48	39 228 842,59

Tvorba zákonných konkurzních OP k pohledávkám	15 185 720,4 Kč	558002 / 391002
Zrušení zákonných konkurzních OP k pohledávkám	2 311 330,48 Kč	391002 / 558002

Jak pohledávky v konkurzu ovlivnily hospodářský výsledek:

- 15 185 720,40
+ 2 311 330,48

- 12 874 389,92 Kč

Výše uvedené operace snížily v roce 2006 u společnosti B, a.s. výsledek hospodaření o 12 874 389,92 Kč a ovlivnily tak základ daně.

8.4.2. Opravné položky k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách

Opravné položky společnosti B, a.s. k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách v roce 2006 byly ve výši 59 758 Kč.

Tvorba OP	59 758 Kč	558004 / 391004
-----------	-----------	-----------------

Tyto opravné položky snížily základ daně v roce 2006 o 59 758 Kč.

9. Společnost C, a.s.

9.1. Účetní opravné položky

Společnost C, a.s. počítá procento účetní opravné položky tak, že daňové opravné položky vytváří v maximálně přípustné zákonné výši a účetní opravné položky tvoří zbytek nesplacené části pohledávek, pokud se jedná o pohledávky po lhůtě splatnosti delší než 1 rok. Opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti kratší než jeden rok tvoří jen jako daňové, účetní se tvoří jen v případě, že existuje jiné známé riziko (likvidace, konkurz). Tento postup Společnosti C, a.s. souvisí s daňovou optimalizací daně z příjmů právnických osob.

9.2. Daňové opravné položky

Opravné položky společnost tvoří k účelům stanoveným zákonem o rezervách a uplatňuje je za zdaňovací období.

Opravné položky tvoří nebo ruší prostřednictvím účtu 391 – Opravná položka k pohledávkám souvztažně na vrub účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek.

Opravné položky k pohledávkám společnost C, a.s. zrušila nebo snížila v těchto případech:

- Dlužník uhradil pohledávku nebo její část, ke které byla opravná položka tvořena
- Došlo k odpisu pohledávky, ke které byla daňová opravná položka vytvořena ve výši 100% nesplacené výše pohledávky
- Ke dni, k němuž se pohledávka promlčela podle příslušných ustanovení OBCHZ v případě, že tato pohledávka nebyla soudně vymáhána

Společnost C, a.s. mohla vytvořit opravnou položku k pohledávce bez ohledu na to, jestli bylo zahájeno rozhodčí nebo soudní řízení jen do výše 20% hodnoty pohledávky. V roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 113 358,40.

Pokud bylo zahájeno rozhodčí nebo soudní řízení, výše tvorby opravné položky se odvíjí od doby, která uplyne mezi termínem splatnosti pohledávky a datem, ke kterému se opravná položka vytváří. V případě, že od data splatnosti pohledávky do posledního dne zdaňovacího období uplynulo více než :

a) 12 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 33 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky

– v roce 2006 nebyly v této kategorii žádné opravné položky.

b) 18 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 50 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,

– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 47 106 Kč, proto mohla společnost vytvořit daňové opravné položky ve výši 23 553 Kč.

c) 24 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 66 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky

– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 12 200 Kč, proto mohla společnost vytvořit daňové opravné položky ve výši 8 052 Kč.

d) 30 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 80 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky

– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 8 100 Kč, proto mohla společnost vytvořit daňové opravné položky ve výši 6 480,00 Kč.

e) 36 měsíců, může podnik vytvořit opravnou položku až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky

– v roce 2006 činila nesplacená částka těchto pohledávek 726 575,00 Kč.

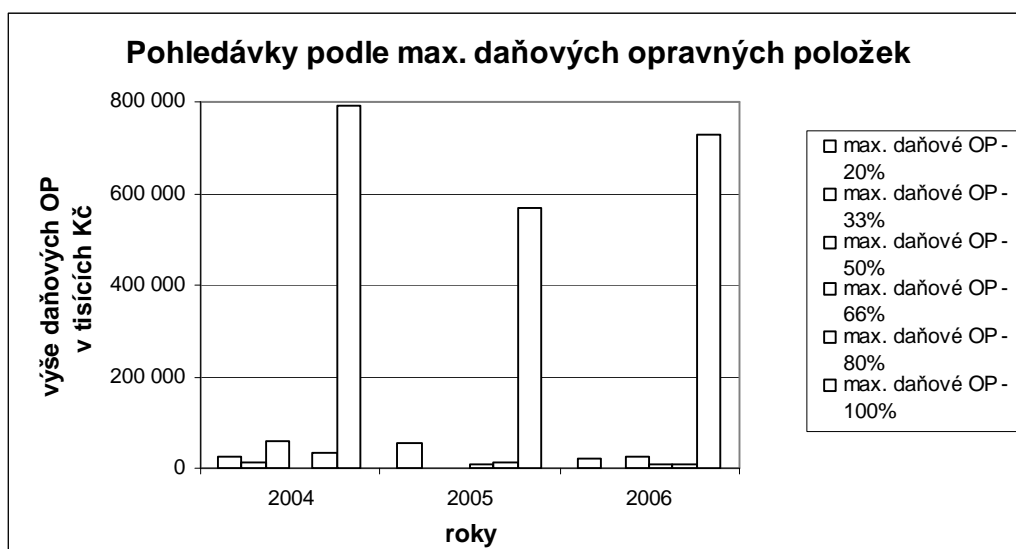
9.3. Velikost daňových opravných položek společnosti C, a.s. v jednotlivých letech

Tab. 13

Roky	2004	2005	2006
max. daňové OP - 20%	25 206,80	54 092,32	22 671,68
max. daňové OP - 33%	12 552,54	0,00	0,00
max. daňové OP - 50%	57 588,00	0,00	23 553,00
max. daňové OP - 66%	0,00	8 052,00	8 052,00
max. daňové OP - 80%	32 708,80	14 538,40	6 480,00
max. daňové OP - 100%	793 649,00	566 322,00	726 575,00
Celkem za rok	921 705,14	643 005	787 331,68

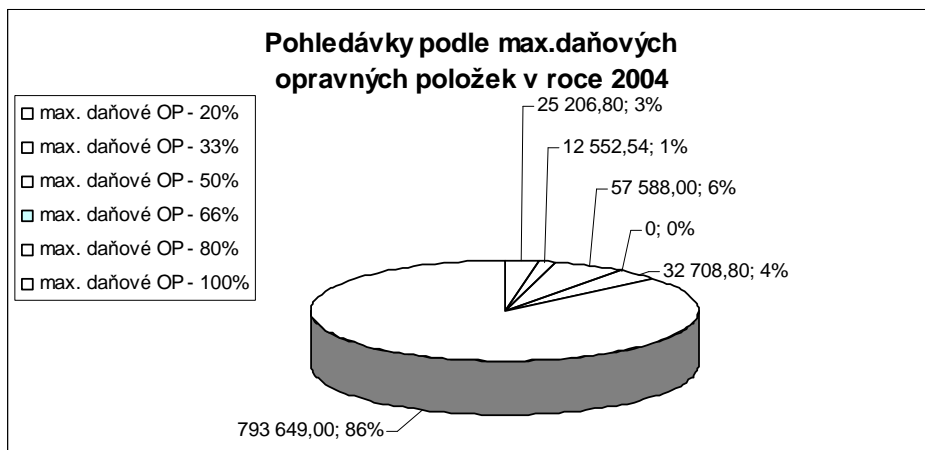
Údaje jsou v tisících Kč

Graf 15

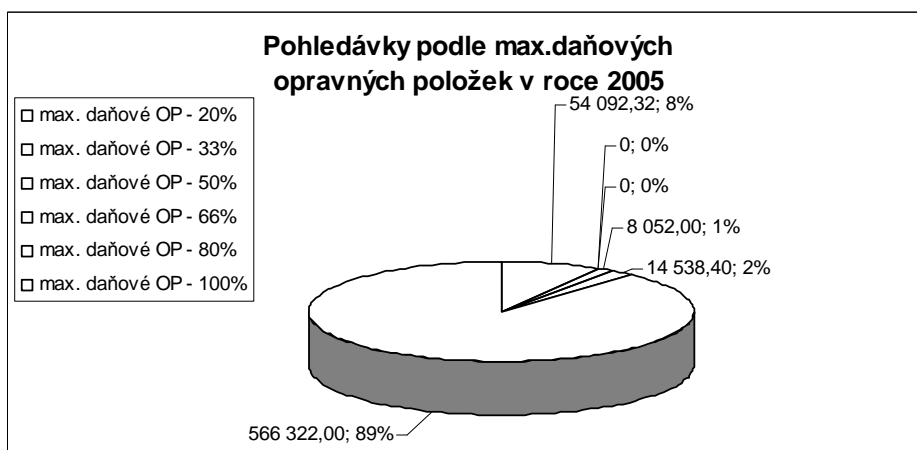

Zdroj: autorka

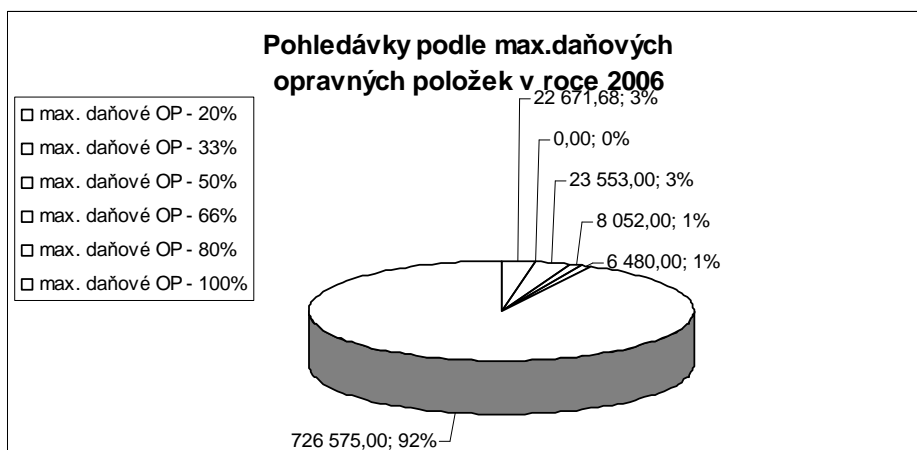
Graf 16

Graf 17

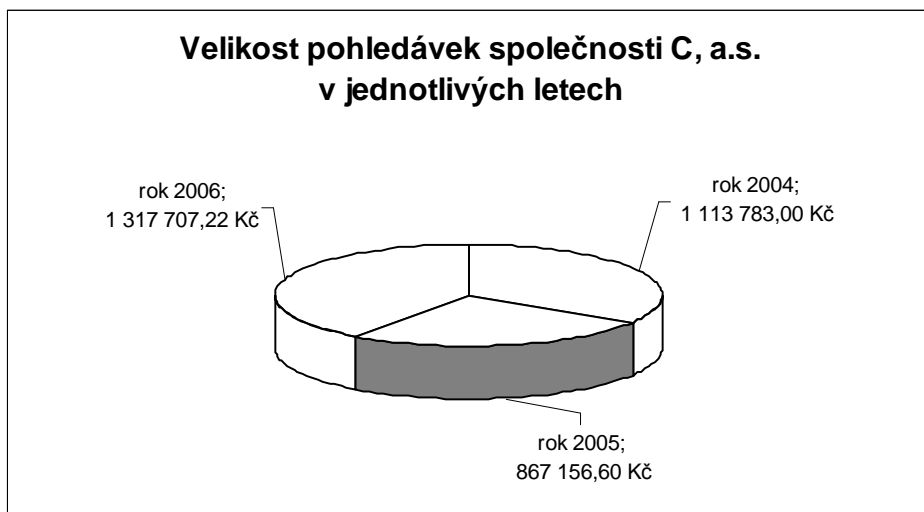
Graf 18

Zdroj: autorka

Z grafů č. 16-18 můžeme vyčíst, že společnost C, a.s. má největší podíl daňových opravných položek tvořených do 100% rozvahové hodnoty pohledávky, ty tvoří v jednotlivých letech kolem 90% všech opravných položek.

Graf 19

Zdroj: autorka

Z grafu č. 19 je patrné, že společnost C, a.s. měla největší množství nesplacených pohledávek v roce 2006, kde hodnota pohledávek byla 1,5x větší než v předešlém roce a jen o 18% větší než v roce 2004.

9.4. Opravné položky v roce 2006 k pohledávkám v konkurzu a k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách

9.4.1. Opravné položky k pohledávkám v konkurzu

Tab. 14

Stav OP k 31.12.2005	Tvorba OP v roce 2006	Rušení OP v roce 2006	Stav OP k 31.12.2006
4 280 350,23	0,00	536 817,00	3 743 533,23

Tvorba zákonných konkurzních OP k pohledávkám	0 Kč	558002 / 391002
Zrušení zákonných konkurzních OP k pohledávkám	536 817 Kč	391002 / 558002

Jak pohledávky v konkurzu ovlivnily hospodářský výsledek:

0
+ 536 817

+ 536 817 Kč

Výše uvedené operace zvýšily v roce 2006 u společnosti C, a.s. výsledek hospodaření o 536 817 Kč a ovlivnily tak základ daně.

9.4.2. Opravné položky k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách

Opravné položky společnosti C, a.s. k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách v roce 2006 byly ve výši 147 259 Kč.

Tvorba OP	147 259 Kč	558004 / 391004
-----------	------------	-----------------

Tyto opravné položky snížily základ daně v roce 2006 o 147 259 Kč.

ZÁVĚR

V diplomové práci jsem se pokusila vysvětlit problematiku pohledávek a následně teoretické poznatky uplatnit v praktické části. Tam jsem se snažila na čtyřech podnicích ukázat, jak tvoří účetní opravné položky, jakou měly výši pohledávek v jednotlivých letech, apod.

Úvod mé diplomové práce se týká vzniku, řízení, zajištění a vymáhání pohledávek po lhůtě splatnosti. Řízení pochybných nebo nedobytných pohledávek je velice náročné a nepřináší takový efekt, jako kdyby byla pohledávka splacena včas. Proto je důležité, aby se podnik zaměřil spíše na prevenci než na následné řízení pohledávek. Ve vyspělých zemích proto podniky využívají k placení např. směnky, akreditiv, faktoring nebo forfaiting, atd. nebo používají zajišťovací nástroje (zástavní právo, postoupení pohledávky nebo ručení), díky nimž mohou předcházet značnému počtu pohledávek po lhůtě splatnosti. Tudiž by se každý podnik měl nad touto problematikou včas zamyslet.

Pokud však vznikne pohledávka po lhůtě splatnosti, je třeba to co nejefektivněji začít řešit. To znamená využít možnosti odpisu pohledávky a tvorby opravných položek. Pohledávka se odepíše, jestliže je trvalého charakteru nebo se k ní vytvoří opravná položka, když je snížení hodnoty pohledávky jen dočasné (tím se zmírní nepříznivý daňový dopad výnosu z pohledávky).

Výše tvorby opravné položky závisí na dvou faktorech:

- 1/ na době, která uplynula od konce sjednané lhůty splatnosti
- 2/ na podání návrhu na zahájení řízení proti dlužníkovi ve smyslu příslušných ustanovení zákona č.216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, nebo na zahájení soudního řízení či správního řízení podle zvláštního předpisu.

Pokud nebylo zahájeno rozhodčí řízení, může věřitel vytvářet opravné položky k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 (jejichž rozvahová hodnota v okamžiku vzniku nepřesáhla částku 200 000 Kč a jejichž tvorba je výdajem /nákladem/ na dosažení, zajištění a udržení příjmů) maximálně do výše 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky. Vyšší opravné položky (a to až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky) lze vytvářet jen v případě, bylo-li ohledně těchto pohledávek zahájeno rozhodčí řízení podle zvláštního právního předpisu nebo soudní řízení a nebo správní řízení podle zvláštního právního předpisu.

Dále jsem se v teoretické části zabývala pohledávkami v konkurzním a vyrovnávacím řízení, oceňováním a účtováním pohledávek.

Rozdíl mezi konkurzem a vyrovnáním je následující. Konkurz je možné prohlásit na každou právnickou nebo fyzickou osobu, pokud je dána existence úpadku (to je v případě, kdy dlužník zastavil platby a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky). Dále je nutné, aby dlužník měl takový majetek, který postačuje alespoň k úhradě nákladů konkurzu. Oproti tomu, vyrovnání je aktem dlužníka, který si je vědom své nepříznivé situace a tak nabízí svým věřitelům alespoň nějaké vyrovnání svých závazků. Návrh na vyrovnání může podat pouze dlužník.

Z kapitoly věnované oceňování pohledávek vyplývá, že pohledávky se při vzniku oceňují jmenovitou hodnotou a při nabytí za úplatu nebo vkladem se oceňují pořizovací cenou. Pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k dalšímu prodeji, se oceňují reálnou hodnotou.

Předposlední kapitola teoretické části je věnována účtování pohledávek. Zde jsem u každé jednotlivé účtové skupiny vysvětlila účtování na příkladu.

V praktické části mé diplomové práce jsem nejprve popsala jednotlivé, mnou analyzované, podniky. Dále jsem se zabývala oceňováním a účtováním pohledávek u vybraných společností.

V další části jsem rozebírala pohledávky u čtyř podniků (jedné společnosti s ručením omezeným – A, s.r.o. a tří akciových společností - B, a.s., C, a.s. a Jihočeský chovatel, a.s.). Nejprve jsem porovnávala výši nesplacených pohledávek, krátkodobých pohledávek a celkového obrátu v roce 2006 u jednotlivých společností. Došla jsem k závěru, že podíl nesplacených pohledávek na obrátu je velice malý u společností A, s.r.o., B, a.s. a C, a.s. Společnost Jihočeský chovatel, a.s. má tento podíl ve výši 4,1 %, proto bych doporučila, aby podnik začal uvažovat o včasnějším upomínání dlužníků a přihlašování všech nesplacených pohledávek do konkurzu. V případě pohledávek z pronájmu, by podnik měl dříve vypovídat smlouvy o pronájmu s těmi dlužníky, kteří neplatí nájemné včas. Společnost by také mohla více využívat zajišťovací instrumenty. Dále jsem zkoumala poměr krátkodobých a dlouhodobých pohledávek k oběžnému majetku nebo celkovým aktivům v jednotlivých podnicích v letech 2004 – 2006. Zjistila jsem, že společnost A, s.r.o. nemá žádné dlouhodobé pohledávky. U společnosti B, a.s. jsou dlouhodobé pohledávky zanedbatelnou položkou aktiv, zato krátkodobé pohledávky tvoří v průměru 85% celkových aktiv podniku. U společnosti Jihočeský chovatel, a.s. tvořily krátkodobé pohledávky v roce 2004 téměř polovinu oběžného majetku a v dalších dvou letech jen třetinu. Celková aktiva byla tvořena v průměru 18% krátkodobými pohledávkami a 3,3% dlouhodobými pohledávkami. Ve společnosti C, a.s. tvořily krátkodobé pohledávky v roce 2004 a 2005 jen čtvrtinu oběžného majetku a v roce 2006 tvořily tři čtvrtiny oběžného majetku. Dlouhodobé pohledávky se na oběžném majetku v letech 2004 a 2005 podílely 70%. V roce 2006 neměla společnost téměř žádné dlouhodobé pohledávky.

Každá další kapitola je věnována jednomu podniku. Začala jsem analýzou společnosti A, s.r.o. Zjistila jsem, že největší podíl na nesplacených pohledávkách mají pohledávky, u nichž od konce sjednaného termínu splatnosti pohledávky do posledního dne zdaňovacího období uplynulo více než 6 měsíců. V roce 2006 to byly také pohledávky, u nichž od konce sjednaného termínu splatnosti uplynulo více než 12 měsíců. Podnik zde mohl vytvořit maximální daňové opravné položky ve výši 20% a 33%. Nejvíce nesplacených pohledávek měl podnik v roce 2006, kde množství nesplacených pohledávek bylo sedmnásobkem výše nesplacených pohledávek předešlého roku. Tento nárůst byl způsoben pohledávkami, které sice vznikly v roce 2005, ale v tomto roce k nim nemohly být vytvořeny opravné položky, protože doba po splatnosti nebyla delší než 6 měsíců.

Dále jsem se pokoušela zjistit, zda se pohledávky v letech 2004 až 2006 vyvíjely stejným směrem jako přidaná hodnota a provozní výsledek hospodaření podniku v jednotlivých letech. Po analýze jsem došla k závěru, že ukazatele přidaná hodnota a provozní výsledek hospodaření se vyvíjely stejně (nejprve klesaly a v roce 2005 začaly růst) a krátkodobé pohledávky rostly proporcionálně.

V dalším bodě praktické části jsem srovnávala společnost Jihočeský chovatel, a.s. se společností B, a.s. z hlediska některých ukazatelů z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Zjistila jsem, že ačkoli oba podniky měly v roce 2006 přibližně stejnou přidanou hodnotu, tak ostatní ukazatelé, jako jsou krátkodobé pohledávky, provozní výsledek hospodaření a celkový obrát, měly zcela odlišný vzájemný poměr.

Následuje kapitola věnovaná společnosti Jihočeský chovatel, a.s. Zde jsem uvedla tvorbu účetních opravných položek, velikost pohledávek podle doby po lhůtě splatnosti a velikost pohledávek v jednotlivých letech. Dále jsem zjišťovala, jak se vyvíjely ukazatele -

pohledávky, přidaná hodnota a provozní výsledek hospodaření. Ukazatele přidaná hodnota a provozní výsledek hospodaření nevykazovaly stejné tempo růstu v jednotlivých letech. Krátkodobé pohledávky vykazovaly každoročně pokles o 10%.

Následoval příklad na vzájemné vyrovnání pohledávek a vzor přihlášky pohledávek do konkurzu. Uvedla jsem nedostatky přihlášky a následně jsem se pokusila zhotovit formulář přihlášky do konkurzu, který tyto nedostatky eliminoval.

U posledních dvou podniků jsem zvolila jiný způsob analýzy pohledávek. U podniků B, a.s. a C, a.s. jsem zkoumala, jakým způsobem tvoří účetní opravné položky. Společnost B, a.s. se rozhodla vypočítat procento účetní opravné položky tak, že daňové opravné položky jsou vytvořeny v maximálně přípustné zákonné výši a účetní opravné položky u pohledávek po lhůtě splatnosti nad jeden rok jsou tvořeny do výše 100% pohledávky.

Společnost C, a.s. se rozhodla vypočítat procento účetní opravné položky tak, že daňové opravné položky byly vytvořeny v maximálně přípustné zákonné výši a účetní opravné položky tvořily zbytek nesplacené části pohledávek, pokud se jednalo o pohledávky po lhůtě splatnosti delší než 1 rok. Opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti kratší než jeden rok se tvořily jen jako daňové, účetní se tvořily jen v případě, že existovalo jiné známé riziko (likvidace, konkurz).

V další části jsem porovnávala velikost daňových opravných položek podle doby po splatnosti pohledávek a následně velikost pohledávek v jednotlivých letech. Společnost B, a.s. měla pohledávky v letech 2004 a 2005 téměř ve shodné výši (kolem 6,5 mil.Kč) a pohledávky roku 2006 byly ve výši dvou třetin předchozích dvou let. Společnost C, a.s. měla největší množství nesplacených pohledávek v roce 2006 (1,318 mil.Kč), kde hodnota pohledávek byla 1,5x větší než v předešlém roce, ale jen o 18% větší než v roce 2004.

Poslední část mé diplomové práce je věnována tomu, jak tvorba a rušení opravných položek k pohledávkám v konkurzu a k pohledávkám dle § 8c Zákona o rezervách ovlivňuje hospodářský výsledek společnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že určitě každý podnik měl někdy nějaké nesplacené pohledávky, a proto je důležité problematice pohledávek po lhůtě splatnosti věnovat náležitou pozornost. Myslím si, že nelze předpokládat změnu platební morálky spotřebitelů k lepšímu. Proto by se podniky měly zaměřit na předcházení vzniku neuhrazených pohledávek pomocí preventivních opatření. Když už však dojde k řízení pohledávek, měl by podnik více sledovat zákony (zejména zákon o rezervách) a následně řešit problém nedobytných pohledávek z hlediska daňového, díky legislativním možnostem zákona o rezervách, který umožňuje postupné zmírnění daňových nákladů pomocí tvorby opravných položek.

SUMMARY

In thesis on the topic Outstanding of entrepreneurial subjects from legal and accounting view I tried explained problems of overdue outstanding. Than I applied the theoretic piece of knowledge in practical section. I tried show on four enterprises (one Limited Company and three joint stock companies) how they form accounting emendatory items, how was the height of outstanding and tax emendatory items in three years (at intervals years 2004 to 2006) and farther approve if there is some structure between the height of outstanding and other indexes.

Introduction of my thesis refer to creation, operating and provision overdue outstanding. Control of doubtful or irrecoverable outstanding is very challenging and it does not bear such effect, like if the outstanding was paid in time. Therefore it is important to company intent rather on prevention than resulting overdue outstanding. But if already the overdue outstanding will originate, it is necessary to solve it most effective. It means take advantage of depreciation or forming emendatory items. It is ruled by the Law about reserves. Next I dealt with outstanding in the insolvency proceeding and compensatory procedure, appreciation and bookkeeping of outstanding in the theoretic section.

Key words:

outstanding = pohledávka

overdue outstanding = pohledávka po lhůtě splatnosti

emendatory items = opravné položky

control of outstanding = řízení pohledávek

outstanding in the insolvency proceeding and compensatory procedure = pohledávky v konkurzním a vyrovnávacím řízení

SEZNAM LITERATURY

- [1] Drbohlav, J., Pohl, T.: Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu, ASPI Publishing, Praha, 2004
- [2] Vaigert, D., Philippi, T., Riško, P., Navrátilová, H.: Pohledávky- Právní příručka věřitele, Computer Press, a.s., Brno, 2006
- [3] Machová, H.: DÚPP – daňový a účetní poradce podnikatele, Poradce podnikatele, Praha, 2004
- [4] Homolková, I. a kol.: Daně – Účetnictví (vzory a případy): Pohledávky, Poradce s.r.o., Český Těšín, 2002
- [5] Ryneš, P.: Podvojně účetnictví a účetní závěrka 2007, Nakladatelství ANAG, Ostrava, 2007
- [6] Valach, J. a kol.: Finanční řízení podniku, EKOPRESS, s.r.o., Praha, 1999
- [7] Kunešová-Skálová, J.: Pohledávky: Komplexní a daňový pohled, Sagit, Ostrava, 1998
- Zákon č. 563 / 1991 Sb., o účetnictví, ve znění novel
- Vyhláška č. 500/2000 Sb., ve znění novel
- Zákon o rezervách č. 593 / 1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů
- České účetní standardy pro podnikatele

Příloha 1 – Přihláška do konkurzu

Městskému soudu v Praze

č.j. 3 K 6/2003

Konkurzní věřitel: **Holding Group, s.r.o.**
IČO: 47925986
sídlem Brno, Václavské nám. 62
zapsaná v OR vedeném KS v Brně pod Rg C 90878
zastoupená jednatelem Ing. Josefem Kunderou

Úpadce: **Zátkárna Libuš s.r.o.**
IČO: 48 44 45 67
sídlem Praha, Malostranská 8

Věc: přihláška do konkurzu prohlášeného na společnost Zátkárna Libuš s.r.o.

I.

Usnesením Městského soudu v Praze č.j. 3 K 6/2003 byl s účinností ke dni 17.3.2002 prohlášen konkurz na společnost Zátkárna Libuš s.r.o., jakožto úpadce, kdy zároveň byli věřitelé úpadce vyzváni k přihlášení svých pohledávek.

II.

Konkurzní věřitel k dnešnímu dni eviduje vůči úpadci oprávněné pohledávky v celkové výši **1.132.989,28 Kč**, kdy souhrnná výše jistiny činí **1.082.300,-Kč** a souhrnná výše dlužných úroků z prodlení činí **50.689,28 Kč**.

Všechny tyto pohledávky jsou zároveň formou přílohy této přihlášky řádně doloženy kopiemi listin, které dokládají vznik a existenci jednotlivých pohledávek

Specifikace pohledávek, výše dlužných částek i úroků je určena takto:

<u>faktura č.</u>	<u>splatná :</u>	<u>znějící na částku :</u>
875894	15.12.2001	1.082.300,-Kč

III.

Veškeré přihlašované pohledávky představují pohledávky II. třídy, kdy tedy konkurzní věřitel k těmto neuplatňuje právo na oddělené uspokojení ani jiné právo pro přednostní pořadí při rozvrhu.

VI.

Vzhledem tedy ke všem výše uvedeným skutečnostem přihlašuje tímto konkurzní věřitel společnost Holding Group, s.r.o. do prohlášeného konkurzního řízení vůči úpadci společnosti Zátkárna Libuš s.r.o., svoji oprávněnou pohledávku vůči tomuto úpadci v celkové souhrnné výši

1.132.989,28 Kč

a to jako pohledávku II. třídy.

V Brně dne 27.3.2003

Holding Group, s.r.o.

Příloha 2 – Ručitelské prohlášení

Adresát :

CACOM, a.s.

IČO: 26980513, sídlem Brno 602 00, Brožova 118

zapsaná v OR vedeném KS v Brně pod Rg B 1560

<u>PROHLÁŠENÍ O RUČENÍ</u>

My, níže podepsaná

společnost se sídlem, IČO, zastoupená zapsaná v OR u KS v v oddíle B., vložka, (dále jen ručitel") jsme si vědomi, že **CACOM, a.s.**, IČO: 26980513, sídlem Brno 602 00, Brožova 118, uzavřela se společností se sídlem, IČO, zastoupená zapsaná v OR u KS v v oddíle B., vložka, (dále jen "dlužník") dne „Rámcovou smlouvu o postoupení pohledávek“ (dále jen „smlouva“), jejímž předmětem je

Tímto bezpodmínečně a neodvolatelně prohlašujeme, že uspokojíme veškeré pohledávky vzniklé CACOM, a.s. z výše uvedené smlouvy a zavazujeme se zaplatit CACOM, a.s. jakoukoli částku až do výše,- Kč (slovy), tedy do této výše jakoukoli pohledávku za dlužníkem po obdržení první písemné žádosti CACOM, a.s. o zaplacení uvádějící, že dlužník nezaplatil jakoukoli částku vyúčtovanou mu na základě smlouvy ke dni splatnosti, popř. že došlo ke vzniku jakékoli jiné pohledávky za dlužníkem založené na základě smlouvy nebo v důsledku jejího ukončení (výpovědi, odstoupení).

Toto ručitelské prohlášení nabývá platnosti dnem podpisu a je platné až do úplného splacení všech dlužných částek pohledávek vzniklých ze smlouvy.

V dne

.....

Příloha 3 – Dohoda o narovnání

DOHODA O NAROVNÁNÍ

uzavřená dnešního dne, měsíce a roku mezi účastníky, kterými jsou:

společnost Gama Fin, a.s.

IČ: 123 45 678, sídlem Merhautova 16, 613 00 Brno
zapsaná v OR vedeném Krajským soudem v Brně pod Rg B 4321
zastoupená Rudolfem Novým, předsedou představenstva
(dále jen „společnost Gama Fin“)

a

Intkor, s.r.o.

IČ: 123 45 678, se sídlem Okružní 66, 638 00 Brno
zapsaná v OR vedeném KS v Ostravě pod Rg C 26588
zastoupená jednatelem Zbyňkem Procházkou
(dále jen „společnost Intkor“)

I.

Účastnice této dohody shodně konstatují, že

- společnost Gama Fin na základě objednávky dodala společnosti Intkor zboží v hodnotě 200.000,- Kč,
- zboží bylo společností Gama Fin vyfakturováno fakturou č. 12345/2003 ze dne 30.9.2003 se splatností dne 30.10.2003,
- společnost Intkor následně část kupní ceny uhradila a zbytek ve výši 120.000,- Kč dne 21.10.2004 písemně uznala, přičemž úhrada byla rozložena do tří splátek,
- poslední splátka ve výši 40.000,- Kč nebyla ze strany společnosti Intkor uhrazena, proto společnost Gama Fin u Okresního soudu v Ostravě podala návrh na vydání platebního rozkazu, k čemuž došlo dne 17.5.2005, č.j. 5 Ro 123/2005-12.

II.

Účastnice dohody svá vzájemná práva a povinnosti upravují a narovnávají následovně:

- společnost Intkor před podpisem této dohody uhradila na účet společnosti Gama Fin dlužnou částku ve výši 40.000,- Kč,
- společnost Intkor dále před podpisem této dohody uhradila na účet společnosti Gama Fin náklady právních služeb spojených s vymáháním dlužné pohledávky ve výši 15.000,- Kč
- společnosti Gama Fin se tímto výslovně vzdává zákonných úroků z prodlení ve výši 2,5% p.a. požadovaných žalobním nárokem, a dále se společnosti Gama Fin výslovně vzdává dalších nákladů právního zastoupení, které by jí byly eventuelně přiznány v soudním řízení,
- společnost Gama Fin se zavazuje, že po podpisu této dohody bezodkladně vezme zpět svůj návrh na vydání platebního rozkazu, resp. pro případ, že by tento již nabyl právní moci, zavazuje se nevést dle tohoto platebního rozkazu exekuci, resp. výkon rozhodnutí.

III.

Účastnice dohody pro případ, že budou splněny veškeré povinnosti dle této dohody, tímto shodně prohlašují, že

- jsou plně seznámeny se stavem předchozích vzájemných právních, faktických i finančních vztahů, a že veškeré vzájemné závazky a pohledávky jakož i veškeré vztahy právní, faktické i finanční byly k dnešnímu dni zcela vyrovnané,

- nemají vůči sobě do budoucna jakýchkoli právních, faktických, finančních či jiných nároků a pokud by se jakékoli takové nároky v budoucnu objevily, považují se tímto za vyrovnané.

IV.

1. Tato dohoda je platná a účinná okamžikem jejího podpisu oběma stranami. Změny a doplňky této dohody mohou být provedeny pouze písemnými vzestupně číslovanými dodatky.
2. Tato dohoda je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, po dvou pro každou účastnici této dohody.
3. Účastnice shodně, výslovně a bez jakýchkoli výhrad prohlašují, že si tuto dohodu, která plně vyjadřuje jejich vážnou a svobodnou vůli, přečetli, jsou k tomuto právnímu úkonu způsobilí, tento nečiní v tísní za nápadně nevýhodných podmínek a na důkaz svého souhlasu s jejím obsahem níže připojují své vlastnoruční podpisy.

V Brně dne 30.5.2005

.....
za Gama Fin, a.s.
Rudolf Nový

.....
za Intkor ZF, s.r.o.
Zbyněk Procházka

Příloha 4 – Dohoda o započtení

DOHODA O ZAPOČTENÍ VZÁJEMNÝCH POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ

kterou dnešního dne uzavřeli:

pan Pavel Čestný

r.č. 123456/1234, bytem Okružní 66, 638 00 Brno

(dále jako „pan Čestný“)

a

společnost Gama Fin, a.s.

IČ: 123 45 678, sídlem Merhautova 16, 613 00 Brno

zapsaná v OR vedeném Krajským soudem v Brně pod Rg B 4321

zastoupená Rudolfem Novým, předsedou představenstva

(dále jako „společnost Gama Fin“)

t a k t o :

Článek 1

1. Pan Čestný má pohledávku vůči společnosti Gama Fin z titulu uzavřené Smlouvy o postoupení pohledávek mezi smluvními stranami ze dne 7.8.2005. Součástí smluvních ujednání této smlouvy je rovněž ujednání o úplatě za postoupení pohledávek ve výši 1.000.000,- Kč.
2. Společnosti Gama Fin má vůči panu Čestnému pohledávku z titulu uzavřené Smlouvy o postoupení pohledávky mezi smluvními stranami ze dne 11.8.2005. Součástí smluvních ujednání této smlouvy je rovněž ujednání o úplatě za postoupení pohledávky ve výši 1.000.000,- Kč.

Článek 2

1. Smluvní strany se dohodly, že tímto započítávají vzájemné pohledávky dle jejich specifikace v článku 1 této dohody a to následujícím způsobem:
2. Společnost Gama Fin započítává svoji pohledávku proti panu Čestnému ve výši 1.000.000,- Kč proti pohledávce pana Čestného vůči společnosti Gama Fin ve výši 1.000.000,- Kč.
3. Předmětné vzájemné pohledávky se v plné výši kryjí.
4. Smluvní strany prohlašují, že započítávané pohledávky jsou splatné a obě jsou způsobilé k započtení.
5. Smluvní strany podpisem pod touto smlouvou prohlašují, že souhlasí s takto provedeným zápočtem a že tímto považují vzájemné závazky a pohledávky za zcela vypořádané, a že není mezi nimi k dnešnímu dni sporných závazků.

Článek 3

1. Tato dohoda je platná a účinná okamžikem jejího podpisu oběma stranami. Změny a doplňky této dohody mohou být provedeny pouze písemnými vzestupně číslovanými dodatky. Tato dohoda je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každý ze účastníků této dohody.
2. Účastníci shodně, výslovně a bez jakýchkoli výhrad prohlašují, že si tuto dohodu, která plně vyjadřuje jejich vážnou a svobodnou vůli, přečetli, jsou k tomuto právnímu úkonu způsobilí, tento nečiní v tísní za nápadně nevýhodných podmínek a na důkaz svého souhlasu s jejím obsahem níže připojují své vlastnoruční podpisy.

V Brně dne 25.8.2005

.....
pan Pavel Čestný

.....
za Gama Fin, a.s. pan Rudolf Nový

Příloha č. 5

Účtová osnova

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 010 - Dlouhodobý nehmotný majetek
- 011 - Zřizovací výdaje
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ocenitelná práva
- 017 - Goodwill
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek – odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Základní stádo a tažná zvířata
- 027 – Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek – neodpisovaný

- 031 - Pozemky
 - 032 - Umělecká díla, sbírky a památky
- ##### ***04 – Nedokončený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek***

- 040 - Pořízení dlouhodobého majetku
- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 050 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

- 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 - Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách
- 062 - Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
- 063 – Realizovatelné cenné papíry a podíly
- 065 – Dlužné cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Půjčky a úvěry – ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv
- 067 - Ostatní dlouhodobé půjčky a úvěry
- 069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 070 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 071 - Oprávky ke zřizovacím výdajům
- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k softwaru
- 074 - Oprávky k ocenitelným právům
- 077 – Oprávky ke goodwillu
- 079 - Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
- 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům samostatných movitých věcí
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 - Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům
- 087 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

Účtová třída 1 - Zásoby

11- Materiál

- 111 – Pořízení materiálu
 - 112 – Materiál na skladě
 - 119 – Materiál na cestě
- ##### ***12 – Zásoby vlastní výroby***
- 121 – Nedokončená výroba
 - 122 – Polotovary vlastní výroby
 - 123 – Výrobky
 - 124 – Zvířata

13 – Zboží

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy na zásoby

19 – Opravné položky k zásobám

- 191 – Opravná položka k materiálu
- 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
- 194 – Opravná položka k výrobkům
- 195 – Opravná položka ke zvířatům
- 196 – Opravná položka ke zboží

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

21 – Peníze

- 210 - Peníze
- 211 – Pokladna
- 213 – Ceniny

22 - Účty v bankách

- 221 - Bankovní účty

23 – Krátkodobé bankovní úvěry

- 231 - Krátkodobé bankovní úvěry
- 232 - Eskontní úvěry

24 - Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
 - 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci
- ##### ***25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek***

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 - Dlužné cenné papíry k obchodování
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 – Dlužné cenné papíry se splatností do 1 roku držené do splatnosti
- 257 – Ostatní realizovatelné cenné papíry
- 259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 - Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

- 311 – Pohledávky z obchodního styku (odběratelé)
- 312 - Směnky k inkasu
- 313 – Pohledávky ze eskontované cenné papíry
- 314 – Poskytnuté provozní zálohy
- 315 - Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 – Závazky z obchodních styků (dodavatelé)
- 322 - Směnky k úhradě
- 324 – Přijaté zálohy
- 325 - Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Ostatní přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 345 - Ostatní daně a poplatky
- 346 - Dotace ze státního rozpočtu
- 347 - Ostatní dotace

35 – Pohledávky ke společníkům, za účastník sružení a za členy družstva

- 351 - Pohledávky – ovládající a řízená osoba
- 352 – Pohledávky – podstatný vliv
- 353 - Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 - Ostatní pohledávky za společníky
- 358 - Pohledávky k účastníkům sružení

36 – Závazky ke společníkům, k účastníkům sružení a ke členům družstva

- 361 - Závazky - ovládající a řízená osoba
- 362 – Závazky – podstatný vliv

364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku

- 365 - Ostatní závazky ke společníkům
- 366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 - Závazky k účastníkům sružení

37 – Jiné pohledávky a závazky

- 371 – Pohledávky z prodeje podniku
- 372 – Závazky z koupě podniku
- 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 – Pohledávky z pronájmu
- 375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 – Nakoupené opce
- 377 – Prodané opce
- 378 – Jiné pohledávky
- 379 - Jiné závazky

38 – Přechodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady příštích období
- 382 - Komplexní náklady příštích období
- 383 - Výdaje příštích období
- 384 - Výnosy příštích období
- 385 - Příjmy příštích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při sružení

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a

dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Emisní ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
- 419 – Změny základního kapitálu

42 – Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Zákonný rezervní fond
- 422 - Nedělitelný fond
- 423 - Statutární fondy
- 427 - Ostatní fondy
- 428 – Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let
- 43 – Výsledek hospodaření
- 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

- 451 - Rezervy zákonné
- 452 – Rezervy na důchody a podobné závazky
- 453 – Rezerva na daň z příjmů
- 459 - Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé bankovní úvěry

- 461 - Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé závazky z obchodních vztahů
- 472 – Dlouhodobé směnky k úhradě
- 473 - Emitované dluhopisy
- 474 - Závazky z pronájmu
- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy
- 479 - Ostatní dlouhodobé závazky

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – Náklady

50 - Spotřebované nákupy

- 500 – Spotřebované nákupy
- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie a dalších neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 - Služby

- 510 - Služby
- 511 - Opravy a udržování

512 - Cestovné

513 - Náklady na reprezentaci

518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

- 520 - Osobní náklady
- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů společnosti a družstva

524 - Zákonné sociální pojištění

525 - Ostatní sociální pojištění

526 - Sociální náklady individuálního podnikatele

527 - Zákonné sociální náklady

528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

- 530 - Daně a poplatky
- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitostí
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

- 540 - Jiné provozní náklady
- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpis pohledávky
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů

- 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 - Tvorba zákonných rezerv
- 554 - Tvorba ostatních rezerv
- 555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 556 - Tvorba a zúčtování opravné položky ke goodwillu
- 557 - Tvorba a zúčtování opravné položky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
- 558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek z provozní oblasti

56 – Finanční náklady

- 560 - Finanční náklady
- 561 - Prodané cenné papíry a vklady
- 562 - Úroky
- 563 - Kurzové ztráty
- 564 – Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
- 566 – Náklady z finančního majetku
- 567 – Náklady z derivátových operací
- 568 - Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky finančních nákladů

- 574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 - Tvorba a zúčtování opravných položek

58 – Mimořádné náklady

- 580 - Mimořádné náklady
- 581 - Náklady na změnu metody
- 582 - Škody
- 584 - Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv
- 588 - Ostatní mimořádné náklady

59 – Daň z příjmů a převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 - Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
- 592 - Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená
- 593 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná

- 594 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - odložená
- 595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
- 597 - Převod provozních nákladů
- 598 - Převod finančních nákladů

Účtová třída 6 - Výnosy

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží

- 600 - Tržby za vlastní výkony a zboží
- 601 - Tržby za vlastní výroby
- 602 - Tržby z prodeje služeb
- 604 - Tržby za zboží

61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti

- 610 - Změny stavu vnitropodnikových zásob
- 611 - Změna stavu nedokončené výroby
- 612 - Změna stavu polotovarů
- 613 - Změna stavu výrobků
- 614 - Změna stavu zvířat

62 – Aktivace

- 620 - Aktivace
- 621 - Aktivace materiálu a zboží
- 622 - Aktivace vnitropodnikových služeb
- 623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 – Jiné provozní výnosy

- 640 - Jiné provozní výnosy
- 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 - Tržby z prodeje materiálu
- 644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 - Jiné provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

- 660 - Finanční výnosy
- 661 - Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů
- 662 - Úroky
- 663 - Kurzové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů

- 665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

- 666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku

- 667 – Výnosy z derivátových operací

- 668 - Ostatní finanční výnosy

68 – Mimořádné výnosy

- 680 - Mimořádné výnosy
- 681 - Výnosy ze změny metody
- 688 - Ostatní mimořádné výnosy

69 – Převodové účty

- 697 - Převod provozních výnosů
- 698 - Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

70 – Účty rozvahové

- 701 - Počáteční účet rozvahový
- 702 - Konečný účet rozvahový

71 – Účet zisků a ztrát

- 710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Příloha 6

Společnost A, s.r.o.

Rok 2004- v tisících Kč

Rozvaha

Výkaz Zisků a ztrát

Krátkodobé pohledávky 4 082

Přidaná hodnota 9 325

VH – provozní 1 073

Pohledávky společnosti A, s.r.o. v roce 2004

Dlužník	nespl. Kč	splatnost	po	max. DOP- %	k	stav DOP k 31.12.03	změna výše DOP	účetování
			spl.		31.12.04 DOP v Kč			
B	0,00	19.10.1997	2630	100	0,00	61 000,00	-61 000,00	558
N	1 464,00	18.12.2002	744	66	483,12	483,12	0,00	neúčtuje se
A, spol.	0,00	12.4.2000	1724	100	0,00	44 698,50	-44 698,50	558
B, spol.	0,00	18.6.2003	562	50	0,00	1054,08	-1 054,08	558
B, spol.	0,00	25.6.2003	555	50	0,00	6 096,34	-6 096,34	558
O	24 580,60	26.12.2002	736	66	8 111,60	8 111,60	0,00	558
P	0,00	18.12.2002	744	66	0,00	35 873,81	-35 873,81	558
J	0,00	5.12.2000	1487	100	0,00	8 019,92	-8 019,92	558
C, spol.	0,00	25.11.2002	767	66	0,00	10 395,00	-10 395,00	558
D, spol.	0,00	18.6.2003	562	50	0,00	2720,00	-2 720,00	558
Q	0,00	25.6.2003	555	50	0,00	40 000,06	-40 000,06	558
E, s.r.o.	15 750,00	3.7.2001	1277	100	5 197,50	5 197,50	0,00	neúčtuje se
R	11 025,00	30.11.2001	1127	100	3638,25	3638,25	0,00	neúčtuje se
F, s.r.o.	292 013,60	16.6.2004	198	20	58 402,72	0,00	58 402,72	558

celkem 344 833,20

75 833,19 227 288,18 -151454,9

Účetní opravné položky v roce 2004 byly 35 389,13.

Příloha 7

Společnost Jihočeský chovatel, a.s.

Rozvaha roku 2004

v tisících Kč

Výkaz Zisků a ztrát roku 2004

Krátkodobé pohledávky 13 180

Přidaná hodnota 24 151

VH – provozní 1 919

Pohledávky společnosti Jihočeský chovatel, a.s. v roce 2004

dlužník	středisko	var.symbol	nesplacené Kč	splatnost	po splatnosti	výkon	% odpis
ZD	O1	24101026	29854	17.2.2004	318	IS	20
	O1	24301030	20232	20.2.2004	315	KU	20
	O1	24101064	30839	19.3.2004	287	IS	20
	O1	24301076	21847	24.3.2004	282	KU	20
	O1	24301124	21938	20.4.2004	255	KU	20
	O1	24101105	36971	20.4.2004	255	IS	20
	O1	24101148	23825	21.5.2004	224	IS	20
	O1	24301172	22736	25.5.2004	220	KU	20
	O1	23101572	37628	21.6.2004	193	IS	20
	O1	24301218	23705	23.6.2004	191	KU	20
	O1	celkem	269575				
A,a.s.	O7	3070205	11019	28.4.2004	247	KU SB skot	20
Nová Lenka	O7	3070285	10381	25.5.2004	220	KU SONO	20
Nová Lenka	O7	3070354	14475	25.6.2004	189	KU SONO	20
Luter Milan	O7	507115	2003	31.5.2004	214	nájem	20
Valach Jan	O7	3070326	702	25.6.2004	189	KU SB skot	20
ZD	O7	1070006	966	26.2.2004	309	ID býci	20
	O7	1070020	2268	22.3.2004	284	ID býci	20
	O7	1070056	1917	22.4.2004	253	popisovače	20
	O7	1070092	1428	24.5.2004	221	ID byci	20
	O7	1070116	4141	23.6.2004	191	ID byci	20
	O7	celkem	49300				20
Dvořák Jiří	71	661693	540	19.1.2004	347	vodné, stočné	20
Bílý Jan	71	661660	801	17.1.2004	349	Dusík	20
B, s.r.o.	71	660599	36601,5	28.4.1996	3169	nájem	100
	71	660840	1813,3	3.6.1996	3133	telefony	100
	71	661013	3091,3	8.7.1996	3098	telefony	100
	71	661192	14382	29.7.1996	3077	nájem	100
	71	661229	2967,3	29.7.1996	3077	telefony	100
	71	661395	2145,3	5.9.1996	3039	telefony	100
	71	celkem	62341,7				
celkem			381216,7				

Příloha 8

Opravné položky společnosti Jihočeský chovatel, a.s.

Konkurz k 31.12.2007

Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	Přihlášení ke konkurzu	Uhrazeno v Kč	OP v %	OP v Kč
Z, s.r.o.	661441	2 086,50	22.9.1997	18.6.2003		100%	2 086,50
	661760	3 263,00	22.11.1997			100%	3 263,00
	661540	3 263,00	20.10.1997			100%	3 263,00
	662003	3 263,00	19.12.1997			100%	3 263,00
	662180	3 263,00	24.1.1998			100%	3 263,00
	660047	3 263,00	21.2.1998			100%	3 263,00
	660314	3 263,00	21.3.1998			100%	3 263,00
celkem		21 664,50					21 664,50
CENTRUM X	661240	1 238,00	26.9.2002	21.5.2003		100%	1 238,00
Václav Y	660999	6 446,00	31.10.1999	30.5.2001		100%	
	661184	5 867,60	31.10.1999			100%	
	661393	5 111,00	31.10.1999			100%	
	661400	2 136,60	31.10.1999		14 500,00	100%	5 075,20
celkem		19 561,20					5 075,20
Jan Y	663207	98,00		30.5.2001		100%	
	663356	1 173,00				100%	
	663549	196,40				100%	
	663027	3 641,50				100%	
	663244	2 422,00			975,00	100%	6 555,90
celkem		7 530,90					6 555,90
Družstvo A	660609	23 875,00	10.5.2003	12.3.2004		100%	23 875,00
	660754	23 875,00	9.6.2003			100%	23 875,00
	660902	23 875,00	10.7.2003			100%	23 875,00
	660946	1 260,00	12.7.2003			100%	1 260,00
	661051	23 875,00	9.8.2003			100%	23 875,00
	661131	23 875,00	29.8.2003			100%	23 875,00

	661278	23 875,00	2.10.2003			100%	23 875,00
	661468	23 875,00	17.11.2003			100%	23 875,00
	661593	-16 152,00	14.12.2003			100%	-16 152,00
	1	11 412,00	28.11.2003			100%	11 412,00
	2	129,00	28.11.2003			100%	129,00
	3	1 767,00	28.11.2003			100%	1 767,00
Celkem		165 541,00					165 541,00
G, s.r.o.	2010102	3 318,00	6.1.2005	17.1.2005		100%	3 318,00
H, s.r.o.	27202022	14 216,00	26.9.2007	8.11.2007	8 911,00	100%	5 305,00
	27202025	13 197,00	25.10.2007	8.11.2007		100%	13 197,00
Celkem		27 413,00					18 502,00
I, s.r.o.	700005	39 516,00	1.3.2007	28.6.2007		100%	39 516,00
	700024	37 302,00	1.4.2007	28.6.2007		100%	37 302,00
Celkem		76 818,00					76 818,00
J, s.r.o.	2010003	15 498,50	28.2.2006	21.2.2006		100%	15 498,50
Družstvo L	25301117	31 479,00	22.4.2005	24.8.2005	20 871,00	100%	10 608,00
	25301162	33 209,50	23.5.2005			100%	33 209,50
	25301208	30 191,50	24.6.2005			100%	30 191,50
	25301253	29 790,50	27.7.2005			100%	29 790,50
	25301298	29 245,40	17.8.2005			100%	29 245,40
Celkem		153 915,90					133 044,90
CELKEM		492 499,00			45257		447 256,00

Daňové OP tvořené 20% z hodnoty pohledávky k 31.12.2007

Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	OP v %	OP roku 2007 v Kč	OP minulého období v Kč	Rozdíl v Kč
Jana X	507201	701,00	26.10.2006	20	140,20		
	507226	1380,00	28.11.2006	20	276,00		
Celkem		2081,00			416,20		
N spol.s.r.o.	507007	12 400,00	30.1.2006	20	2480,00		
	507026	12 400,00	28.2.2006	20	2480,00		
	507047	12 400,00	28.3.2006	20	2480,00		
	507070	8 946,00	28.4.2006	20	1789,20		
	507093	8 946,00	29.5.2006	20	1789,20		
	507115	8 946,00	29.6.2006	20	1789,20		
	507140	8 946,00	27.7.2006	20	1789,20		
	507160	8 946,00	28.8.2006	20	1789,20		
	507181	8 946,00	29.9.2006	20	1789,20		
	507198	8 946,00	26.10.2006	20	1789,20		
	507223	8 946,00	28.11.2006	20	1789,20		
	507048	8 946,00	29.12.2006	20	1789,20		
	507007	8 946,00	29.1.2007	20	1789,20		
	507043	8 946,00	1.3.2007	20	1789,20		
	507048	40347,00	29.3.2007	20	8069,40		
	507078	8 946,00	29.3.2007	20	1789,2		
	507088	8 946,00	30.4.2007	20	1789,2		
	507124	8 946,00	30.5.2007	20	1789,2		
	507146	8 946,00	28.6.2007	20	1789,2		
		211 737,00			42347,40		
Hana X	507056	7 196,00	29.3.2007	20	1439,20		
	507069	1 995,00	29.3.2007	20	399,00		
	507094	1 995,00	30.4.2007	20	399,00		
	507114	1 995,00	29.5.2007	20	399,00		
	507138	1 995,00	28.6.2007	20	399,00		
celkem		15 176,00			3035,20		

Radek X	507030	131,00	1.3.2007	20	26,20		
	507065	1315,00	29.3.2007	20	263,00		
	507090	1315,00	30.4.2007	20	263,00		
	507134	1315,00	28.6.2007	20	263,00		
Celkem		4076,00			815,20		
F, a.s.,	3070020	43 768,00	23.2.2007	20	8753,60		
	3070106	77 178,00	26.3.2007	20	15435,60		
	3070161	97 271,00	25.4.2007	20	19454,20		
	3070192	32 749,00	23.5.2007	20	6549,80		
	3070251	30 488,00	22.6.2007	20	6097,60		
		281 454,00			56290,80		
CELKEM		514524,00			102904,80		

Účetní OP vytvořené do výše 100% pohledávky k 31.12.2007								
Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	OP v %	OP v Kč	OP minulého období v Kč	Rozdíl v Kč	
Jana X	507201	701,00	26.10.2006	80	560,80			
	507226	1380,00	28.11.2006	80	1104,00			
Celkem		2081,00			1664,80			
N spol.s.r.o.	507007	12 400,00	30.1.2006	80	9920,00			
	507026	12 400,00	28.2.2006	80	9920,00			
	507047	12 400,00	28.3.2006	80	9920,00			
	507070	8 946,00	28.4.2006	80	7156,80			
	507093	8 946,00	29.5.2006	80	7156,80			
	507115	8 946,00	29.6.2006	80	7156,80			
	507140	8 946,00	27.7.2006	80	7156,80			
	507160	8 946,00	28.8.2006	80	7156,80			
	507181	8 946,00	29.9.2006	80	7156,80			
	507198	8 946,00	26.10.2006	80	7156,80			
	507223	8 946,00	28.11.2006	80	7156,80			
	507048	8 946,00	29.12.2006	80	7156,80			
	507263	12 400,00	28.12.2005	80	9920,00			
	Celkem		130 114,00			104091,20		
	T, s.r.o.	660599	36601,50	28.4.1996	67%	24523,01		
660840		1813,30	3.6.1996	67%	1214,91			
661013		3 091,30	8.7.1996	67%	2071,17			
661192		14 382,00	29.7.1996	67%	9635,94			
661229		2 967,30	29.7.1996	67%	1988,09			
661395		2 145,30	5.9.1996	67%	1437,35			
Celkem		61000,70			40870,47			
CELKEM		193195,70			146626,47			

Účetní OP vytvořené do 75% k 31.12.2007

Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	OP v %	OP v Kč	OP minulého období v Kč	Rozdíl v Kč
Hana X	507056	7 196,00	29.3.2007	55	3957,80		
	507069	1 995,00	29.3.2007	55	1097,25		
Celkem		9 191,00			5055,05		
Radek X	507030	131,00	1.3.2007	55	72,05		
	507065	1315,00	29.3.2007	55	723,25		
		1446,00			795,30		
N, a.s.	3070020	43 768,00	23.2.2007	55	24072,40		
	3070106	77 178,00	26.3.2007	55	42447,90		
Celkem		120 946,00			66520,30		
T spol.s.r.o.	507007	8 946,00	29.1.2007	55	4920,30		
	507043	8 946,00	1.3.2007	55	4920,30		
	507048	40347,00	29.3.2007	55	22190,85		
	507078	8 946,00	29.3.2007	55	4920,30		
celkem		67 185,00			36951,75		
CELKEM		198768,00			109322,40		

Účetní OP tvořené do výše 50% hodnoty pohledávky k 31.12.2007							
Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	OP v %	OP v Kč	OP minulého období v Kč	Rozdíl v Kč
Hana X	507094	1 995,00	30.4.2007	30	598,50		
	507114	1 995,00	29.5.2007	30	598,50		
	507138	1 995,00	28.6.2007	30	598,50		
Celkem		5 985,00			1795,50		
Radek X	507090	1315,00	30.4.2007	30	394,50		
	507134	1315,00	28.6.2007	30	394,50		
Celkem		2630,00			789,00		
T, a.s.	3070161	97 271,00	25.4.2007	30	29181,30		
	3070192	32 749,00	23.5.2007	30	9824,70		
	3070251	30 488,00	22.6.2007	30	9146,40		
Celkem		160 508,00			48152,40		
N spol.s.r.o.	507088	8 946,00	30.4.2007	30	2683,80		
	507124	8 946,00	30.5.2007	30	2683,80		
	507146	8 946,00	28.6.2007	30	2683,80		
		26 838,00			8051,40		
CELKEM		195961,00			58788,30		

Daňové OP - 33% k 31.12.2007, odsouhlasení dlužných částek k 22.11.2005

Firma, FO	Faktura	Nesplacená částka	Datum splatnosti	OP v %	OP v Kč	OP minulého období v Kč	Rozdíl v Kč
W, s.r.o.	660599	36601,50	28.4.1996	33%	12078,50		
	660840	1813,30	3.6.1996	33%	598,39		
	661013	3 091,30	8.7.1996	33%	1020,13		
	661192	14 382,00	29.7.1996	33%	4746,06		
	661229	2 967,30	29.7.1996	33%	979,21		
	661395	2 145,30	5.9.1996	33%	707,95		
CELKEM		61 000,70			20130,23		

**Pohledávky společnosti
B, a.s. v roce 2004**

Daňové opravné položky

Dlužník	číslo fa	nespl. Kč	splatnost	po spl.	max. DOP-%	soudní řízení	příp. výše DOP %	DOP v Kč	stav DOP k 31.12.03	změna výše DOP	úctování
R	60069	636 061,16	15.4.2004	260	20	NE	20	127 212,23		127 212,23	558
celkem		636 061,16						127 212,23		127 212,23	558
V spol.	67860	26 799,11	22.6.2004	192	20	NE	20	5 359,82		5 359,82	558
celkem		26 799,11						5 359,82		5 359,82	558
Y spol.	56862	34 494,00	15.3.2004	291	20	NE	20	6 898,80		6 898,80	558
	56863	93 641,00	15.3.2004	291	20		20	18 728,20		18 728,20	558
celkem		128 135,00						25 627,00		25 627,00	558
AB spol.	65887	4 880,00	5.5.2004	240	20		20	976,00		976,00	558
	66026	6 832,00	27.5.2004	218	20		20	1 366,40		1 366,40	558
V	56036	8 113,00	19.2.2004	316	20		20	1 622,60		1 622,60	558
	56364	10 593,00	22.2.2004	313	20		20	2 118,60		2 118,60	558
	56247	4 729,00	22.2.2004	313	20		20	945,80		945,80	558
	56246	5 475,00	22.2.2004	313	20		20	1 095,00		1 095,00	558
	56909	12 486,00	29.2.2004	306	20		20	2 497,20		2 497,20	558
	56908	6 537,00	29.2.2004	306	20		20	1 307,40		1 307,40	558
	58164	6 339,00	18.3.2004	288	20		20	1 267,80		1 267,80	558
	58163	11 872,00	18.3.2004	288	20		20	2 374,40		2 374,40	558
	58162	7 743,00	18.3.2004	288	20		20	1 548,60		1 548,60	558
	58165	6 339,00	18.3.2004	288	20		20	1 267,80		1 267,80	558
	58604	13 947,00	21.3.2004	285	20		20	2 789,40		2 789,40	558
	59809	6 512,00	4.4.2004	271	20		20	1 302,40		1 302,40	558
	59808	6 247,00	4.4.2004	271	20		20	1 249,40		1 249,40	558
	59807	27 898,00	4.4.2004	271	20		20	5 579,60		5 579,60	558
	60003	11 757,00	7.4.2004	268	20		20	2 351,40		2 351,40	558
	60874	13 272,00	17.4.2004	258	20		20	2 654,40		2 654,40	558
W	53644	39 038,00	2.1.2004	364	20		20	7 807,60		7 807,60	558
	53749	15 875,00	6.1.2004	360	20		20	3 175,00		3 175,00	558

	54731	14 963,00	16.1.2004	350	20		20	2 992,60		2 992,60	558
	56224	17 850,00	19.2.2004	316	20		20	3 570,00		3 570,00	558
	56225	16 863,00	19.2.2004	316	20		20	3 372,60		3 372,60	558
N	61728	16 351,00	8.4.2004	267	20	NE	20	3 270,20		3 270,20	558
	61727	45 069,00	8.4.2004	267	20		20	9 013,80		9 013,80	558
U	62037	16 952,00	29.3.2004	277	20	NE	20	3 390,40		3 390,40	558
	63426	46 307,00	14.4.2004	261	20		20	9 261,40		9 261,40	558
	63805	103 546,00	20.4.2004	255	20		20	20 709,20		20 709,20	558
	64114	106 931,00	22.4.2004	253	20		20	21 386,20		21 386,20	558
	65656	101 067,00	6.5.2004	239	20		20	20 213,40		20 213,40	558
	66273	48 578,00	17.5.2004	228	20		20	9 715,60		9 715,60	558
	66949	51 154,00	21.5.2004	224	20		20	10 230,80		10 230,80	558
	70601	99 283,00	29.6.2004	185	20		20	19 856,60		19 856,60	558
	70600	42 308,00	29.6.2004	185	20		20	8 461,60		8 461,60	558
		720 349,10	31.12.2002	731	50		20	144 069,82	144 069,82	0,00	neúčtuje se
	43910	114 885,00	13.10.2003	445	33		20	22 977,00		22 977,00	558
	45556	129 376,00	3.11.2003	424	33		20	25 875,20		25 875,20	558
	50695	5 246,00	18.11.2003	409	33		20	1 049,20		1 049,20	558
	50907	4 636,00	19.11.2003	408	33		20	927,20		927,20	558
	51746	4 392,00	2.12.2003	395	33		20	878,40		878,40	558
Q spol.	34829	243 141,00	23.6.2003	557	50	NE	20	48 628,20	48 628,20	0,00	neúčtuje se
	34828	229 506,00	23.6.2003	557	50		20	45 901,20	45 901,20	0,00	neúčtuje se
	34827	166 164,00	23.6.2003	557	50		20	33 232,80	33 232,80	0,00	neúčtuje se
	34826	42 320,00	23.6.2003	557	50		20	8 464,00	39 961,40	-31 497,40	658
	34737		23.6.2003	557	50		20	0,00	53 106,20	-53 106,20	658
O spol.	19669	54 431,00	2.1.2003	729	50	ANO	20	10 886,20	10 886,20	0,00	neúčtuje se
	19670	36 339,00	2.1.2003	729	50		20	7 267,80	7 267,80	0,00	neúčtuje se
konkurz	25057	48 524,00	3.1.2003	728	50		20	9 704,80	9 704,80	0,00	neúčtuje se
nebyl přihl.	25285	34 338,00	8.1.2003	723	50		20	6 867,60	6 867,60	0,00	neúčtuje se
	22507	40 137,00	3.2.2003	697	50		20	8 027,40	8 027,40	0,00	neúčtuje se
	27193	142 076,00	7.2.2003	693	50		20	28 415,20	28 415,20	0,00	neúčtuje se
	27348	57 765,00	8.2.2003	692	50		20	11 553,00	11 553,00	0,00	neúčtuje se
	27347	6 388,00	8.2.2003	692	50		20	1 277,60	1 277,60	0,00	neúčtuje se

	26198	16 951,00	20.3.2003	652	50		20	3 390,20	3 390,20	0,00	neúčtuje se
	26660	47 425,00	30.3.2003	642	50		20	9 485,00	9 485,00	0,00	neúčtuje se
	29057	23 415,00	5.5.2003	606	50		20	4 683,00	4 683,00	0,00	neúčtuje se
	30098	112 633,00	20.5.2003	591	50		20	22 526,60	22 526,60	0,00	neúčtuje se
	30097	47 862,00	20.5.2003	591	50		20	9 572,40	9 572,40	0,00	neúčtuje se
	31639	37 948,00	11.6.2003	569	50		20	7 589,60	7 589,60	0,00	neúčtuje se
	31908	47 960,00	15.6.2003	565	50		20	9 592,00	9 592,00	0,00	neúčtuje se
	35240	46 151,00	27.7.2003	523	33		20	9 230,20		9 230,20	558
	35244	17 433,00	27.7.2003	523	33		20	3 486,60		3 486,60	558
	35242	46 830,00	27.7.2003	523	33		20	9 366,00		9 366,00	558
	35241	26 637,00	27.7.2003	523	33		20	5 327,40		5 327,40	558
	36217	22 793,00	7.8.2003	512	33		20	4 558,60		4 558,60	558
	43067	27 172,00	30.10.2003	428	33		20	5 434,40		5 434,40	558
	47432	25 291,00	25.12.2003	372	33		20	5 058,20		5 058,20	558
	48087	30 046,00	31.12.2003	366	20		20	6 009,20		6 009,20	558
	49329	23 175,00	18.1.2004	348	20		20	4 635,00		4 635,00	558
	49901	38 225,00	22.1.2004	344	20		20	7 645,00		7 645,00	558
	52213	23 155,00	18.2.2004	317	20		20	4 631,00		4 631,00	558
	52831	70 446,00	25.2.2004	310	20		20	14 089,20		14 089,20	558
	53808	27 643,00	9.3.2004	297	20		20	5 528,60		5 528,60	558
	604135	165 597,00	31.3.2004	275	20		20	33 119,40		33 119,40	558
		5 540 497,64					20	1 108 099,53			
V	44813	1 963,00	26.9.2003	462	33	ANO	33	647,79		647,79	558
	47029	12 621,00	22.10.2003	436	33		33	4 164,93		4 164,93	558
	50466	9 575,00	30.11.2003	397	33		33	3 159,75		3 159,75	558
	50749	8 375,00	4.12.2003	393	33		33	2 763,75		2 763,75	558
	52260	9 139,00	20.12.2003	377	33		33	3 015,87		3 015,87	558
	52259	13 056,00	20.12.2003	377	33		33	4 308,48		4 308,48	558
	52261	17 408,00	20.12.2003	377	33		33	5 744,64		5 744,64	558
	52264	14 533,00	20.12.2003	377	33		33	4 795,89		4 795,89	558
	52263	31 886,00	20.12.2003	377	33		33	10 522,38		10 522,38	558
	52262	28 724,00	20.12.2003	377	33		33	9 478,92		9 478,92	558

W	44749	12 142,00	23.9.2003	465	33	ANO	33	4 006,86		4 006,86	558
	44750	10 146,00	23.9.2003	465	33		33	3 348,18		3 348,18	558
	44751	20 766,00	23.9.2003	465	33		33	6 852,78		6 852,78	558
	47137	18 549,00	22.10.2003	436	33		33	6 121,17		6 121,17	558
	47793	18 775,00	28.10.2003	430	33		33	6 195,75		6 195,75	558
	48084	24 058,00	30.10.2003	428	33		33	7 939,14		7 939,14	558
	48590	19 310,00	5.11.2003	422	33		33	6 372,30		6 372,30	558
	50715	18 510,00	2.12.2003	395	33		33	6 108,30		6 108,30	558
	52471	11 096,00	22.12.2003	375	33		33	3 661,68		3 661,68	558
	52472	10 146,00	22.12.2003	375	33		33	3 348,18		3 348,18	558
U		286 919,90	30.9.2002	823	66		33	94 683,57	94 683,57	0,00	neúčtuje se
		400 000,00	31.10.2002	792	66		33	132 000,00	132 000,00	0,00	neúčtuje se
		400 000,00	30.11.2002	762	66		33	132 000,00	132 000,00	0,00	neúčtuje se
		1 397 697,90					33	461 240,31			
D spol.	29488	75 000,00	24.2.2003	676	50	ANO	50	37 500,00	16 000,00	21 500,00	558
		75 000,00					50	37 500,00			
X spol.	412001	37 438,00	25.1.2002	1071	80	ANO	80	29 950,40	18 719,00	11 231,40	558
		37 438,00					80	29 950,40			
D spol.	905945	430 417,00	5.11.2001	1152	100	ANO	100	430 417,00	284 075,22	146 341,78	558
	905945	-100 000,00	5.11.2001	1152	100		100	-100 000,00	-66 000,00	-34 000,00	658
A	252001	206 590,00	19.11.2001	1138	100	ANO	100	206 590,00	136 349,40	70 240,60	558
nebyl přihl.	252001	-134 945,80	19.11.2001	1138	100	K	100	-134 945,80	-89 064,23	-45 881,57	658
konkurz	292001	137 030,00	16.12.2001	1111	100		100	137 030,00	90 439,80	46 590,20	558
T spol.	793545	30 412,00	3.1.2000	1824	100	ANO	100	30 412,00	30 412,00	0,00	neúčtuje se
W spol.	122001	25 332,00	11.10.2001	1177	100	ANO	100	25 332,00	16 719,12	8 612,88	558
	42001	163 028,60	17.8.2001	1232	100		100	163 028,60	107 598,88	55 429,72	558
P	81085	0,00	25.12.1995	3294	100	ANO	100	0,00	16 000,00	-16 000,00	658
		757 863,80					100	757 863,80			

Pohledávky-nový blok 31.12.2004

Účetní opravné položky

Č.ř.	Pohledávka						po spl.	max. DOP-%	soudní řízení	účetní OP %	ÚOP v Kč	stav ÚOP		změna	
	Dlužník	účet	kód odb.	číslo fa	nespl. Kč	splatnost						k 31.12.03	výše ÚOP	účtování	
1	Q spol.	311001	100067	34829	243 141,00	23.6.2003	557	50	NE	30	72 942,30		72 942,30	558	
2			16194811	34828	229 506,00	23.6.2003	557	50		30	68 851,80		68 851,80	558	
3				34827	166 164,00	23.6.2003	557	50		30	49 849,20		49 849,20	558	
4				34826	42 320,00	23.6.2003	557	50		30	12 696,00		12 696,00	558	
	celkem				681 131,00						204 339,30		204 339,30	558	
5	AZ spol.	311001	100492	8914	55 331,00	30.5.2002	946	80	NE	47	0,00	9 406,27	-9 406,27	659	
6				9192	11 127,00	5.6.2002	940	80		47	0,00	1 891,59	-1 891,59	659	
	celkem				66 458,00						0,00	11 297,86	-11 297,86	659	
7	O spol.	311001	100318	19669	54 431,00	2.1.2003	729	50	NE	30	16 329,30		16 329,30	558	
8			25705784	19670	36 339,00	2.1.2003	729	50		30	10 901,70		10 901,70	558	
9	konkurz nebyl přihl.			25057	48 524,00	3.1.2003	728	50		30	14 557,20		14 557,20	558	
10				25285	34 338,00	8.1.2003	723	50		30	10 301,40		10 301,40	558	
11				22507	40 137,00	3.2.2003	697	50		30	12 041,10		12 041,10	558	
12				27193	142 076,00	7.2.2003	693	50		30	42 622,80		42 622,80	558	
13				27348	57 765,00	8.2.2003	692	50		30	17 329,50		17 329,50	558	
14				27347	6 388,00	8.2.2003	692	50		30	1 916,40		1 916,40	558	
15				26198	16 951,00	20.3.2003	652	50		30	5 085,30		5 085,30	558	
16				26660	47 425,00	30.3.2003	642	50		30	14 227,50		14 227,50	558	
17				29057	23 415,00	5.5.2003	606	50		30	7 024,50		7 024,50	558	
18				30098	112 633,00	20.5.2003	591	50		30	33 789,90		33 789,90	558	
19				30097	47 862,00	20.5.2003	591	50		30	14 358,60		14 358,60	558	
20				31639	37 948,00	11.6.2003	569	50		30	11 384,40		11 384,40	558	
21				31908	47 960,00	15.6.2003	565	50		30	14 388,00		14 388,00	558	

22				35240	46 151,00	27.7.2003	523	33		13	5 999,63		5 999,63	558
23				35244	17 433,00	27.7.2003	523	33		13	2 266,29		2 266,29	558
24				35242	46 830,00	27.7.2003	523	33		13	6 087,90		6 087,90	558
25				35241	26 637,00	27.7.2003	523	33		13	3 462,81		3 462,81	558
26				36217	22 793,00	7.8.2003	512	33		13	2 963,09		2 963,09	558
27				43067	27 172,00	30.10.2003	428	33		13	3 532,36		3 532,36	558
28				47432	25 291,00	25.12.2003	372	33		13	3 287,83		3 287,83	558
	celkem				966 499,00						253 857,51		253 857,51	558
29	U	311001	100440	post.Svitavy	286 919,90	30.9.2002	823	66		33	94 683,57		94 683,57	neúčtuje se
30			10525131	post.Svitavy	400 000,00	31.10.2002	792	66		33	132 000,00		132 000,00	558
31				post.Svitavy	400 000,00	30.11.2002	762	66		33	132 000,00		132 000,00	558
32				post.Svitavy	720 349,10	31.12.2002	731	50		30	216 104,73		216 104,73	558
	celkem				1 807 269,00						574 788,30		574 788,30	
33	AB spol.	311001	102495	43788	191 351,00	11.10.2003	447	33	NE	13	24 875,63		24 875,63	558
34			25035908	43910	114 885,00	13.10.2003	445	33		13	14 935,05		14 935,05	558
35				45556	129 376,00	3.11.2003	424	33		13	16 818,88		16 818,88	558
36				50695	5 246,00	18.11.2003	409	33		13	681,98		681,98	558
37				50907	4 636,00	19.11.2003	408	33		13	602,68		602,68	558
38				51746	4 392,00	2.12.2003	395	33		13	570,96		570,96	558
	celkem				449 886,00			0			58 485,18		58 485,18	558
39	AC spol.	311003	32	516/5398	5 612,00	11.4.2002	995	80	NE	80	4 489,60	2 806,00	1 683,60	559
40				516/5907	6 222,00	17.4.2002	989	80		80	4 977,60	3 111,00	1 866,60	559
41				516/0426	9 638,00	11.2.2002	1054	80		80	7 710,40	4 819,00	2 891,40	559
42				516/5344	1 854,00	10.4.2002	996	80		80	1 483,20	927,00	556,20	559
43				516/4295	10 500,00	2.4.2002	1004	80		80	8 400,00	5 250,00	3 150,00	559
44				516/3947	6 100,00	25.3.2002	1012	80		80	4 880,00	3 050,00	1 830,00	559
45				516/4115	6 100,00	27.3.2002	1010	80		80	4 880,00	3 050,00	1 830,00	559
46				516/4744	8 540,00	5.4.2002	1001	80		80	6 832,00	4 270,00	2 562,00	559
	celkem				54 566,00						43 652,80	27 283,00	16 369,80	559
47	AD spol.	311003	104906	507607	337 951,20	15.1.2001	1446	100	NE	100	0,00	270 360,96	-270 360,96	659
48			(31)	516/04082	263 487,00	13.5.2002	963	80		80	0,00	131 743,50	-131 743,50	659

49				516/03369	356 180,00	6.5.2002	970	80		80	0,00	178 090,00	-178 090,00	659
50				516/04722	25 018,00	4.4.2002	1002	80		80	0,00	12 509,00	-12 509,00	659
51				516/03368	6 032,00	6.5.2002	970	80		80	0,00	3 016,00	-3 016,00	659
52				516/07566	242 034,00	24.6.2002	921	80		80	0,00	121 017,00	-121 017,00	659
53				516/07061	269 092,00	18.6.2002	927	80		80	0,00	134 546,00	-134 546,00	659
54				516/07059	317 008,00	18.6.2002	927	80		80	0,00	158 504,00	-158 504,00	659
55				516/02349	53 224,00	23.4.2002	983	80		80	0,00	26 612,00	-26 612,00	659
56				18109	500,00	1.10.2002	822	66		66	0,00	165,00	-165,00	659
57				11735	500,00	1.7.2002	914	66		66	0,00	165,00	-165,00	659
58				25790	500,00	30.12.2002	732	66		66	0,00	100,00	-100,00	659
59				13774	12 770,00	26.7.2002	889	66		66	0,00	4 214,00	-4 214,00	659
60				28045	13 255,00	4.2.2003	696	50		50	0,00	2 651,00	-2 651,00	659
61				9070	339 387,00	12.7.2002	903	66		66	0,00	111 997,71	-111 997,71	659
62				9013	290 903,00	12.7.2002	903	66		66	0,00	95 997,99	-95 997,99	659
63				11935	7 930,00	19.8.2002	865	66		66	0,00	2 616,90	-2 616,90	659
64				14892	195 006,00	27.9.2002	826	66		66	0,00	64 351,98	-64 351,98	659
65				10838	366 465,00	2.8.2002	882	66		66	0,00	120 933,45	-120 933,45	659
	celkem				3 097 242,20						0,00	1 439 591,49	-1 439 591,49	659

